

EESTIS ÖÖBINUD VÄLISTURISTID 2016.-2017.A. VÄLISKÜLASTAJATE UURINGU PÕHJAL

SISUKORD:

Info uuringu kohta	1
Eelnevad reisirid Eestisse	2
Vanusegrupid	4
Reisimine koos lastega	6
Reisi eesmärk	7
Eestis viibimise kestus	13
Reisipaketi kasutamine	14
Kulutused	15
Millistes riikides käisid turistid lisaks Eestile?	18
Eestis külastatud kohad	20
Peamine sihtkoht Eestis	22
Majutuskohad	23
Tasulise majutuse broneerimine	30
Tegevused Eestis	32
Motivatsioon Eestisse puhkusereisile tulekuks	39
Reisitsust mõjutanud tegurid	44
Tegevuste vastavus ootustele	49
Infoallikad	50
Lühikokkuvõte	56

INFO UURINGU KOHTA

Väliskülastajate uuringu teostas Statistikaamet Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi ning Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse tellimisel. Väliskülastajate uuring on valikuuring, millega kogutakse infot Eestist lahkuvatelt vähemalt 15-aastastelt välisriikide elanikelt silmast-silma intervjuuna.

KÜSITLUSPERIOOD: 2016.a. uuring toimus 1.07-11.08 ja 14.11-11.12. 2017.a. uuring toimus küll samadel kuudel, kuid veidi erinevatel nädalatel: 17.07-13.08 ja 1.11-17.12.

NB! Uuringu tulemused on üldistatavad ainult antud küsitlusperioodidel (konkreetsetel nädalatel) Eestis käinud väliskülastajatele; uuringu tulemusi ei saa üldistada kogu aasta jooksul (s.t. kõigil hooaegadel) Eestis käinud väliskülastajatele. Seetõttu on järgnevalt esitatud andmed ainult suvise ja talvise etapi kohta eraldi. Kuigi neid on järgnevas tekstis nimetatud suve ja talve tulemusteks, esindavad andmed tegelikult siiski ainult konkreetseid küsitlusperioode (nädalaid), mitte ka kogu suve ja kogu talve.

KÜSITLUSKOHAD paiknesid Tallinna sadama A ja D terminalides, Tallinna lennujaamas, bussijaamas (rahvusvahelistes liinibussides) ja raudteejaamas (Venemaale suunduvates rongides), Narva, Koidula ja Luhamaa piiripunktides, Valgas (valdavalt kaubanduskeskuste ja bensiinijaamade parklates, kuid ka endistes piiriületuskohtades) ning Ikla endises piiripunktis ja selle lähedal Lätis asuvas bensiinijaamas. Iklas ja Valgas vastanute puhul tuleb arvestada, et seal sai küsitleda vaid neid, kes ise küsitluskohtades peatusid. Kuna Statistikaameti küsitlajatel pole õigust sõidukeid peatada, siis neil, kes küsitluskohas peatust ei teinud, puudus võimalus küsitlusse sattuda. Et saada valimisse rohkem üle Läti piiri lahkuvaid vastajaid, küsitleti lisaks Tartus Ahhaa keskuse juures. Neilt küsiti e-posti aadress ja paluti neil täita veebiankeet pärast koju jõudmist. Siiski ei pruugi tulemused kajastada päris adekvaatselt Läti turistide tegelikku struktuuri.

Ülevaates kajastatud vastanute arv elukohariikide kaupa:

	KOKKU	Soome	Rootsi	Norra	Venemaa	Läti	Leedu	Saksamaa	Suurbrit.	Prantsusmaa	Itaalia
talv	5861	1110	450	264	1312	221	160	305	385	92	125
suvi	7311	767	255	209	2017	242	130	662	364	225	222

Ülevaates kasutatud riikide tähised joonistel ja tabelites:

Soome	Rootsi	Norra	Venemaa	Läti	Leedu	Saksamaa	Suurbrit.	Prantsusmaa	Itaalia
FIN	SWE	NOR	RUS	LVA	LTU	DEU	GBR	FRA	ITA

Vastanute jaotus küsitluskohtade järgi **TALVEL** (%)

	KOKKU	FIN	SWE	NOR	NOR*	RUS	LVA	LTU	DEU	GBR	GBR*	FRA	ITA
Tallinna sadam	54	96	80	28	12	4	7	2	12	6	8	21	20
TLN lennujaam	15	1	18	63	77	7	9	29	69	81	82	64	38
Narva pp **	15	0,2	0	0,2	0,2	66	0,7	0	5	0	0	0,7	0,3
Luhamaa pp	1,5	0	0	0	0	7	0	0	0	0	0	0	0
Koidula pp	1,3	0	0	0	0	6	0	0	0	0	0	0	0
Valga	0,5	0,4	0,4	0	0	0	7	0	0	0	0	0	0
Ikla **	12	2	1	8	10	5	68	68	14	13	10	14	39
TLN rongijaam	0,9	0	0	0	0	4	0,3	0	0,3	0	0	0	0
Teadmata ***	0,5	0	0	0	0	0,4	8	1	0	0	0	0	3
Kokku	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Vastanute jaotus küsitluskohtade järgi **SUVEL** (%)

	KOKKU	FIN	SWE	NOR	NOR*	RUS	LVA	LTU	DEU	GBR	GBR*	FRA	ITA
Tallinna sadam	59	92	91	51	40	7	11	11	38	32	29	31	49
TLN lennujaam	10	0,5	7	38	50	3	1	8	34	53	52	37	22
Narva pp **	13	0,3	0,4	2	3	62	2	3	8	4	6	2	12
Luhamaa pp	1,9	0	0	0	0	11	0	0	0	1,2	1,6	0	0
Koidula pp	1,2	0	0	0	0	7	0	0	0,1	0	0	0	0
Valga	0,7	0,4	0,6	0,9	0	0,3	9	4	0,3	0	0	0	0
Ikla **	12	6	1	6	5	7	46	64	19	10	12	30	17
TLN rongijaam	0,7	0	0	0,4	0,6	3,2	0	0	0,4	0,2	0,1	0,2	0,4
Teadmata ***	1	0	0	1	2	1	31	11	1	0	0	0	0
Kokku	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

*Norra ja Suurbritannia turistide seas on suurel hulgal Eestist väljarännanud inimesi. Tärniga on teatud küsimuste puhul eraldi näidatud need Norras ja Suurbritannias elavad turistid, kes ei ole Eestist pärit (kui nende reisikäitumine on erinev Eesti päritolu inimeste reisikäitumisest).

**Narva ja Ikla vastanute hulgas kajastuvad ka Tallinna bussijaamas küsitletud inimesed, kes lahkusid liinibussiga vastavalt Narva või Ikla kaudu.

***Teadmata real kajastuvad veebiankeedi täitnud vastajad (sattusid valimisse Ahhaa keskuse juures). Tehnilistel põhjustel ei olnud veebiankeedis küsimust piiriületuskoha kohta.

NB! Vastanute jaotus küsitluskohtade järgi kajastab **küsitluskohtade löikes kaalutud andmeid**. S.t. küsitlusega kogutud andmed kaaluti vastavalt küsitluskoha / piiripunkti tegelikule hinnangulisele osakaalule küsitlusperioodil Eestist lahkunud väliskülastajate seas. Küsitluskoha kaal omakorda hinnati olemasoleva transpordistatistika (laeva-, lennu-, rongi- ja bussireisijate statistika), Vene piiri ületavate transpordivahendite statistika, Valga lähedal ja Iklas paiknevate maanteeloendurite andmete ning küsitluse käigus kogutud lendusandmete põhjal.

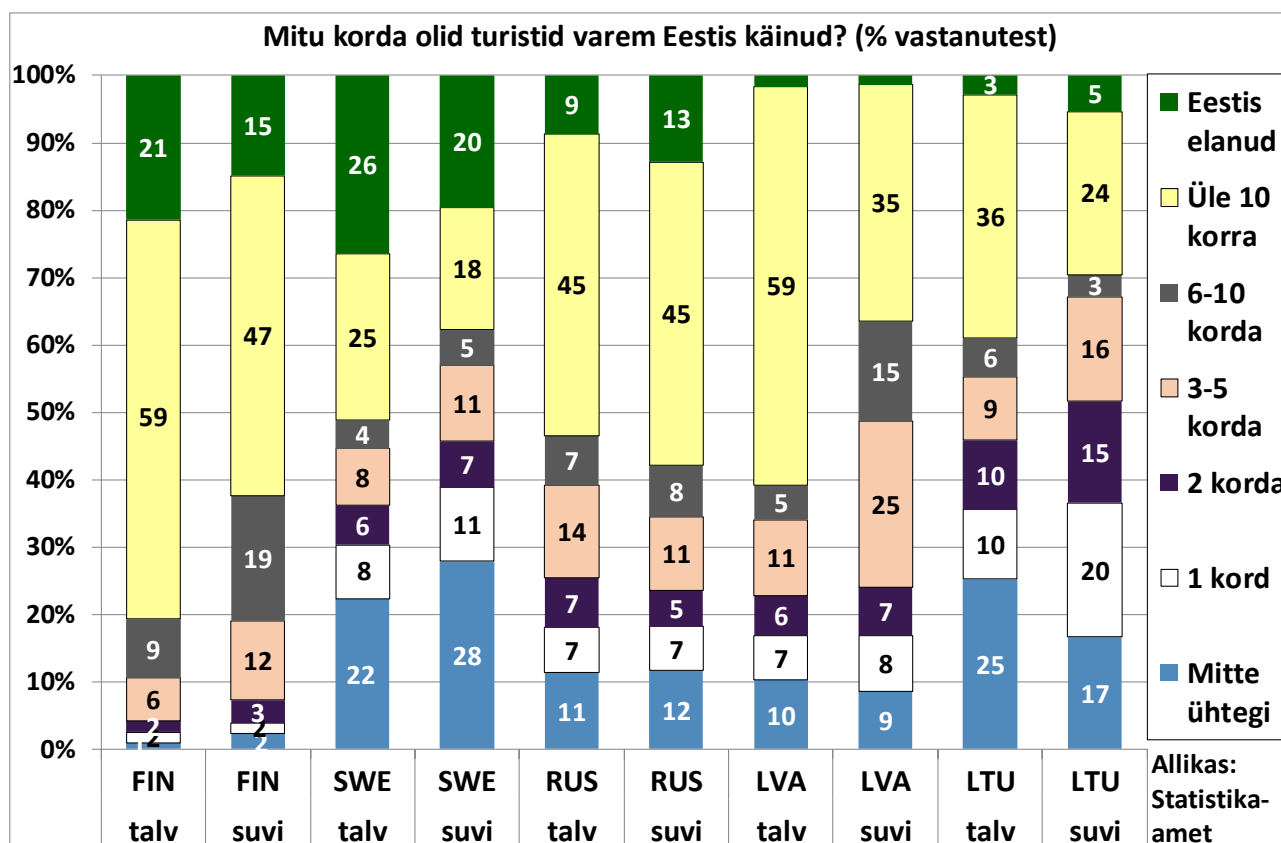
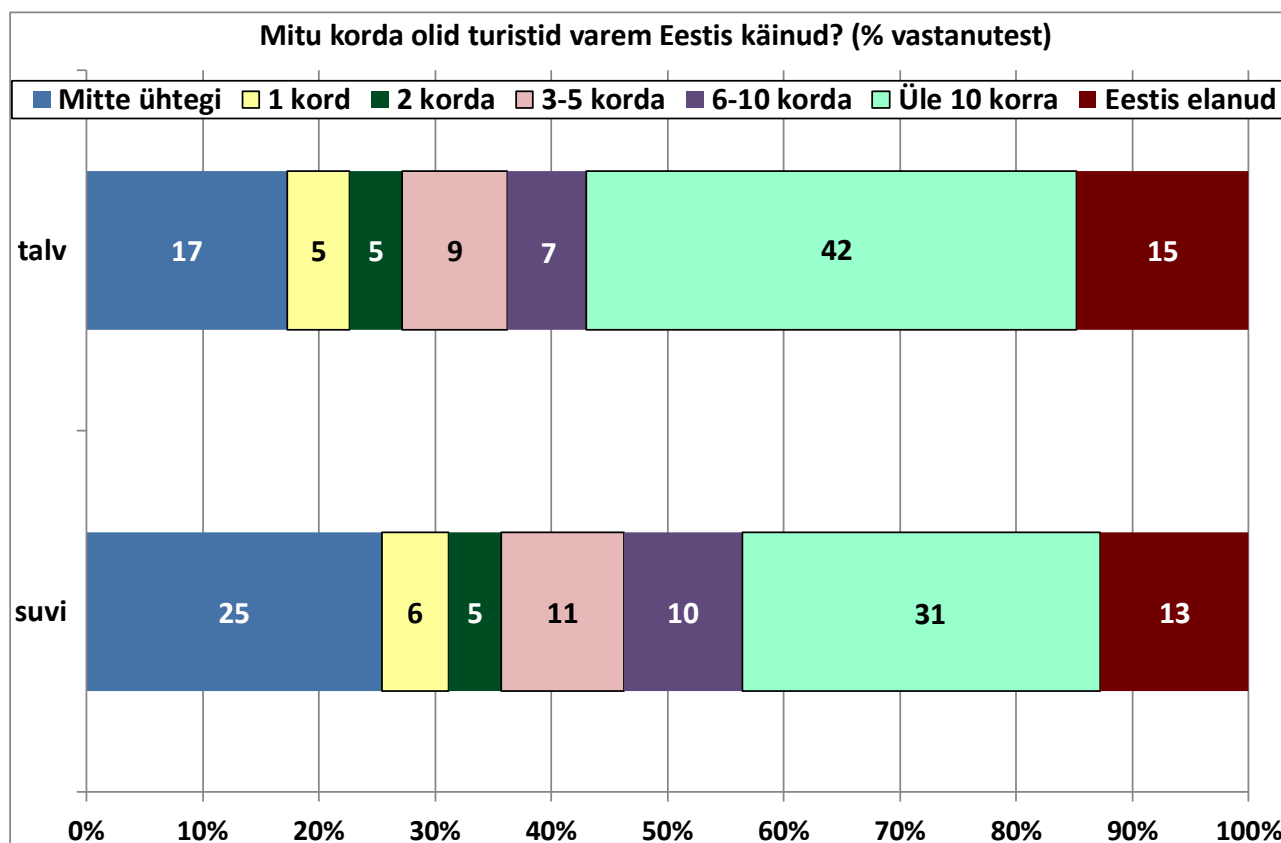
Kõik järgnevas tekstis esitatud osatähtsused põhinevad kaalutud andmetel.

UURINGUTULEMUSED

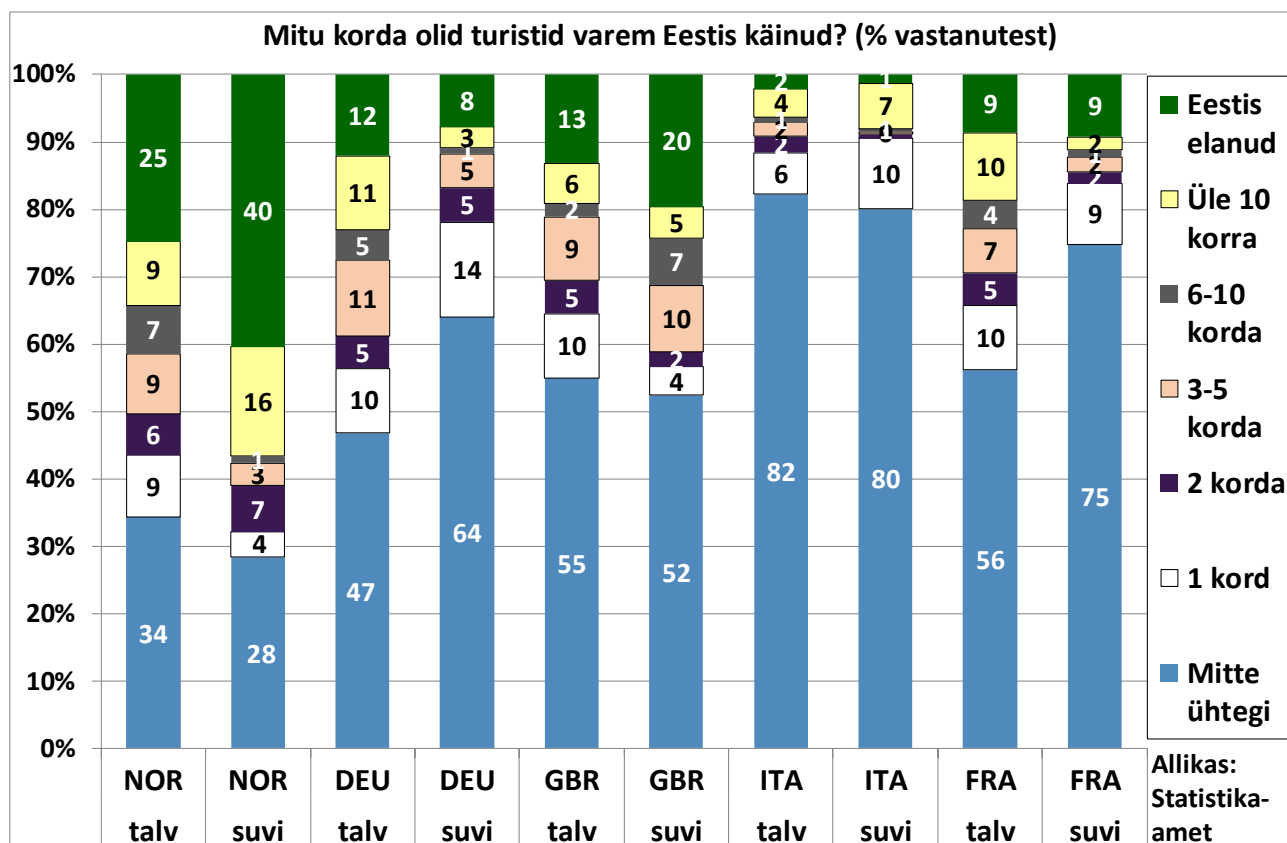
EELNEVAD REISID EESTISSE

Tulenevalt lähiriikide (eelkõige Soome ja Venemaa) elanike suurest osakaalust Eestis ööbinud välituristide seas, domineerivad turistide hulgas korduvalt Eestis käinud inimesed. Vaid 1/5 Eestis ööbinud välituristidest oli Eestis esmakordselt, samas kui ligi 40% oli Eestis käinud üle 10 korra.

SUVEL, kui Eestis käib rohkem kaugematest riikidest pärit turiste, on esmakordseid külastajaid mõnevõrra rohkem (25%) kui talvel (17%). Üle 10 korra käinuid oli suvel 31% ja siin varem elanud 13%. **TALVEL** oli üle 10 korra käinuid koguni 42% ja siin varem elanud 15%. Varem Eestis elanud inimesed on valdavalt Eestist välismaale elama või tööle läinud inimesed, kuid on vähesel määral ka neid välismaalasi, kes on Eestis pikemalt elanud seoses õpingute või tööga.

Kui **Soome** turistide seas on **esmakordseid** külastajaid vaid paar protsenti, siis teiste naaberriikide elanike seas siiski mõnevõrra rohkem: **Läti** ja **Vene** turistide seas 1/10. **Leedu** turistide seas on esmakordseid külastajaid u. 20%, **Rootsi** turistide seas 1/4, **Norra** turistide seas u. 30%. **Suurbritannia** turistidest oli Eestis esimest korda veidi üle poole.

Üle 10 korra käinuid on kõige rohkem loomulikult lähiriikide (Soome, Venemaa, Läti ja Leedu) elanike seas, suhteliselt palju ka Rootsi elanike seas. **Soome** turistidest on üle 10 korra Eestis käinud pooled, **Vene** turistidest veidi alla poole (45%).

Varem Eestis elanud on kõige rohkem **Norra** turistide seas (eriti suvel – koguni 40%). Märkimisväärselt on neid ka **Soome, Rootsi ja Suurbritannia ning mõnevõrra ka Venemaa, Saksamaa ja Prantsusmaa** turistide seas. Teatud hulk varem Eestis elanud on ka veelgi kaugematest riikidest (k.a. teistest maailmajagudest) saabunud turistide seas.

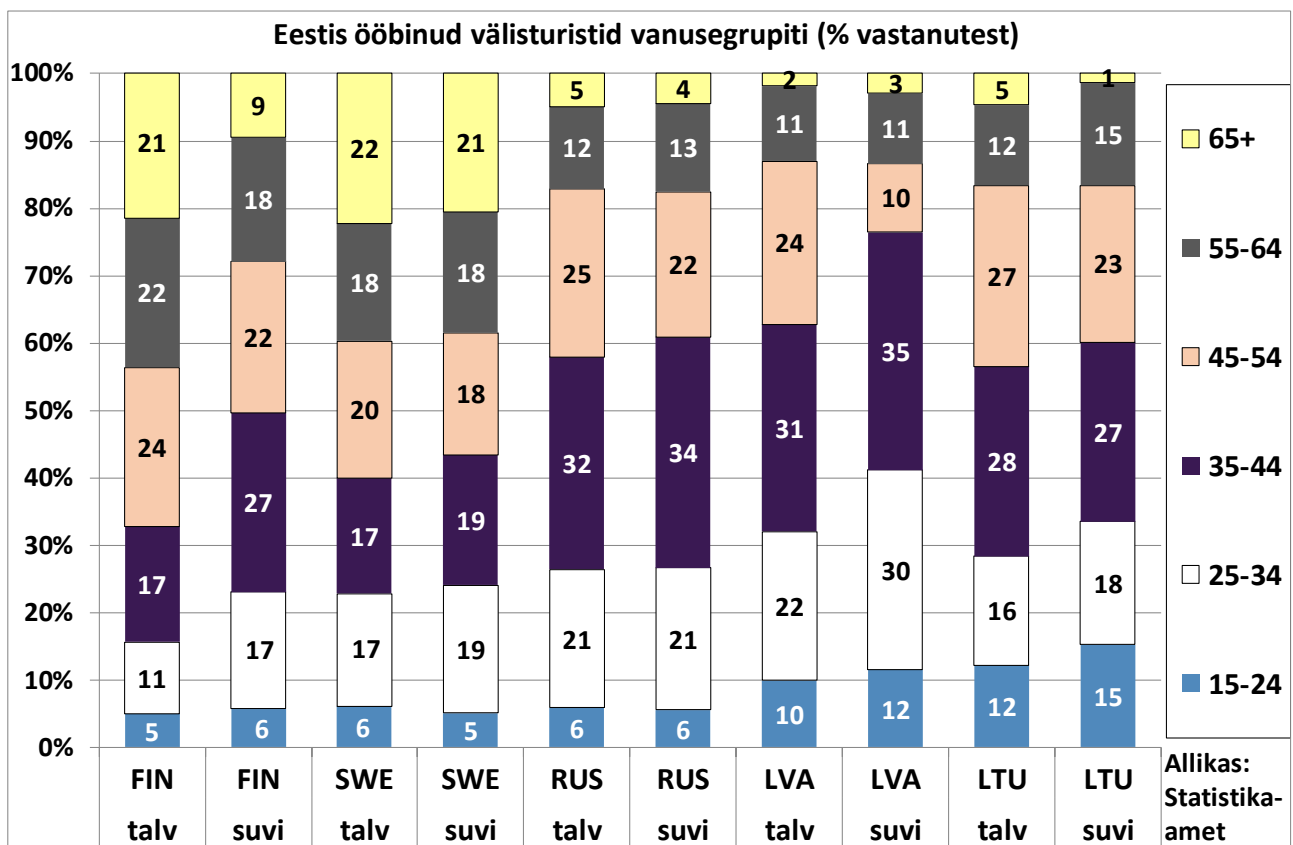
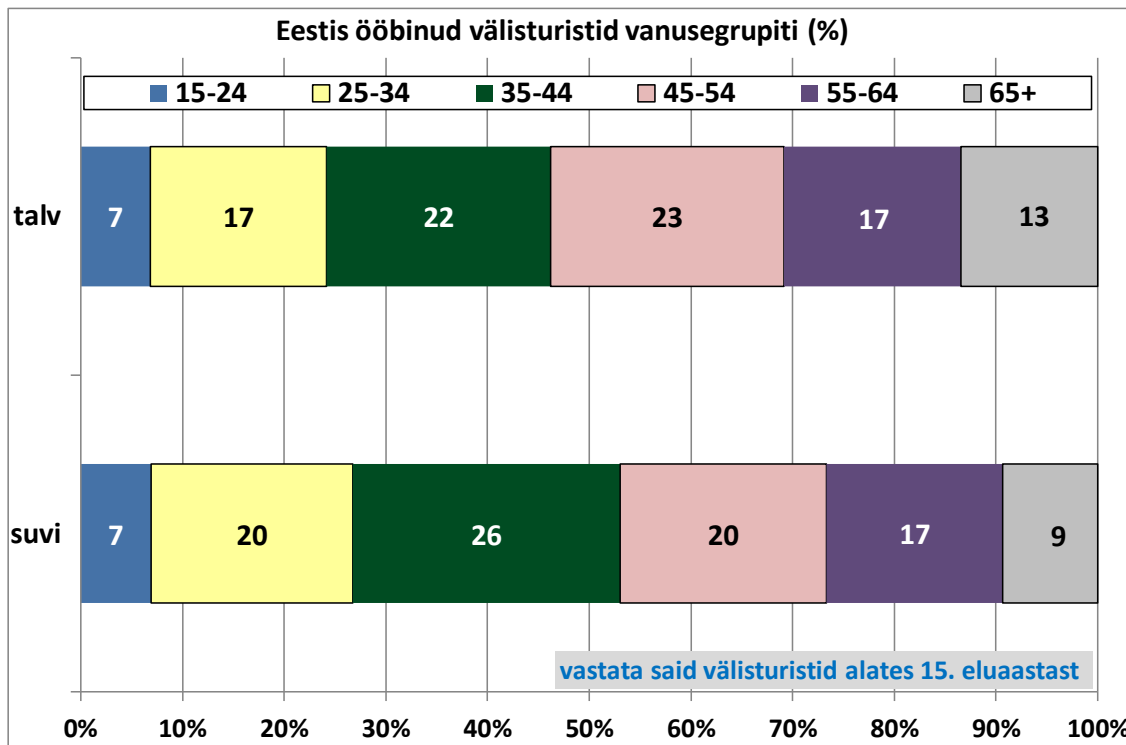
VANUSEGRUPID

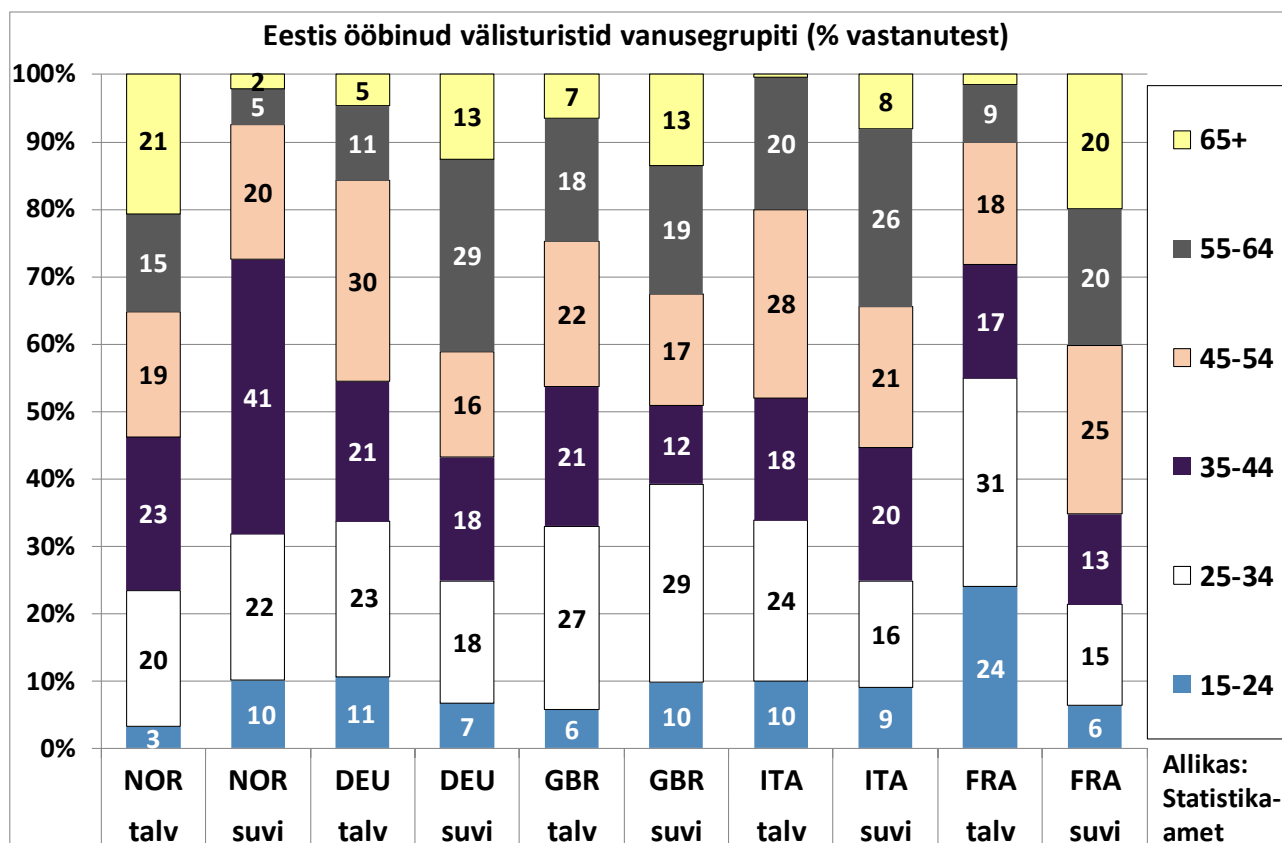
Eestis ööbinud välisturistide jaotus vanusegrupiti on suhteliselt ühtlane, ükski vanusegrupp teistega võrreldes ei domineeri. Talvel vastanute seas oli suvega võrreldes veidi rohkem üle 45aastasi inimesi ja veidi vähem 25-44aastasi, kuid üldiselt ei olnud erinevus suve ja talve vahel väga suur. 7% **TALVEL** vastanutest olid 15-24aastased, 39% 25-44aastased, 40% 45-64aastased ja 13% üle 65aastased. **SUVEL** vastanute seas oli 15-24aastasi samuti 7%; 46% olid 25-44aastased, 37% 45-64aastased ja 9% üle 65aastased.

Norra turistide seas on suurel hulgal Eestist pärit inimesi. Selle segmendi seas on rohkem nooremate (25-44a.) vanusegruppide esindajaid kui muude Norra turistide seas. Sama seaduspärasus kehtib ka muudes riikides elavate Eestist pärit inimeste kohta, kuid nendest riikidest saabunute seas ei ole Eesti päritolu inimeste hulk nii domineeriv.

Vene ja **Rootsi** turistide puhul ei ole talvel ja suvel Eestit külastanute vahel vanusegrupiti suuri erinevusi. Seevastu näiteks **Soome** ja **Läti** turistide puhul ilmnevad talvel ja suvel vastanute vahel suuremad erinevused. Suvel vastanud Soome turistidest pooled olid 15-44aastased ja pooled üle 45aastased. Talvel vastanute seas on aga vanemate vanusegruppide esindajaid tunduvalt rohkem: 15-44aastasi oli vaid 1/3 ja üle 45aastasi 2/3. Seejuures kõige suurem vahe ilmneb kõige vanema vanusegrupi puhul: üle 65aastasi oli suvel vastanutest 9%, talvel aga 21%. Ka **Läti** puhul on suviste külastajate seas nooremaid vanusegruppe rohkem kui talviste külastajate seas. Suvel vastanud Läti turistidest moodustasid 15-44aastased koguni 76%, talvel siiski mõnevõrra vähem – 63%.

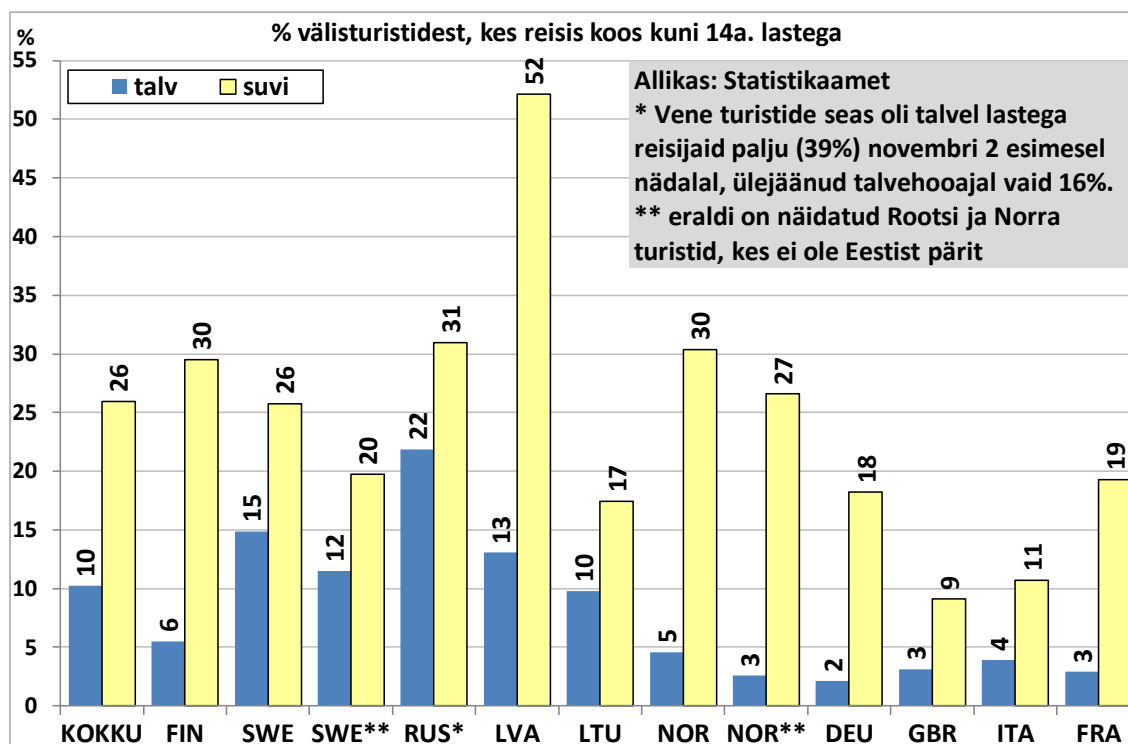
Kaugematest Lääne- ja Lõuna-Euroopa riikidest pärit vastanute seas ilmneb vastupidine tulemus: suvel vastanute seas on just rohkem vanemate vanusegruppide esindajaid kui talvel vastanute seas (eriti tugevalt ilmneb see suviste **Saksa** turistide puhul, kellest üle 40% on üle 55aastased).

REISIMINE KOOS LASTEGA

Suvel reisib 26% ja talvel 10% välisturistidest koos alla 15a. lastega. Eelkõige tulevad lastega reisijad lähiriikidest. Suvel vastanud Läti turistidest koguni 52% reisib koos lastega (talvel 13%). Soome turistide seas oli suvel koos lastega reisinuid 30%, talvel aga vaid 6%.

Vene turistidest reisib suvel koos lastega 31%, samas talvel oli nende seas lastega reisijaid rohkem kui Läti turistide seas (22%). NB! Siinkohal tuleb veel kord korrata, et need andmed esindavad ainult konkreetseid küsitlusperioode (nädalaid), mitte kogu suve ja kogu talve. Seda on oluline märkida seetõttu, et 2017.a.

toimus talvine küsitlus ka novembri kahel esimesel nädalal, 2016.a. aga alates 14.nov. Andmetest ilmses, et lastega reisivad Vene turistid eelkõige novembri kahel esimesel nädalal, kui on koolivaheaeg ja pikemad riigipühad (siis oli lastega reisijaid Vene turistide seas 39%, ülejäänud talvisel küsitlusperioodil vaid 16%).

Lastega reisijaid on tunduvalt rohkem nende vastajate seas, kes on Eestist pärit – eriti Suurbritannia, aga ka Norra, Rootsi ja Soome turistide puhul. Eesti päritolu inimesed reisivad koos lastega rohkem suvel. Näiteks **Suurbritannia** turistidest, kes ei ole Eestist pärit, reisib suvel koos lastega vaid 5%, samas Eesti päritolu Suurbritannia elanikest reisib suvel koos lastega 20%. **Norra** turistidest, kes ei ole Eestist pärit, reisib suvel koos lastega 27%, samas Eesti päritolu Norra elanikest reisib suvel koos lastega 40%.

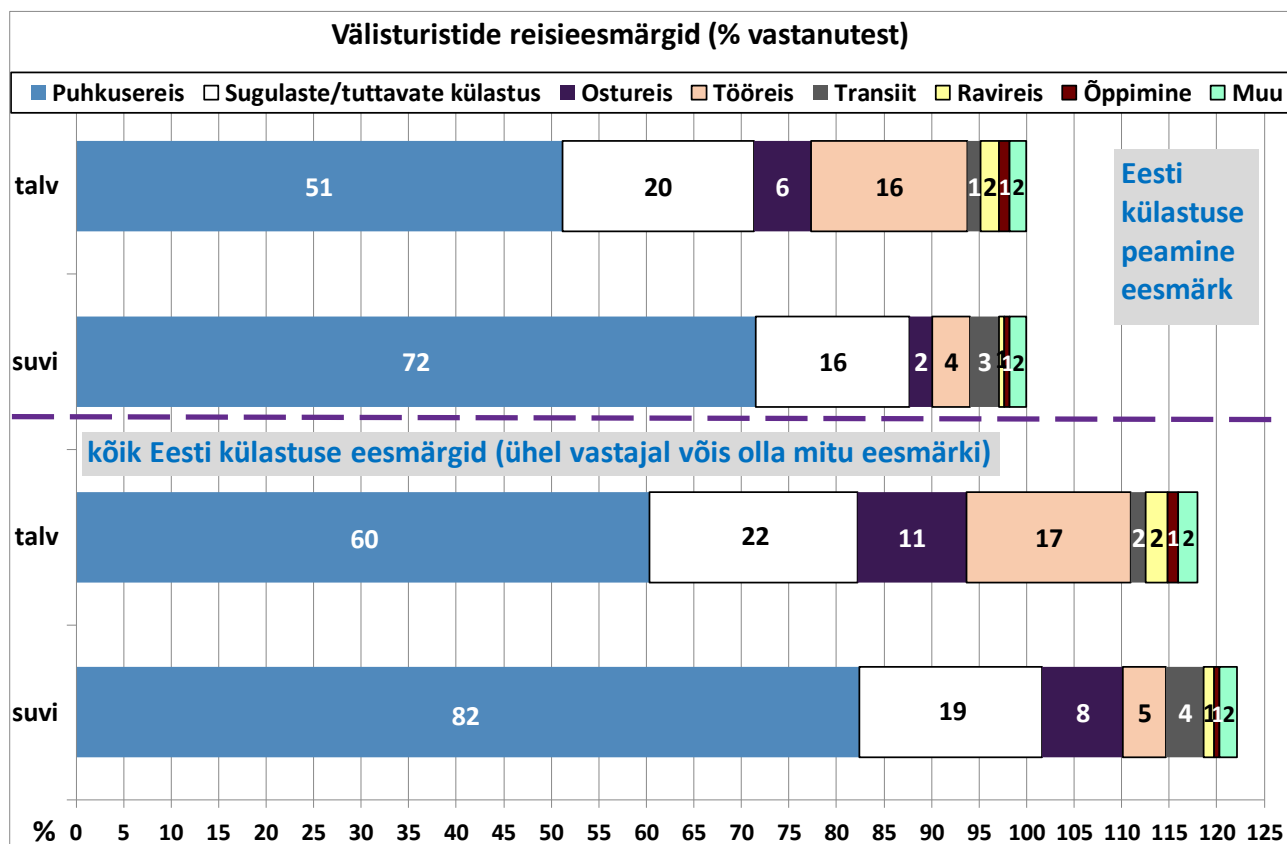
REISI EESMÄRK

Eesti külastusel võis olla mitu eesmärki. **SUVEL** vastanutest 82% nimetas külastuse ühe eesmärgina puhkusereisi. Sugulaste või tuttavate külastust nimetas 19%, ostureisi 8%, tööreisi (k.a. konverentsireisi) 5%, transiitreisi 4%, ravireisi 1%, õppimist 0,6% ja muid eesmärke 2% (nende hulka kuuluvad näiteks haudade või oma kinnisvara hooldamine, dokumentide vormistamine, spordilaagrid jne.).

Eesti külastuse peamise eesmärgina nimetas 72% suvel vastanutest puhkusereisi, 16% sugulaste või tuttavate külastust, 4% tööreisi, 2% ostureisi ja 6% muid eesmärke. Kui tööreisi enamasti teiste eesmärkidega ei kombineerita, siis 11% puhkusereisidest oli kombineeritud muude eesmärkidega – enamasti ostureisiga või sugulaste / tuttavate külastusega.

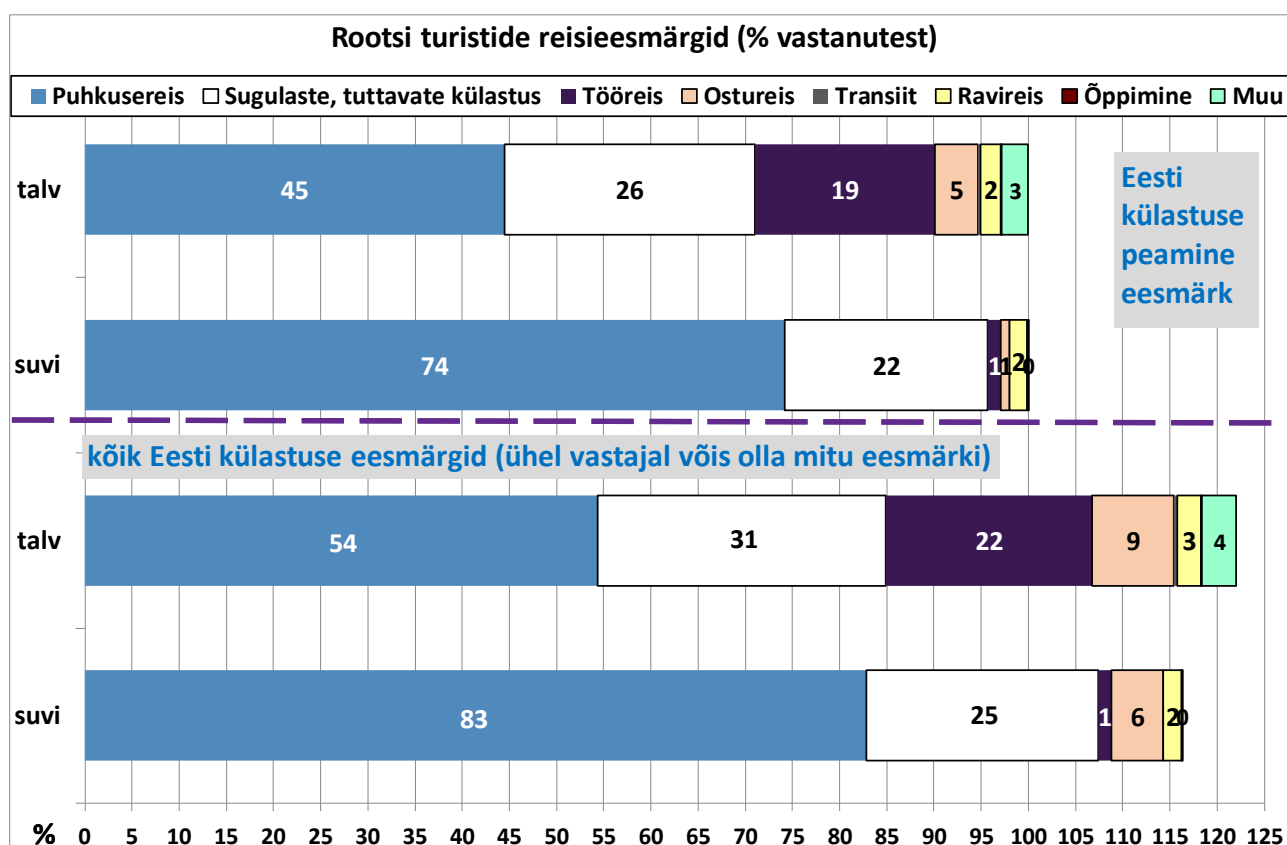
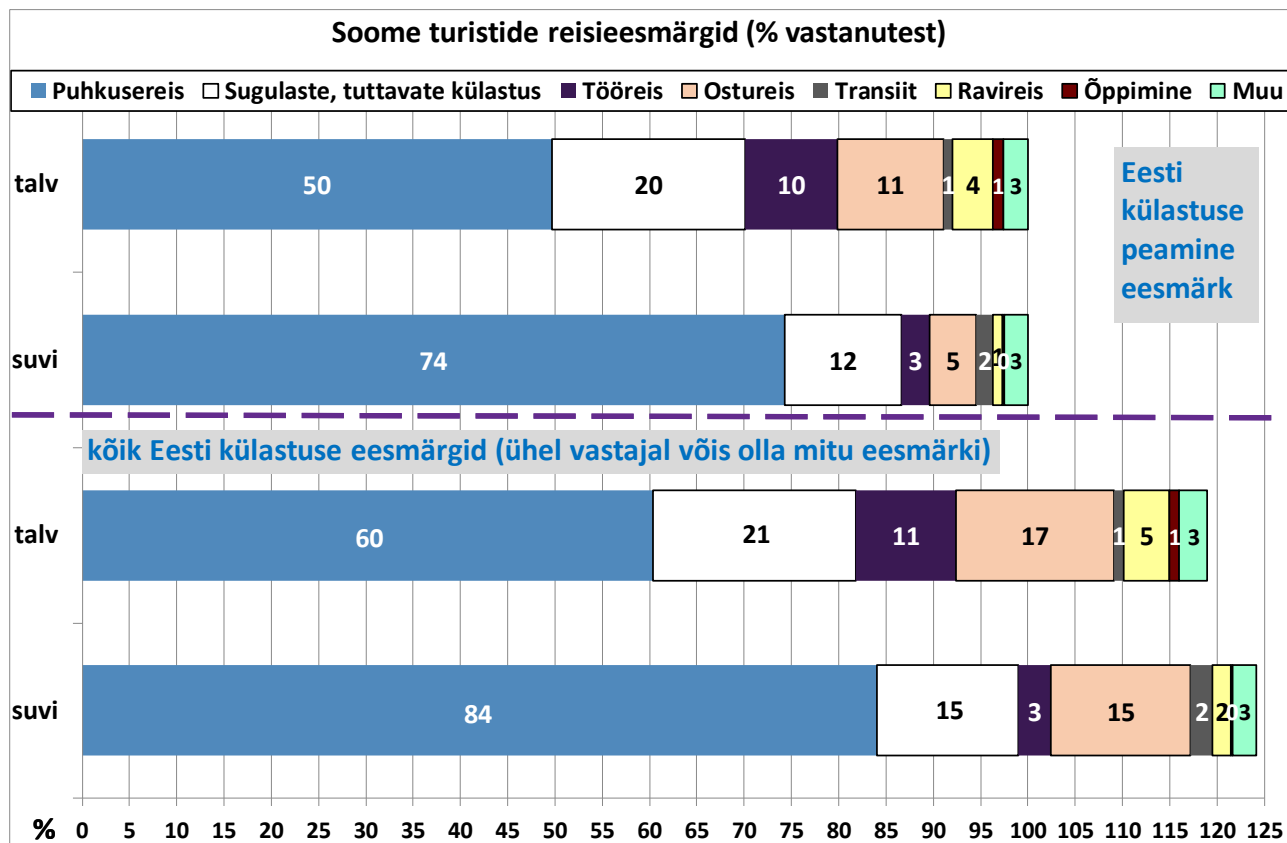
TALVEL oli suvega võrreldes puhkusereisijaid vähem ja tööreisijaid rohkem, kuid ka talvel vastanute seas oli siiski puhkusereisijaid kõige rohkem. Talvel vastanutest 60% nimetas Eesti külastuse ühe eesmärgina puhkusereisi. Sugulaste või tuttavate külastust nimetas 22%, ostureisi 11%, tööreisi (k.a. konverentsireisi) 17%, transiitreisi 1,5%, ravireisi 2%, õppimist 1% ja muid eesmärke 2%.

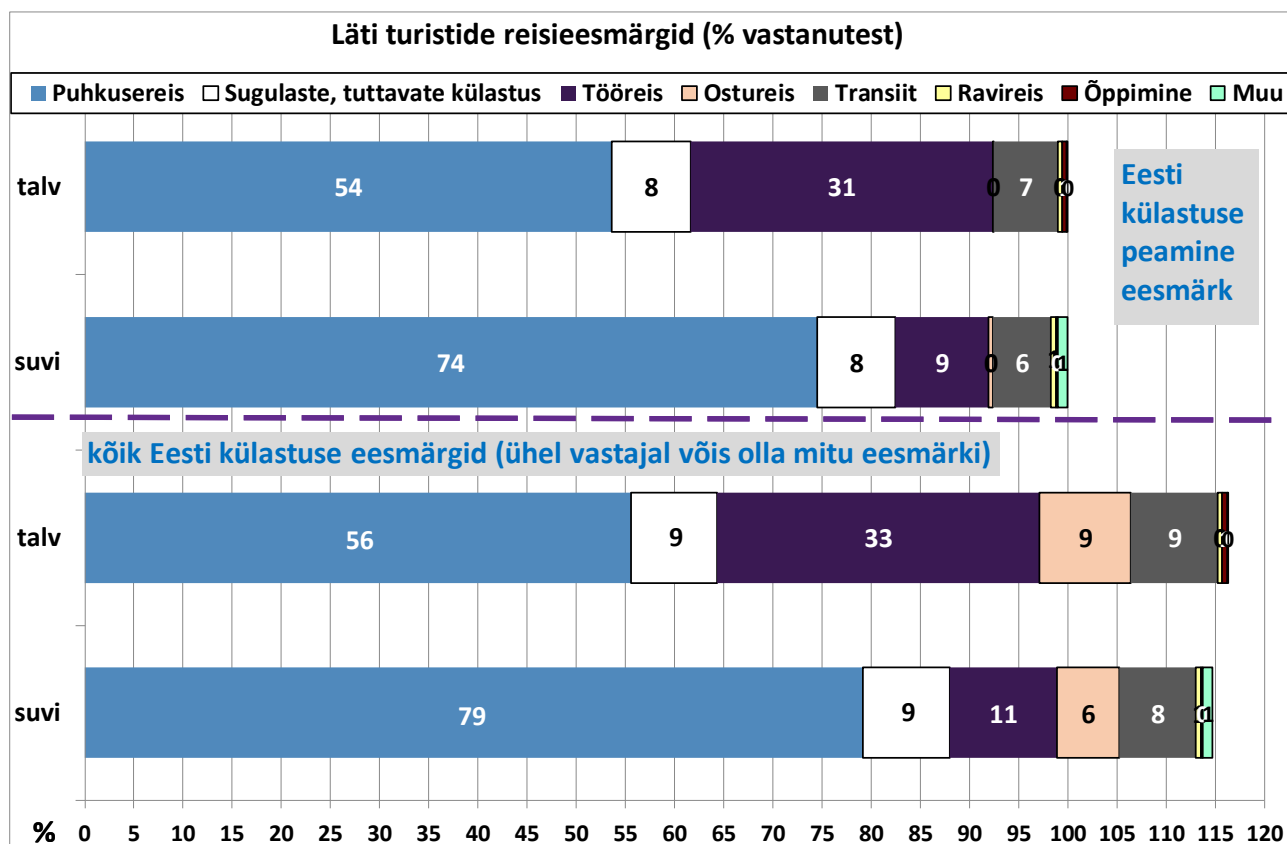
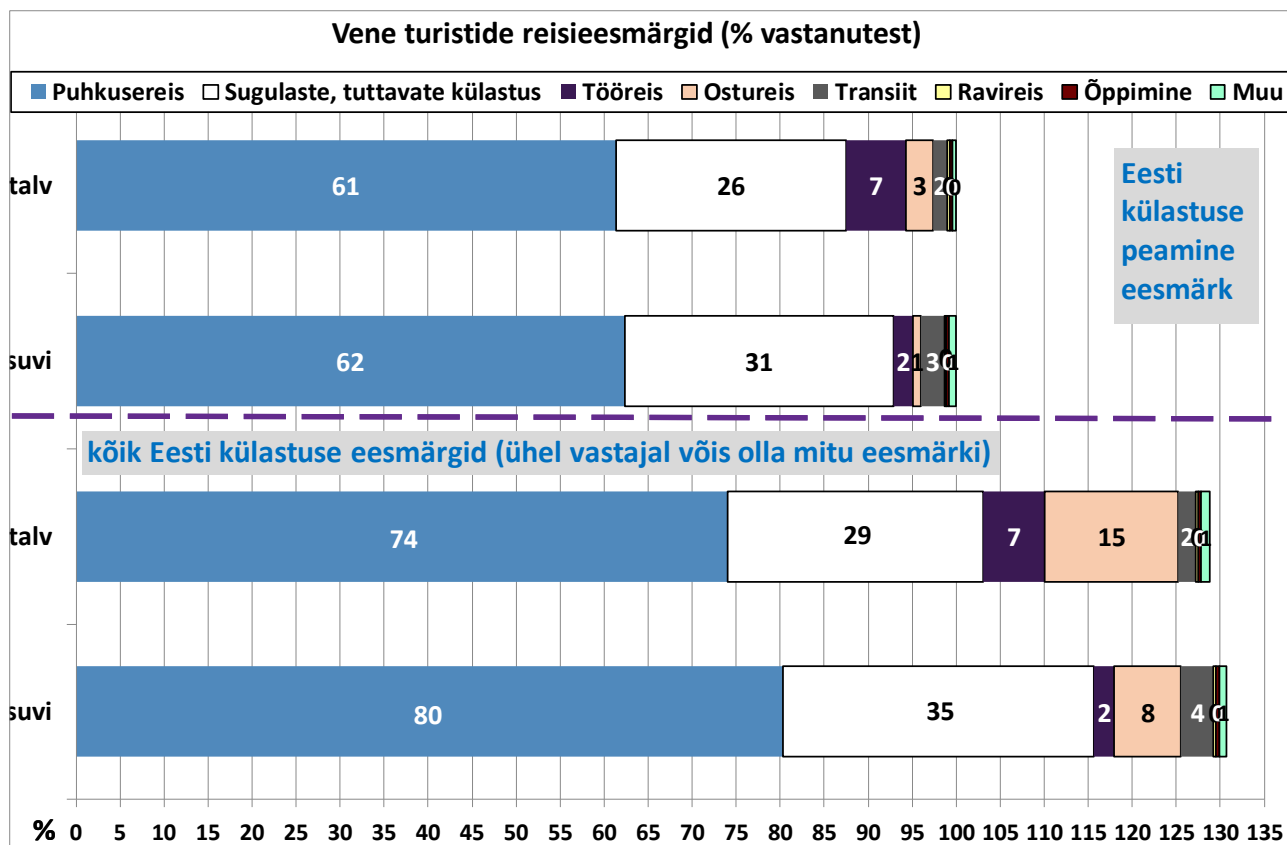
Eesti külastuse peamise eesmärgina nimetas 51% talvel vastanutest puhkusereisi, 20% sugulaste või tuttavate külastust, 16% tööreisi, 6% ostureisi ja 6% muid eesmärke.

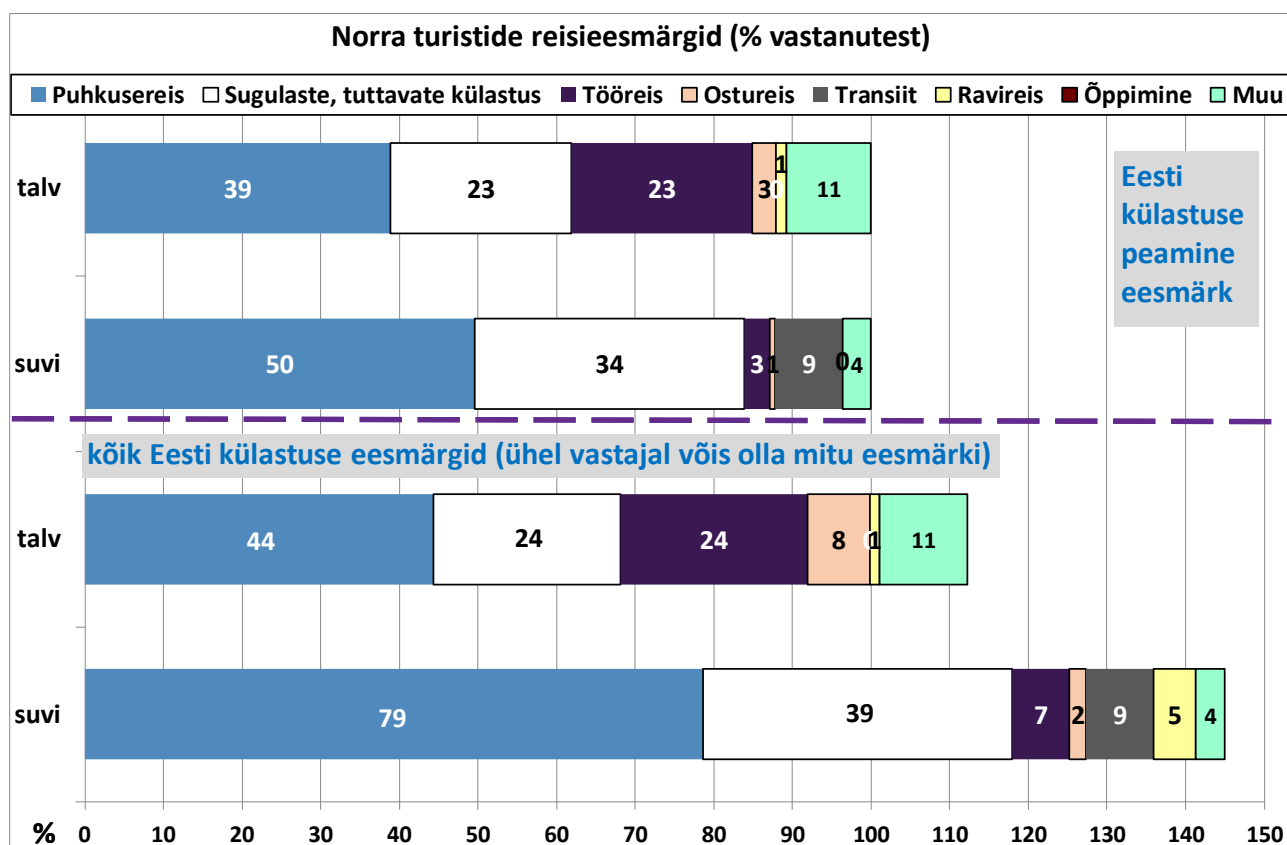
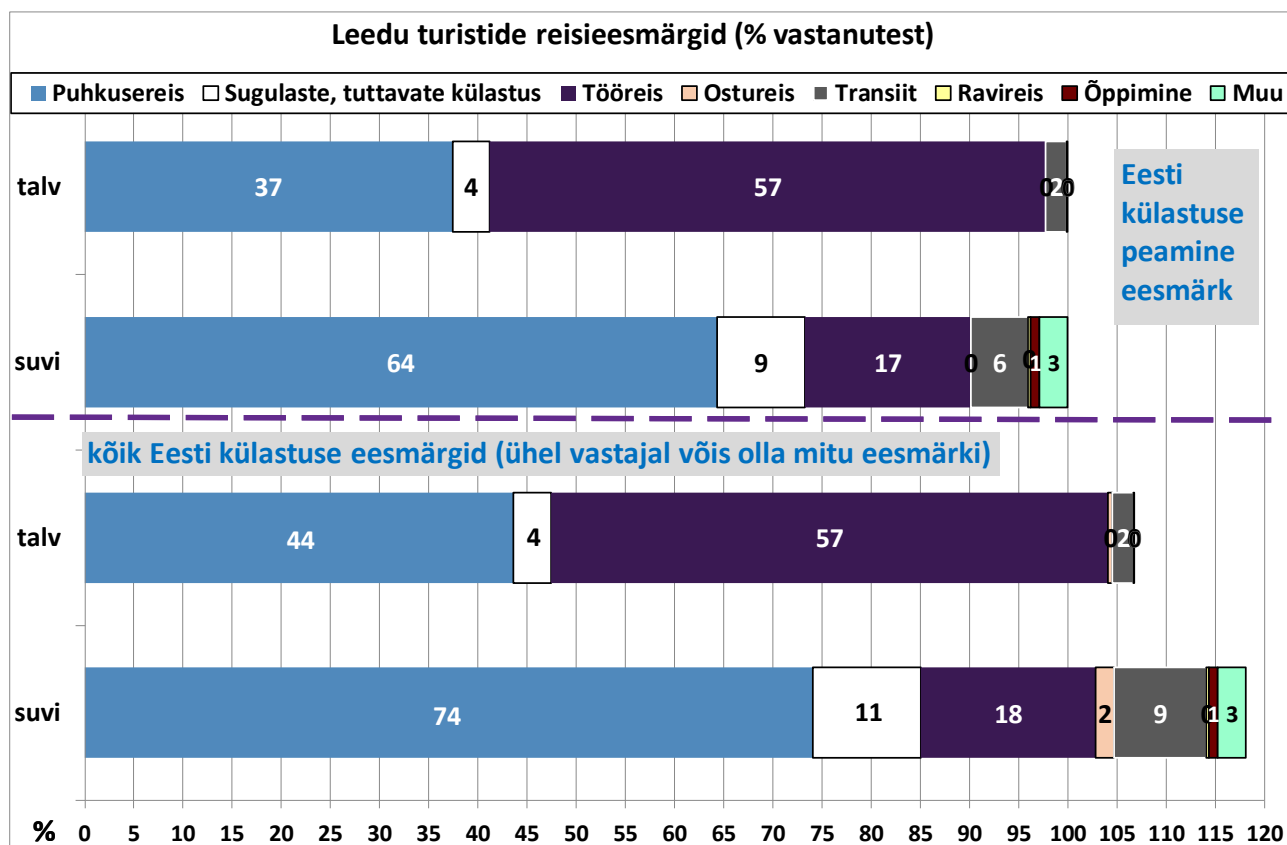

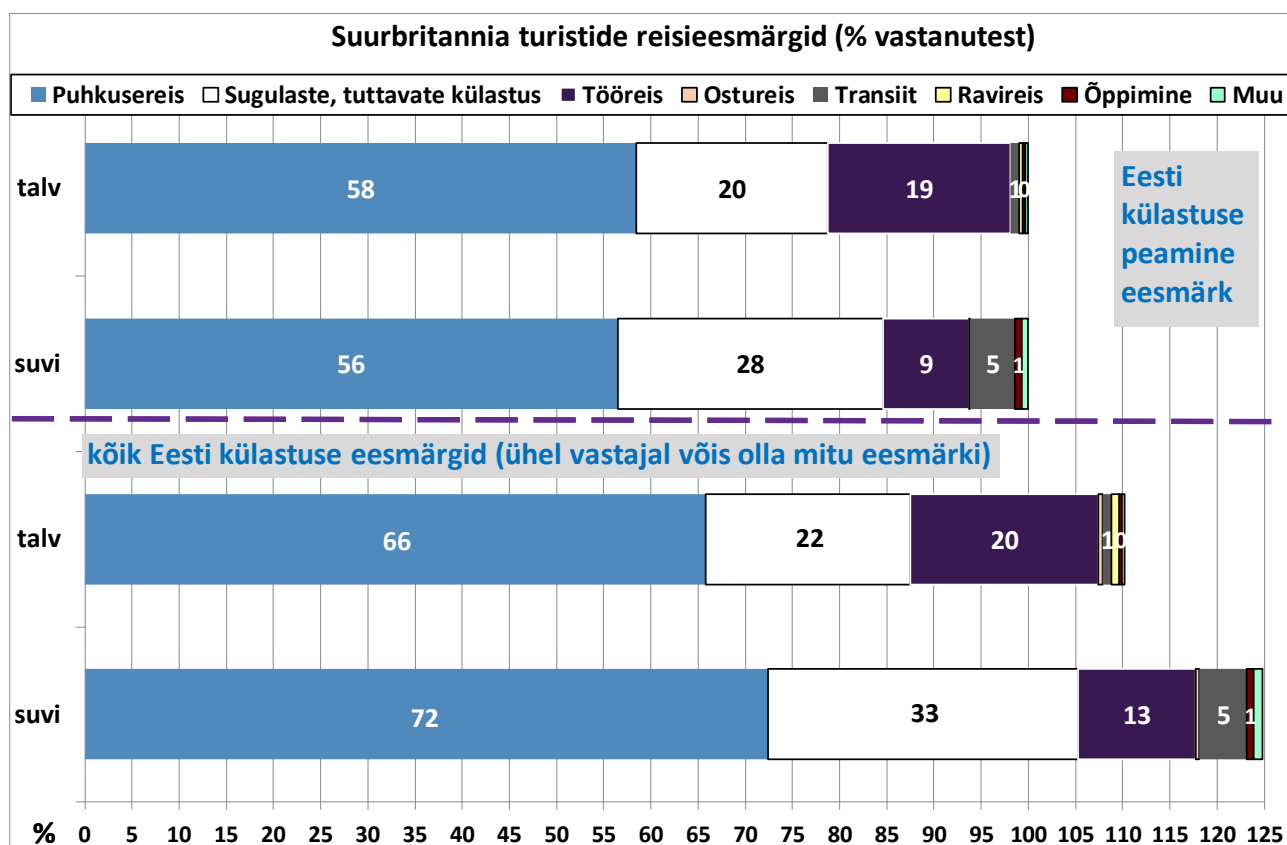
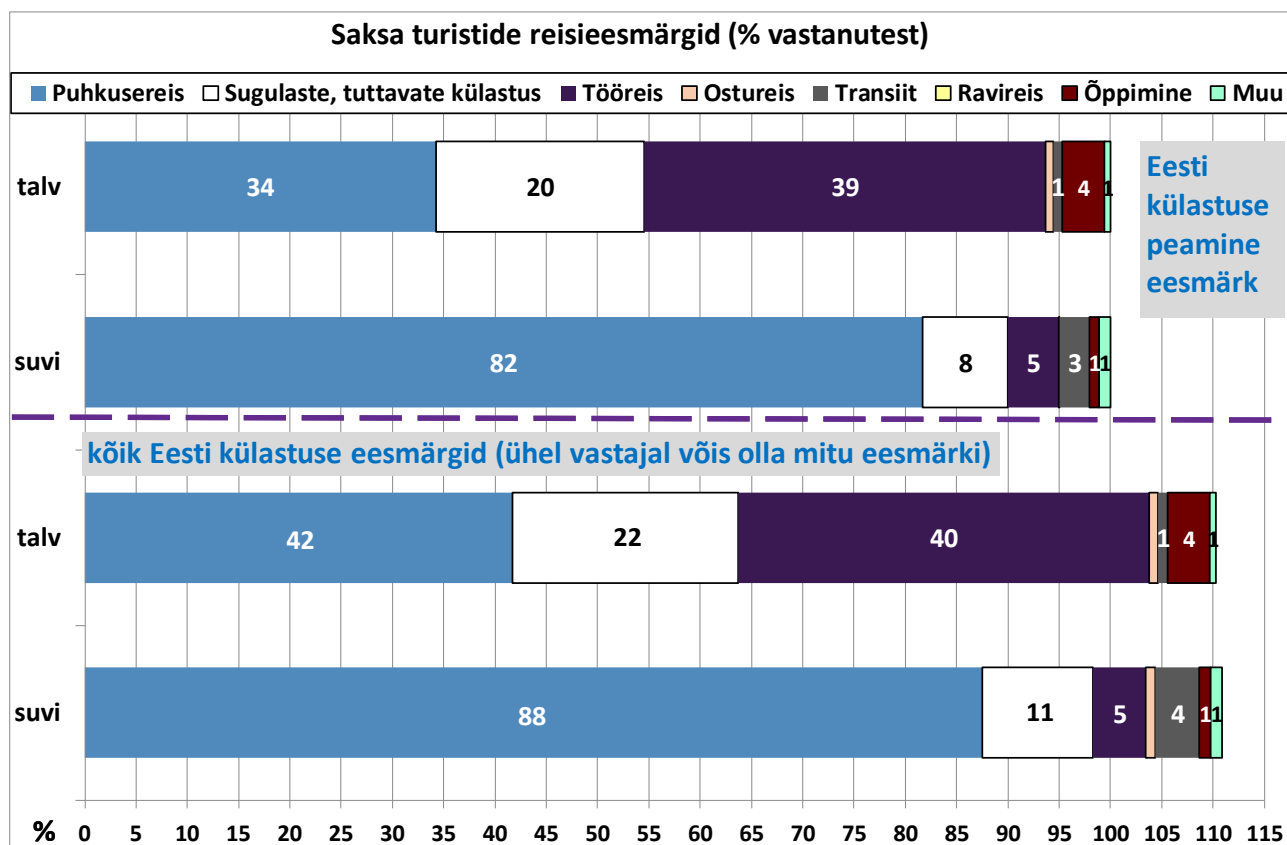
Sugulaste või tuttavate külastajaid oli keskmisest rohkem nende riikide elanike seas, kus on palju Eestist väljarännanud (**Suurbritannia, Norra, Rootsi**) või kelle rahvuskaaslased on kunagi Eestisse kolunud (**Venemaa**). Keskmisest vähem aga oli sugulaste või tuttavate külastajaid **Läti ja Leedu** turistide seas, samuti Lõuna-Euroopast saabunute seas.

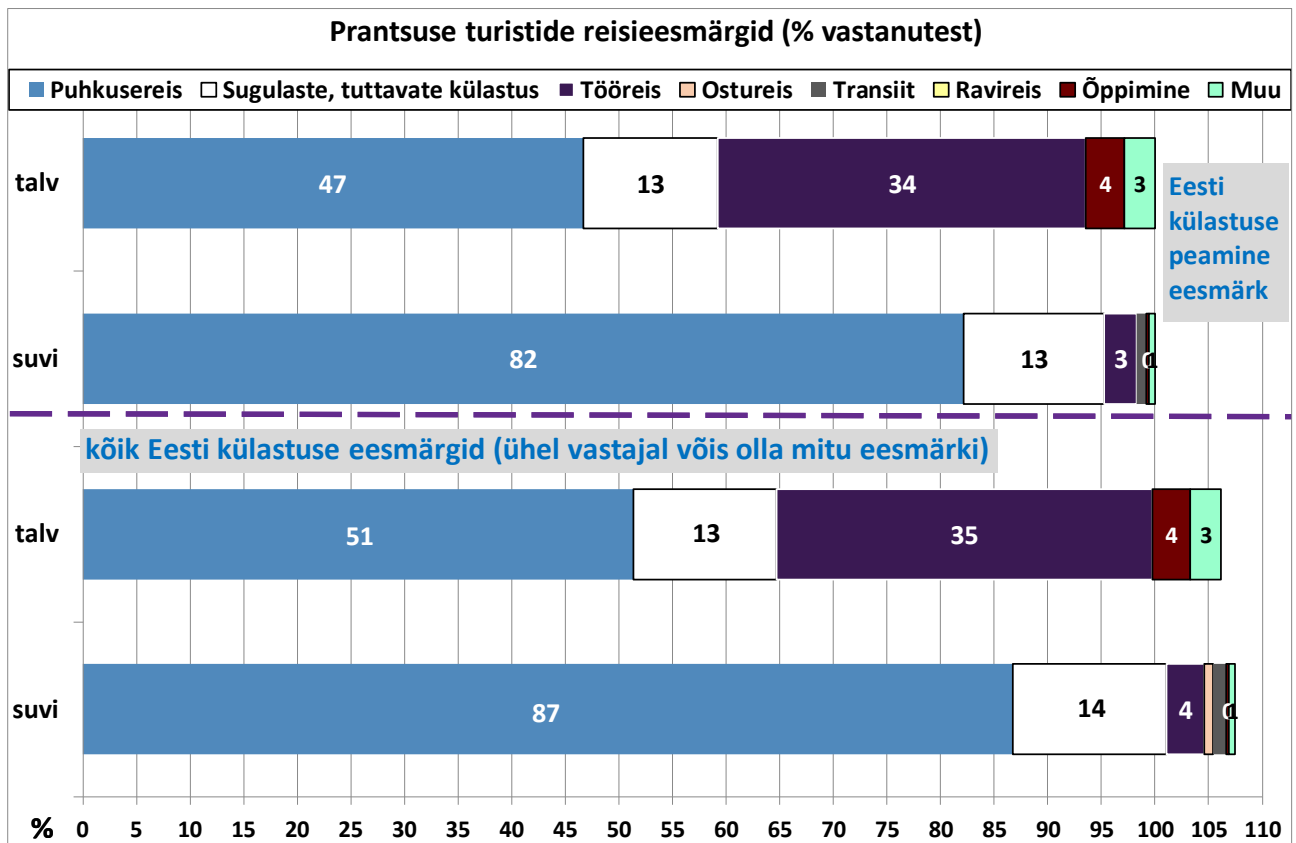
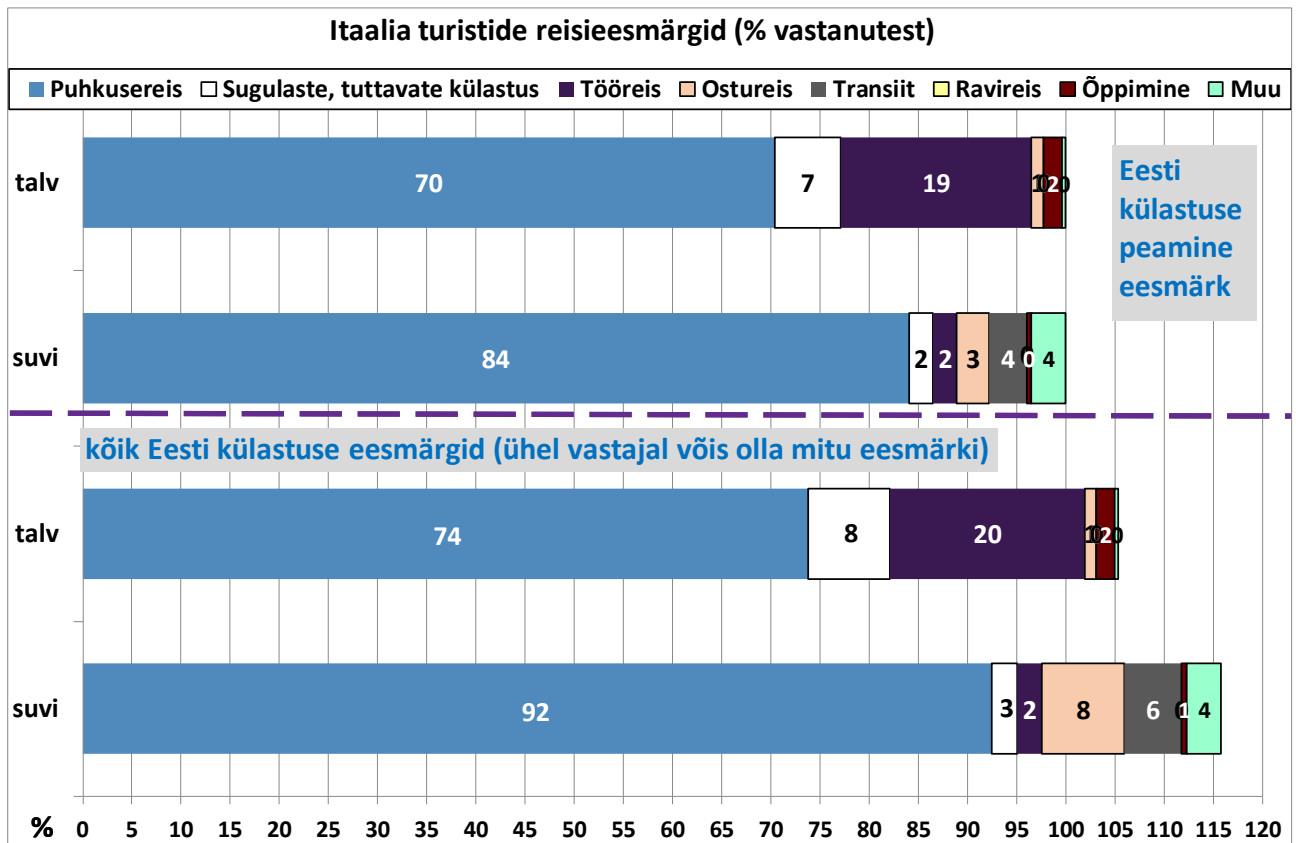
Tööreisijaid oli keskmisest märkimisväärselt rohkem **Leedu** turistide seas (talvel vastanutest koguni 57% ja suvel vastanutest 18%). Keskmisest rohkem oli tööreisijaid ka **Lätist ja Suurbritanniast** saabunute seas. Keskmisest tunduvalt vähem aga oli tööreisijaid **Vene** turistide seas (talvel 7% ja suvel 2%). Ostureisijaid oli riikide võrdluses kõige rohkem **Soome** turistide seas, kuid mõningal määral oli neid ka **Rootsi, Norra, Venemaa ja Läti** turistide seas (enamasti nimetasid nad ostureisi ühe eesmärgina mitmest, kuid mitte peamise eesmärgina). **Ravireisi** märkis ühe reisieesmärgina suvel vaid 1% ja talvel 2% vastanutest. Peaaegu kõik neist olid kas **Soomest, Rootsist või Norrast**.

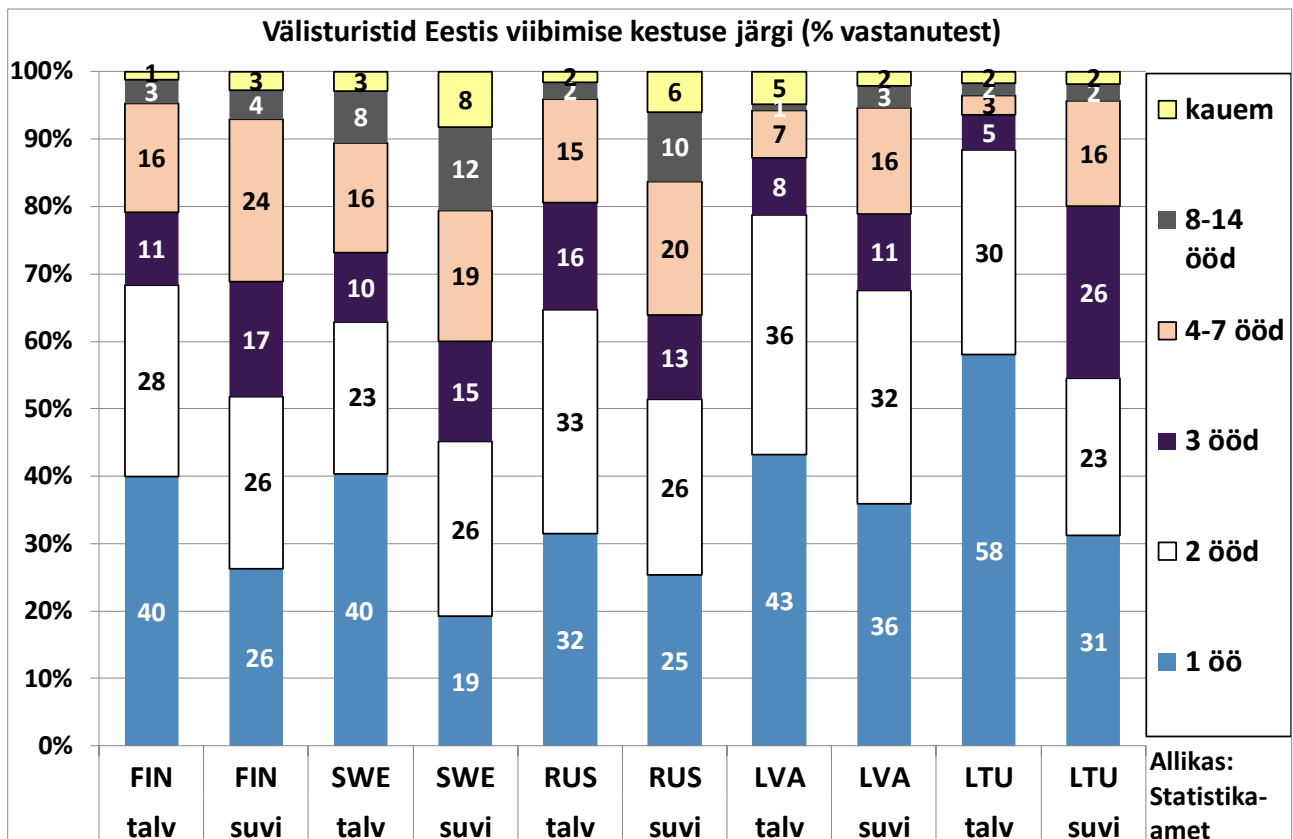
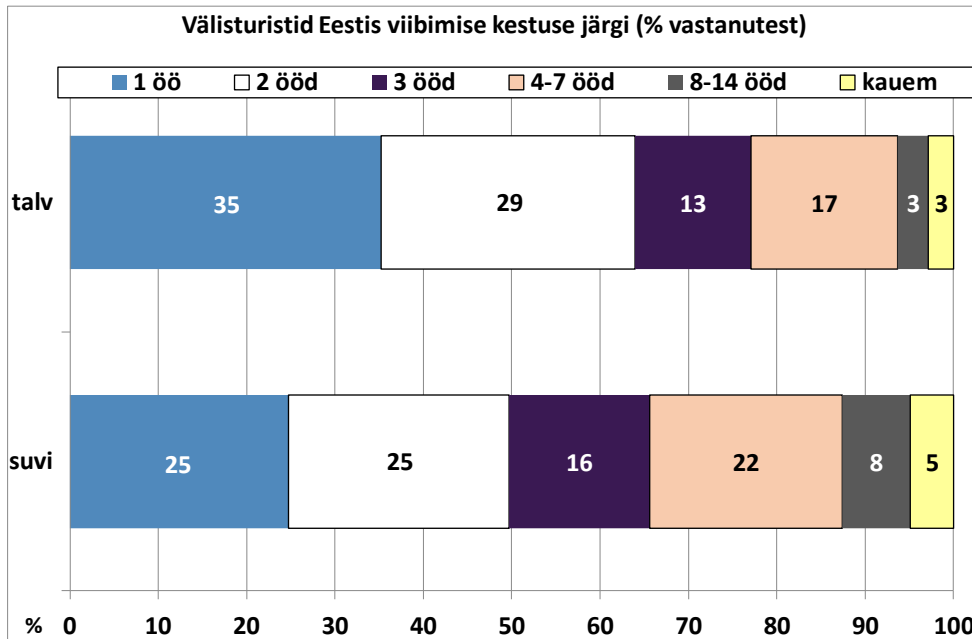

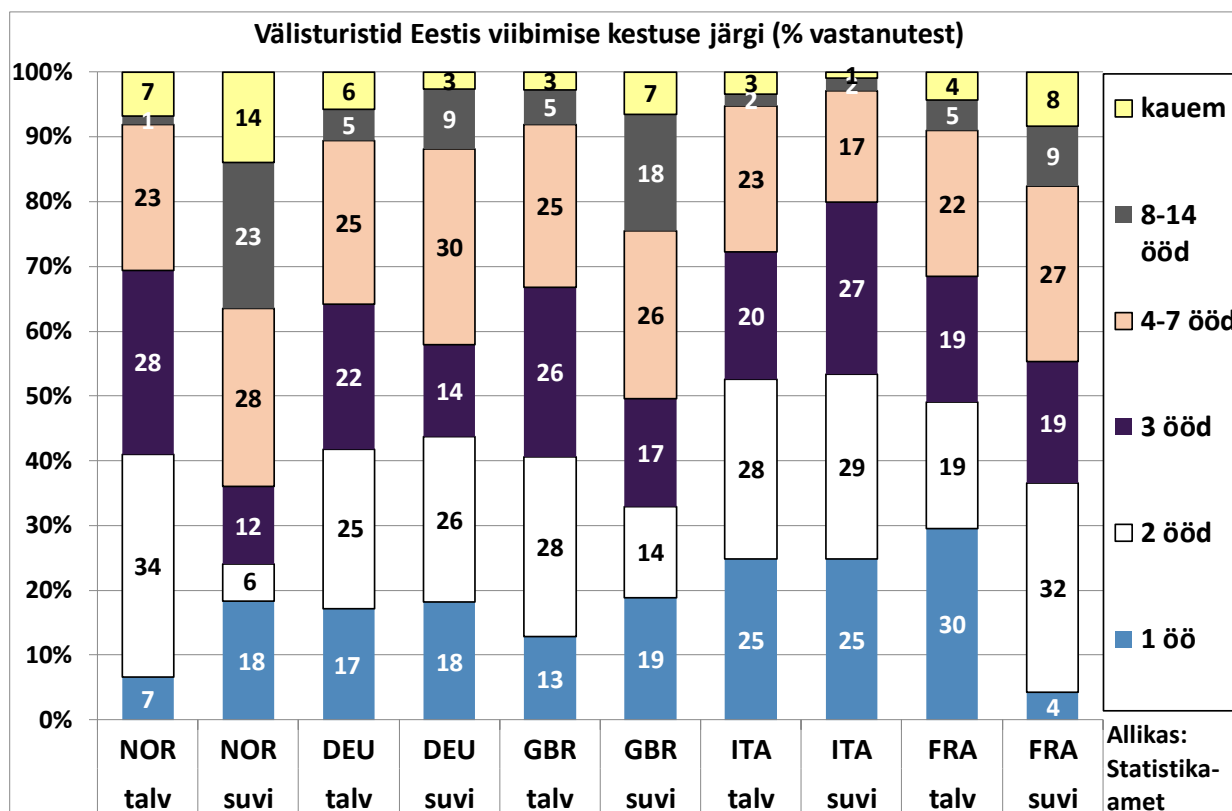

EESTIS VIIBIMISE KESTUS

Suvisel puhkusehooajal viibitakse Eestis mõnevõrra kauem kui talvel. Pikem viibimise kestus suvel tuleneb ühelt poolt sellest, et suvel on pajudel inimestel pikem puhkus, mistõttu ka reisid kestavad pikemalt (mitte ainult puhkusereisid, vaid ka näiteks sugulaste või tuttavate külastused). Teisalt on talvel külastajate seas vähem kaugematest riikidest pärit inimesi ja rohkem naaberriikidest (eriti Soomest) saabunud külastajaid, kelle reisid ongi üldiselt lühemad (vaid nädalalõpp).

Suvel vastanutest pooled ja talvel vastanutest ligi 2/3 viibisid Eestis 1-2 ööd. **SUVEL** vastanutest 1/4 veetis Eestis vaid ühe öö ja 1/4 veetis 2 ööd, 16% viibis 3 ööd, 22% 4-7 ööd, 8% viibis 8-14 ööd ja 5% kauem (Maailma Turismiorganisatsiooni definitsiooni järgi loetakse reisiks kuni aasta kestvat viibimist sihtkohas ja ka uuringule vastanute seas oli neid, kes viibisid mitu kuud). **TALVEL** vastanutest veetis 35% Eestis vaid ühe öö, 29% 2 ööd, 13% viibis 3 ööd, 17% 4-7 ööd, 3% viibis 8-14 ööd ja 3% kauem.

Keskmisest lühemalt viibisid Eestis **Läti ja Leedu** turistid – mõlemal hooajal. Talvel vastanud Läti turistidest 43% viibis Eestis vaid ühe öö ja 36% kaks ööd (kokku viibis siin 1-2 ööd 79%). Suvel vastanud Läti turistidest viibis Eestis vaid ühe öö 36% ja kaks ööd 32% (kokku 68%). Ka **Soome** turistide reisirajad on suhteliselt lühikesed, kuid siiski mõnevõrra pikemad kui Läti turistide omad. Talvel vastanud Soome turistidest viibis Eestis 1-2 ööd 68%, suvel aga tunduvalt vähem (52%). **Vene** turistide seas on 1-2 ööd viibivaid inimesi enam-vähem sama palju kui Soome turistide seas (talvel 65%, suvel 51%). Samas erinevalt Soome ja Läti turistidest on Vene turistide seas suvel arvestataval hulgal ka pikalt viibivaid inimesi: 10% Vene turistidest viibis siin 8-14 ööd ja 6% veel kauem (eelkõige sugulaste ja tuttavate külastajad).

Keskmisest pikemalt viibisid Eestis **Norra** turistid (eriti suvel), kuid siin on põhjuseks Eestist pärit inimeste suur osakaal nende seas (paljud sellest segmendist tulevad Eestisse oma põhipuhkust veetma ja viibivad siin mitu nädalat). Näiteks neist suvel vastanud Norra turistidest, kes on Eestist pärit, veetis vaid 4% Eestis 1-3 ööd, 12% 4-7 ööd, 44% 8-14 ööd ja 40% viibis veel kauem. Seevastu need, kes ei ole Eestist pärit, viibisid märksa lühemalt. Neist suvel vastanud Norra turistidest, kes ei ole Eestist pärit, veetis 56% Eestis 1-3 ööd ja 38% 4-7 ööd (kauem viibis vaid 6%). Neist talvel vastanud Norra turistidest, kes ei ole Eestist pärit, veetis 76% Eestis 1-3 ööd ja 24% 4-7 ööd.

Sama kehtib ka **Suurbritanniast ja Rootsist** saabunud Eesti päritolu inimeste kohta. Seevastu **Soomes** elavate Eesti päritolu inimeste seas on vähem neid, kes tulevad mitmeks nädalaks puhkust veetma. Seda seletab ilmselt asjaolu, et lühema vahemaa tõttu saavad nad Eestisse reisida sagedamini, mitte vaid korra aastas terve puhkuse ajaks.

REISIPAKETI KASUTAMINE

Suvel ja talvel vastanud olid reisirajaduse poolest üsna sarnased: valdav osa välituristidest reisirajaketti ei kasutanud. Seda kasutas **TALVEL** vastanutest 19% ja **SUVEL** vastanutest 18%. Reisirajaketti kasutajaid on keskmisest rohkem **Rootsi ja Soome** elanike seas. Väga vähe on neid aga **Venemaa ja Leedu** turistide seas. *NB! Siin on esitatud 2016. ja 2017.a. keskmised. 2017.a. uuringus märkis reisirajaketti kasutamist tunduvalt rohkem vastajaid kui 2016.a. uuringus. See võis tuleneda sellest, et 2017.a. uuringus muudeti küsimuse sõnastust (2017.a. küsiti, kas vastaja kasutas reisirajaketti või mitte, 2016.a. küsiti, kas kasutati reisirajaketti, reisirajaketti kaudu broneeritud üksikuid reisirajakette või korraldati reis reisirajaketti abita).*

% välituristidest, kes kasutas reisirajaketti:

	KOKKU	Rootsi	Soome	Saksamaa	Itaalia	Suurbritannia	Prantsusmaa	Läti	Norra	Leedu	Venemaa
talv	19	35	27	9	14	13	4	15	16	8	8
suvi	18	46	20	19	15	15	24	6	1	7	3

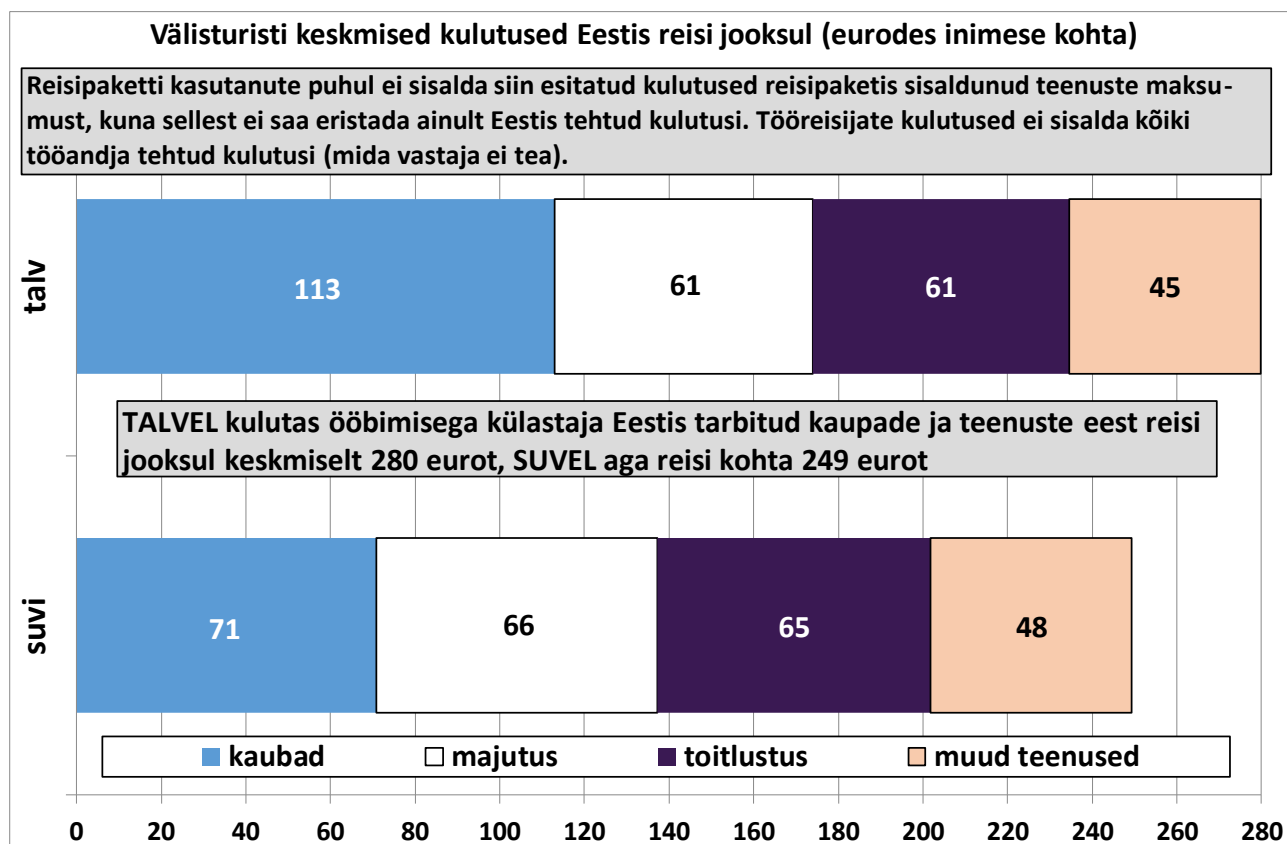
KULUTUSED

TALVEL kulutas ööbimisega külastaja Eestis tarbitud kaupade ja teenuste eest reisi jooksul keskmiselt 280 eurot ja ööpäeva jooksul 117 eurot, **SUVEL** aga reisi kohta 249 eurot ja ööpäeva kohta 89 eurot (kõik kulutused on näidatud inimese kohta, s.t. näiteks koos reisinud ja kulutanud pere kulutused on jagatud pereliikmete arvuga, sisaldades ka lapsi). Keskmise arvutamisel on arvesse võetud ka need, kes üldse ei kulutanud (s.t. kelle kulutus oli 0 eurot).

Tuleb aga silmas pidada, et siin esitatud kulutused ei sisalda reisipaketti kasutanute puhul reisipaketis sisaldunud teenuste maksumust, kuna pakettis ei saa eristada ainult Eestis tehtud kulutusi (talvel vastanutest kasutas reisipaketti 19% ja suvel 18%). Samuti ei sisalda siin esitatud tööreisijate kulutused kõiki tööandja makstud kulutusi (mida vastaja ise ei maksnud ja seetõttu ei teadnud).

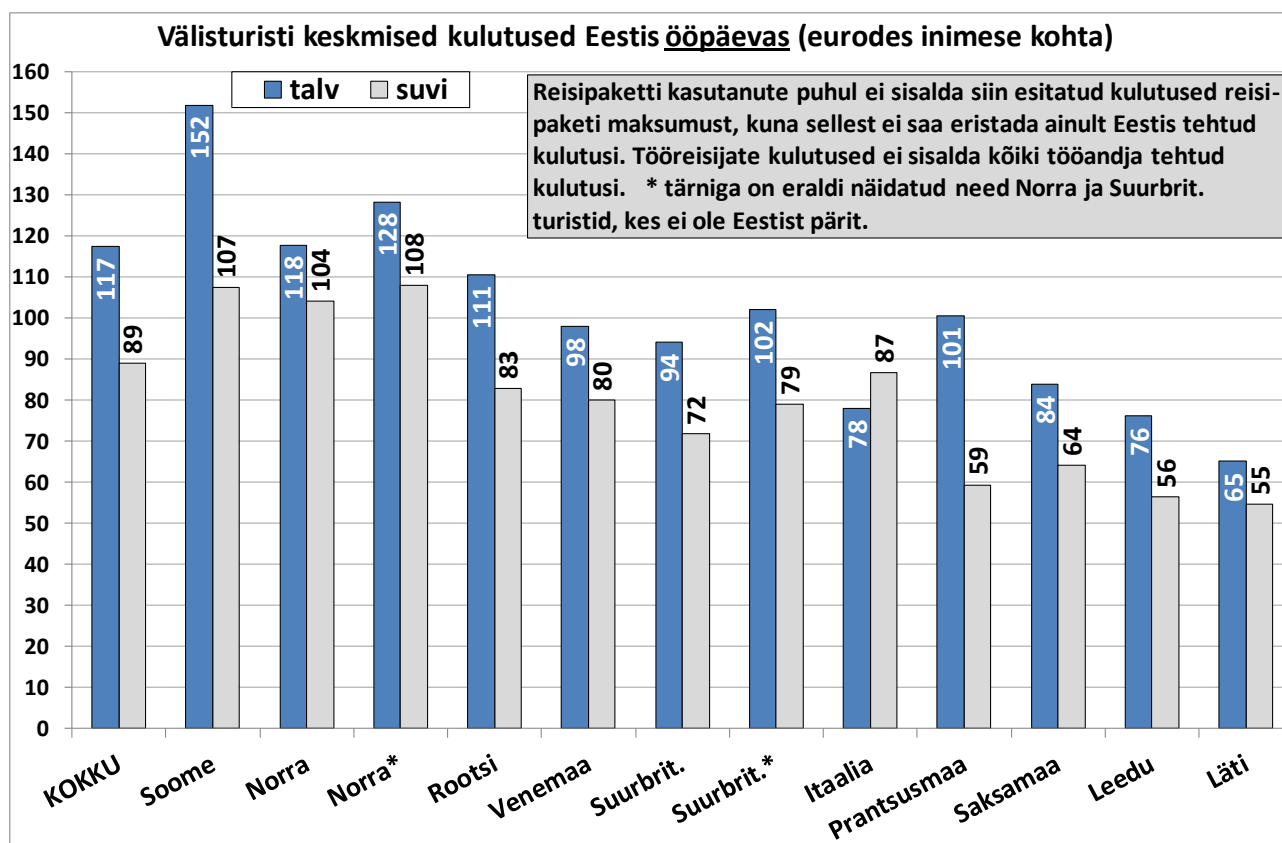
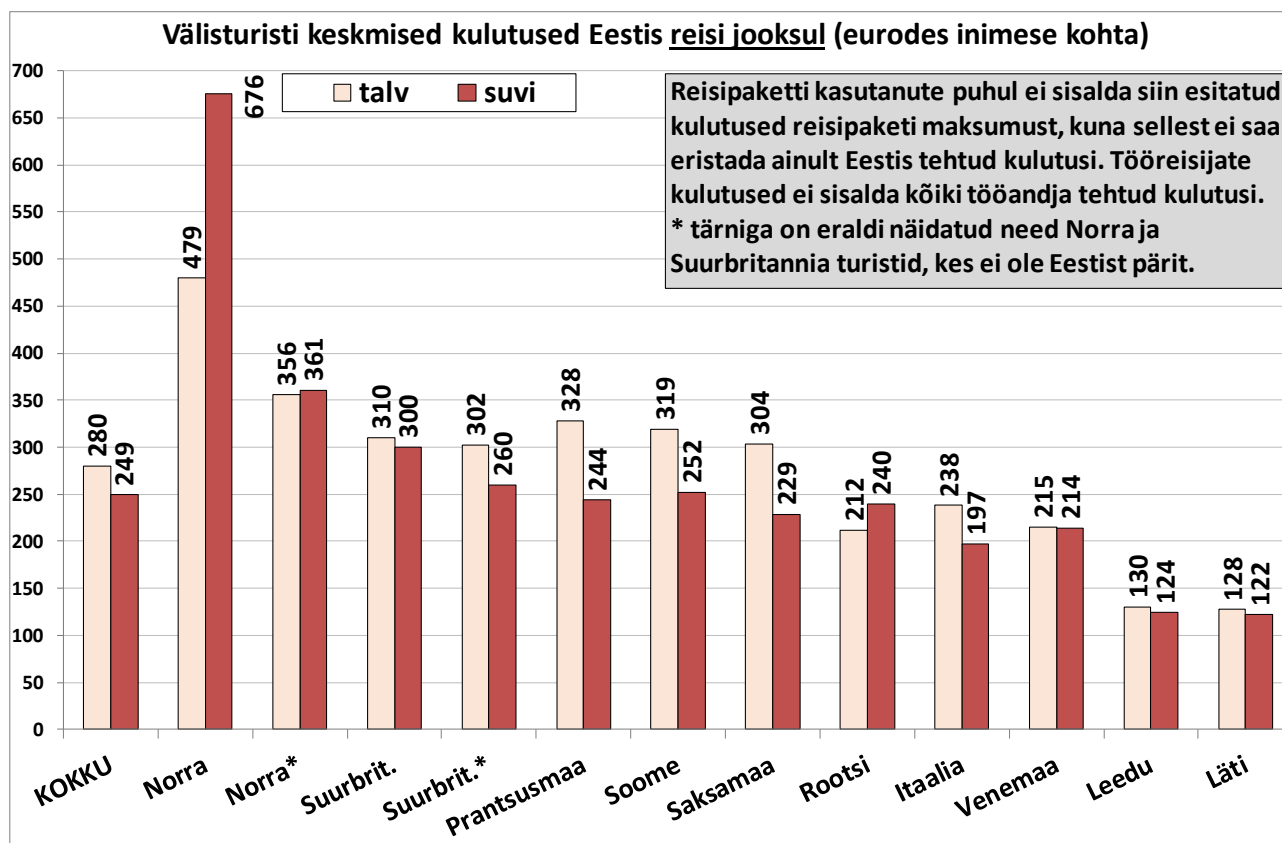
NB! Siin on esitatud 2016. ja 2017.a. keskmised. 2017.a. uuringus olid keskmised kulutused umbes 10% väiksemad kui 2016. aastal. Erinevus tulenes peamiselt 2 tegurist:

- 1) 2017.a. uuringus märkis reisipaketi kasutamist tunduvalt rohkem vastajaid kui 2016.a. uuringus (mis omakorda võis tuleneda sellest, et 2017.a. uuringus muudeti küsimuse sõnastust). See mõjutab tulemusi seetõttu, et keskmise kulutuse arvutamisel jääb reisipaketti kuulunud osa arvestusest välja. Kuna reisipaketi kasutajaid oli 2017. aastal vastanute seas rohkem, olid keskmised kulutused ka vastavalt väiksemad. Kui vaadata reisipaketti kasutanute ja mittekasutanute kulutusi eraldi, ei muutunud need 2017. aastal eriti.
- 2) 2017.a. uuringus olid vähenenud kulutused kaupadele, eelkõige Soome turistide puhul (kelle keskmised kulutused kaupadele vähenesid ligi 60 euro võrra). Kuna Soome turistid moodustavad vastajate seas kõige suurema rühma, mõjutas see ka kulutusi tervikuna (eriti talvel, kui Soome turistide seas on rohkem ostureisijaid). Kuigi 2017.a. käis (2016. aasta uuringuga võrreldes) rohkem Soome turiste lisaks Eestile ka Lätis, ei näita tulemused seda, et Soome turistide kulutused ostudele Eestis oleks vähenenud seoses Lätis (ostlemas) käimisega. Vastupidi: need, kes käisid ka Lätis, kulutasid Eestis ostudele isegi veidi rohkem kui need, kes Lätis ei käinud. Pigem vähenes keskmine kulutus ostudele seetõttu, et ostureisijate osatähtsus vastanud Soome turistide seas mõnevõrra vähenes.

Kõige suurem kuluartikkel oli **kaupade ost**, millele talvel kulutati 113 eurot ja suvel 71 eurot. **Majutusele** kulutati talvel 61 eurot ja suvel 66 eurot reisi kohta, **toitlustusele** (restoranides, baarides ja kohvikutes) talvel 61 eurot ja suvel 65 eurot. **Kõigile muudele teenustele** kokku kulutati talvel 45 eurot ja suvel 48 eurot. Talvel vastanud kulutasid suvekülastajatega võrreldes rohkem kaupade ostule, kuna talvel on turistide seas rohkem ostureisijaid (eelkõige Soomest). Suvel kulutati veidi rohkem majutusele (reisi kohta), kuna suvised

reisid olid mõnevõrra pikemad. Samuti kulutati suvel veidi rohkem meelelahutusele, kuna suvel on turistide seas rohkem puhkuseturiste. Iga liigi keskmise arvutamisel on arvesse võetud ka need, kes antud liigile üldse ei kulutanud (s.t. kelle kulutus oli 0 eurot).

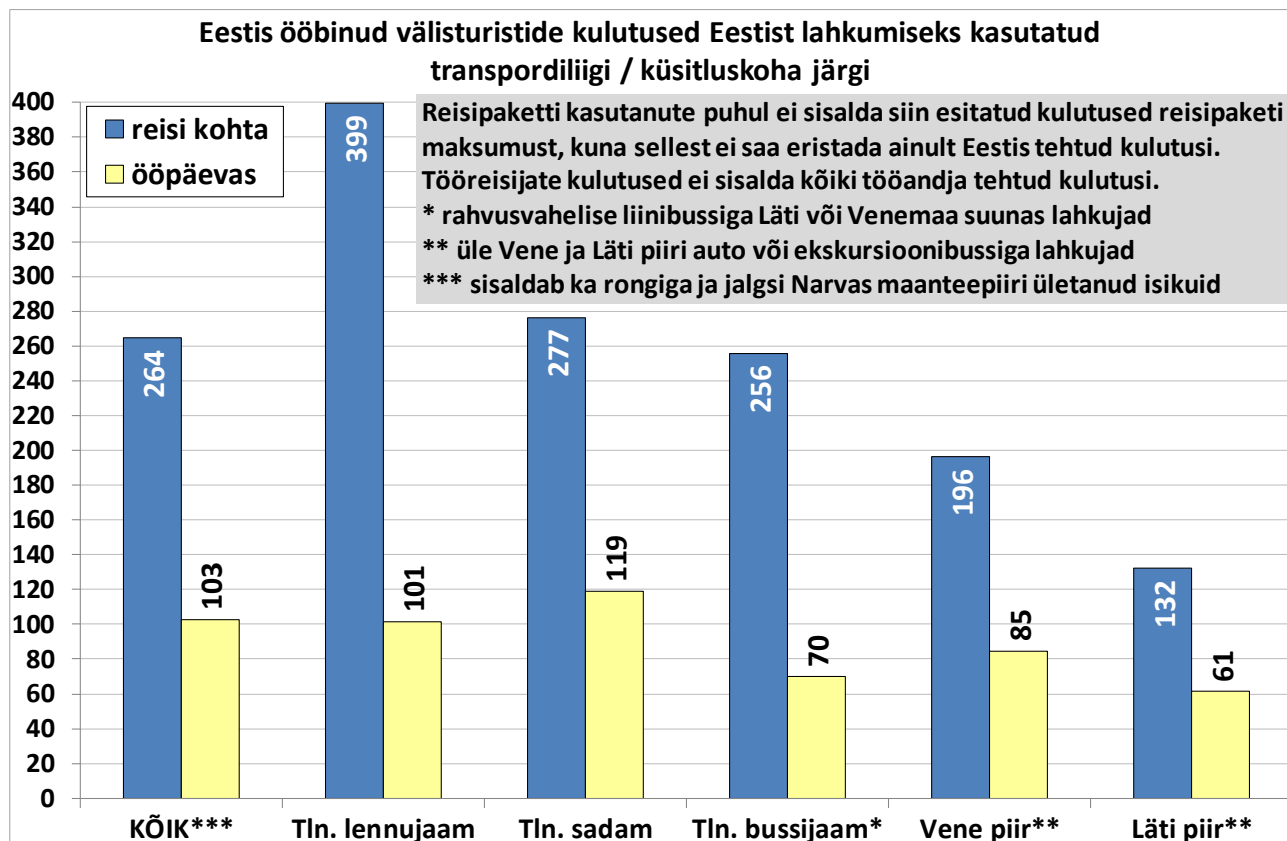
Reisi kohta kulutasid kõige rohkem **Norra** turistid (suvel 676 eurot ja talvel 479 eurot). Norra turistid kulutavad üldiselt kõigile kululiikidele rohkem kui välituristid keskmiselt (reisi kohta). Üheks põhjuseks on see, et Norra elanike seas on suurel hulgal Eestist pärit inimesi, kes tulevad suvel Eestisse puhkusele ja

viibivad siin seetõttu üsna pikalt (suvel oli neid kõigist Norrast saabunud turistidest koguni 40%). Need Norra turistid, kes ei ole Eestist pärit, kulutasid reisi kohta tunduvalt vähem, kuid ööpäeva kohta veidi rohkem kui Eestist pärit Norras elavad turistid (vt. joonised). Need Norra turistid, kes ei ole Eestist pärit, kulutasid reisi kohta suvel 361 eurot ja talvel 356 eurot.

Ööpäeva kohta kulutavad kõige rohkem **Soome** turistid (suvel 107 ja talvel 152 eurot). Nii reisi kui ka ööpäeva kohta on kulutavad nad talvel rohkem kui suvel seetõttu, et talvel on nende seas rohkem ostudele orienteeritud reisijaid. Soome turistide kulutused ostudele olid suvel 84 eurot ja talvel 151 eurot (reisi kohta). Kõigile teenustele kokku (majutus, toitlustus jne) kulutasid nad nii suvel kui ka talvel ühepalju: 168 eurot.

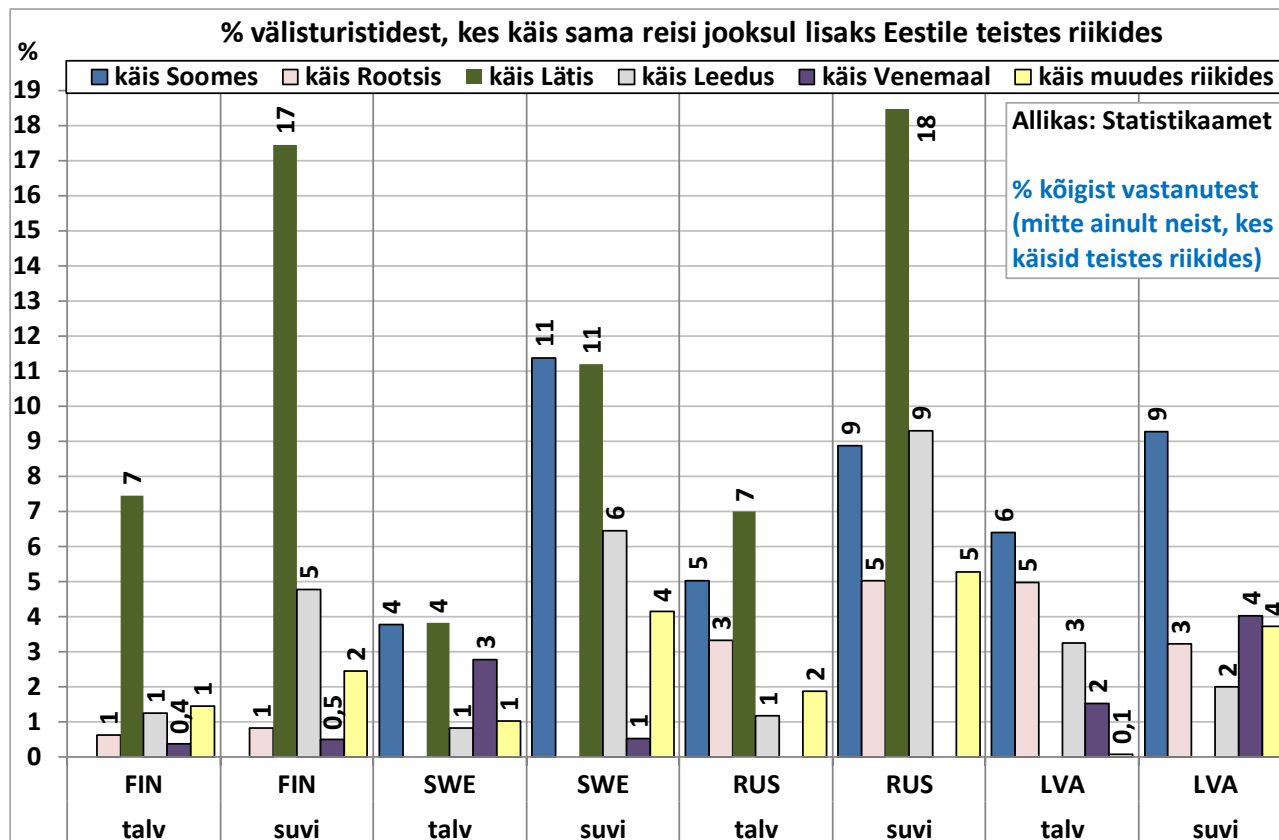
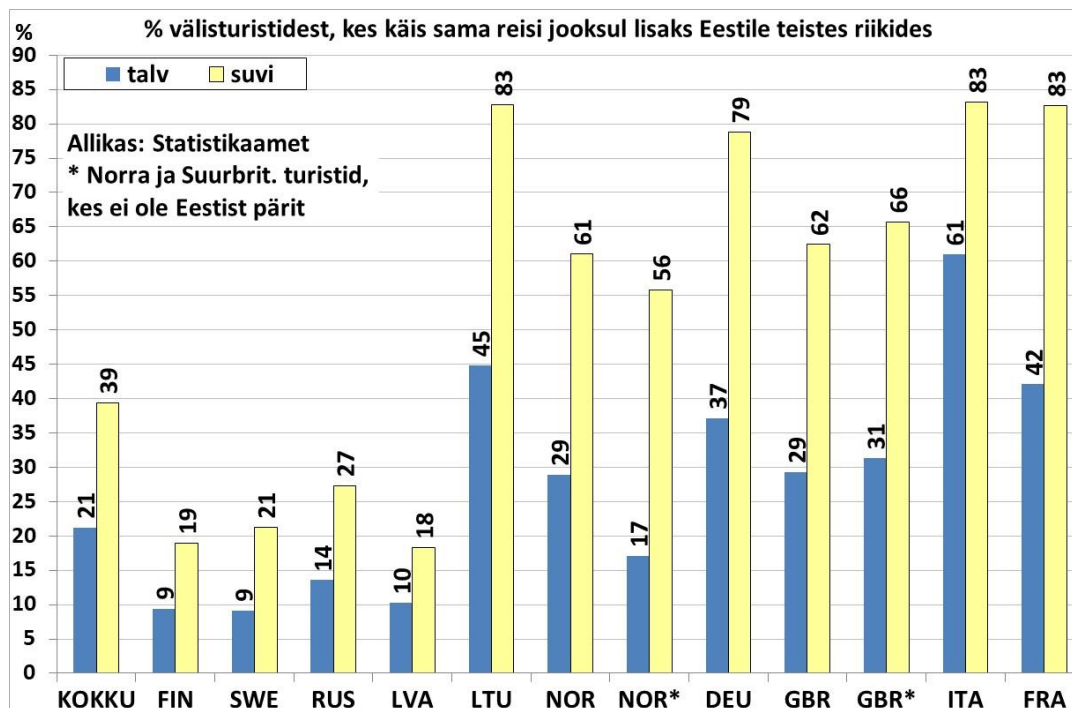
Nii reisi kui ka ööpäeva kohta kulutasid keskmisest tunduvalt vähem **Leedu ja Läti** turistid. Nad kulutasid üldiselt kõigile kululiikidele vähem kui välituristid keskmiselt (reisi kohta). Kõige suurem vahe on aga ostude puhul, millele Leedu ja Läti turistid kulutasid 3-4 korda vähem kui välituristid keskmiselt. Leedu turistid kulutasid kaupade ostule 26 ja Läti turistid 24 eurot reisi kohta (talvel ja suvel vastanute vahel suurt erinevust ei olnud). Seevastu välituristid keskmiselt kulutasid ostudele talvel 113 eurot ja suvel 71 eurot.

Eestist lahkumiseks kasutatud transpordiliigi / küsitluskoha järgi ilmnevad kulutustes märkimisväärsed erinevused. Järgneval joonisel on need andmed näidatud kahe etapi keskmistena (kummagi etapi osatähtsus on 50%). Kui kahe etapi keskmine kulutus **reisi kohta** oli 264 eurot, siis ülejäänud turistidega võrreldes tunduvalt rohkem kulutasid reisi kohta **Tallinna lennujaama** kaudu lahkuvad turistid (399 eurot). Neist tunduvalt vähem (kuid siiski veidi üle keskmise) kulutasid **Tallinna sadama** kaudu lahkuvad turistid (277 eurot). Järgnesid **Tallinna bussijaama** kaudu lahkujad – 256 eurot (bussijaamas küsitleti rahvusvaheliste liinibussidega lahkujaid, kes võisid lahkuda Läti või Venemaa suunas). **Maanteepiiripunktide kaudu (auto või ekskursioonibussiga) Venemaale sõitjad** kulutasid reisi kohta keskmiselt 196 eurot, **Läti suunas auto või ekskursioonibussiga sõitjad** aga kõige vähem – vaid 132 eurot. **Ööpäeva kohta** oli kahe etapi keskmine kulutus 103 eurot. Kõige rohkem kulutasid **Tallinna sadama** kaudu lahkujad (119 eurot) – siin avaldab mõju Soome turistide suur osakaal sadama kaudu lahkujate seas (nagu eespool öeldud, kulutasid Soome turistid ööpäeva kohta kõige rohkem). **Lennukiga** lahkujad kulutasid ööpäeva kohta veidi alla keskmise (101 eurot), **maanteetranspordiga** lahkujad aga juba tunduvalt vähem. Nagu näitavad tabelid lk. 2, moodustasid lennureisijad talvel 15% ja suvel vaid 10% vastanud välituristidest (2 etapi keskmisena umbes 13%).

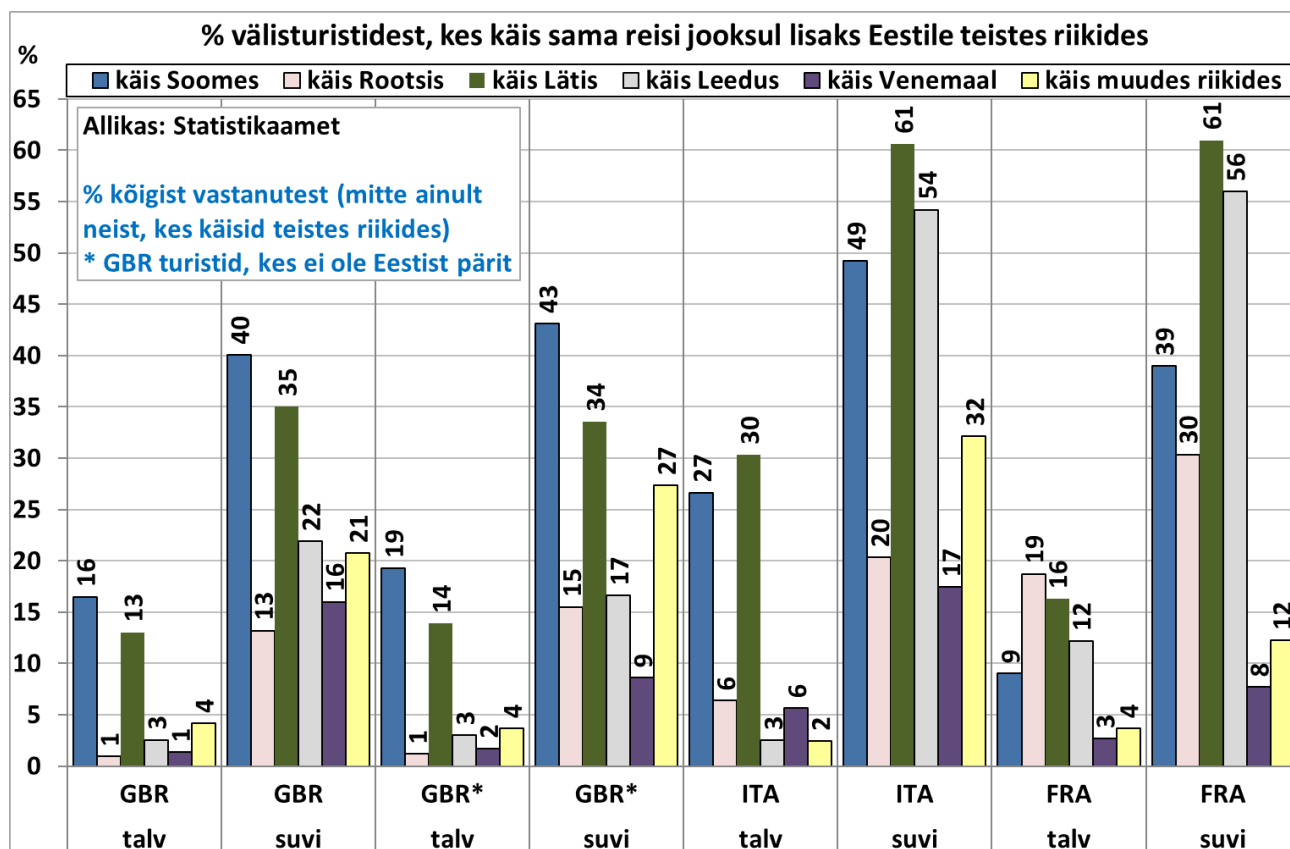
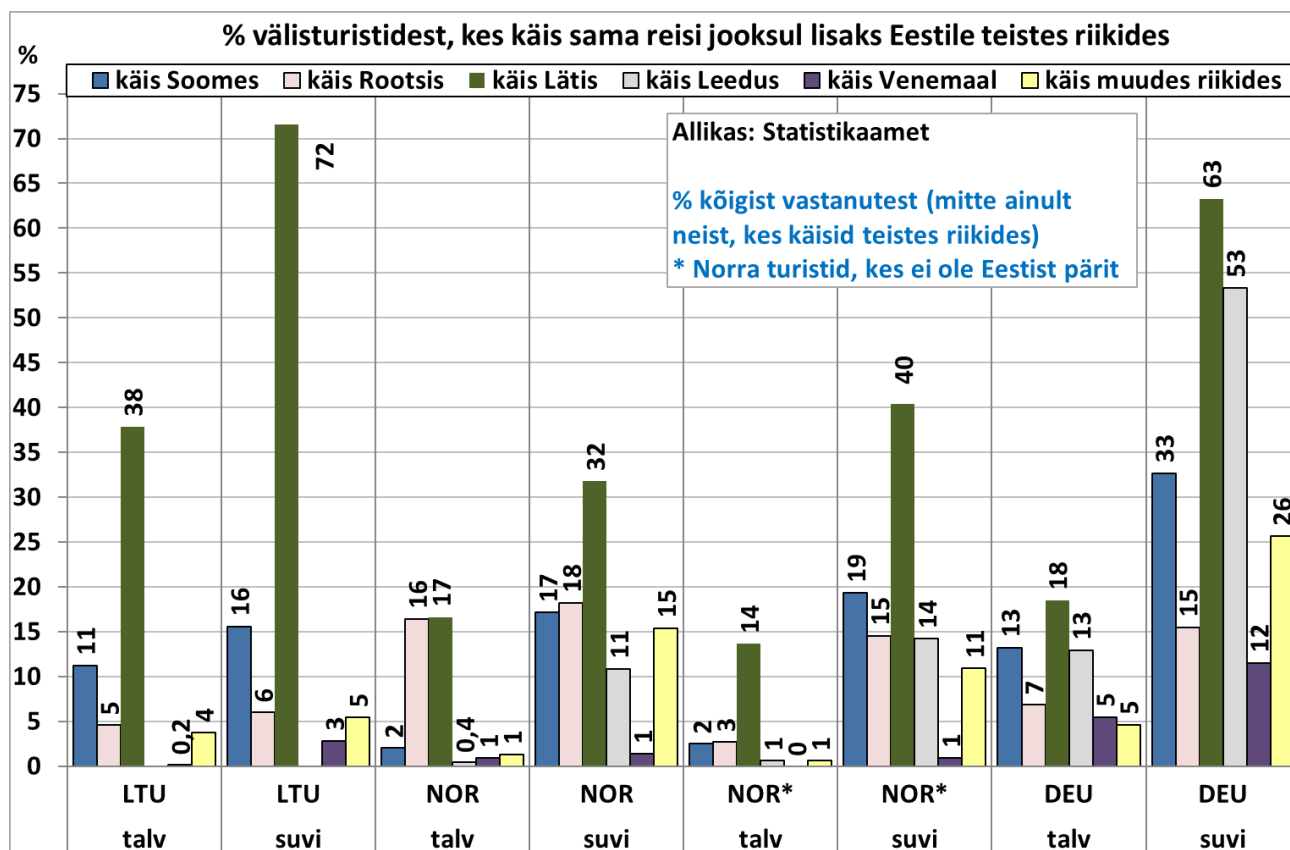
MILLISTES RIIKIDES KÄISID TURISTID LISAKS EESTILE?

SUVEL vastanutest käis lisaks Eestile sama reisi jooksul teistes riikides 39%, **TALVEL** vastanutest 21% (muude riikide külastusena ei võetud arvesse neid riike, kust sõideti vaid läbi või kus istuti vaid ümber teisele transpordivahendile selles riigis midagi külastamata). Kõrgem protsent suvel tuleneb esiteks sellest, et suvel on turistide seas rohkem puhkusereisijaid (kes teevad pikemaid ringreise) ning teisest sellest, et suvel on turistide seas rohkem kaugematest riikidest saabunud turiste.

Soome, Rootsi ja Läti turistidest käis talvel teistes riikides 1/10, suvel 1/5. **Vene** turistidest käis teistes riikides veidi rohkem: talvel 14%, suvel 27%. Kaugematest riikidest saabunud turistide seas oli muude riikide külastajaid 2-3 korda rohkem kui naaberriikidest saabunute seas: näiteks **suvel vastanud Saksa, Itaalia ja Prantsuse** turistidest külastas lisaks Eestile muid riike umbes 80%. Üle 60% neist käis lisaks Eestile ka Lätis

ja üle 50% ka Leedus. Samuti käis märkimisväärne osa Soomes: suvel vastanud Itaalia turistidest 49%, Prantsuse turistidest 39%. Lõuna-Euroopa turistid kombineerisid Eestit suhteliselt palju ka teiste Põhjamaadega: Rootsis käis 30% suvel vastanud Prantsusmaa ja 20% Itaalia turistidest, lisaks mainisid mitmed vastajad ka Taani või Norra külastamist. Lõuna-Euroopast saabunud turistidega võrreldes käisid Saksa turistid Põhjamaades mõnevõrra vähem (Soomes suvel 1/3 ja Rootsis 15%). See-eest aga käis suvel vastanud Saksa turistidest 1/4 ka Poolas.

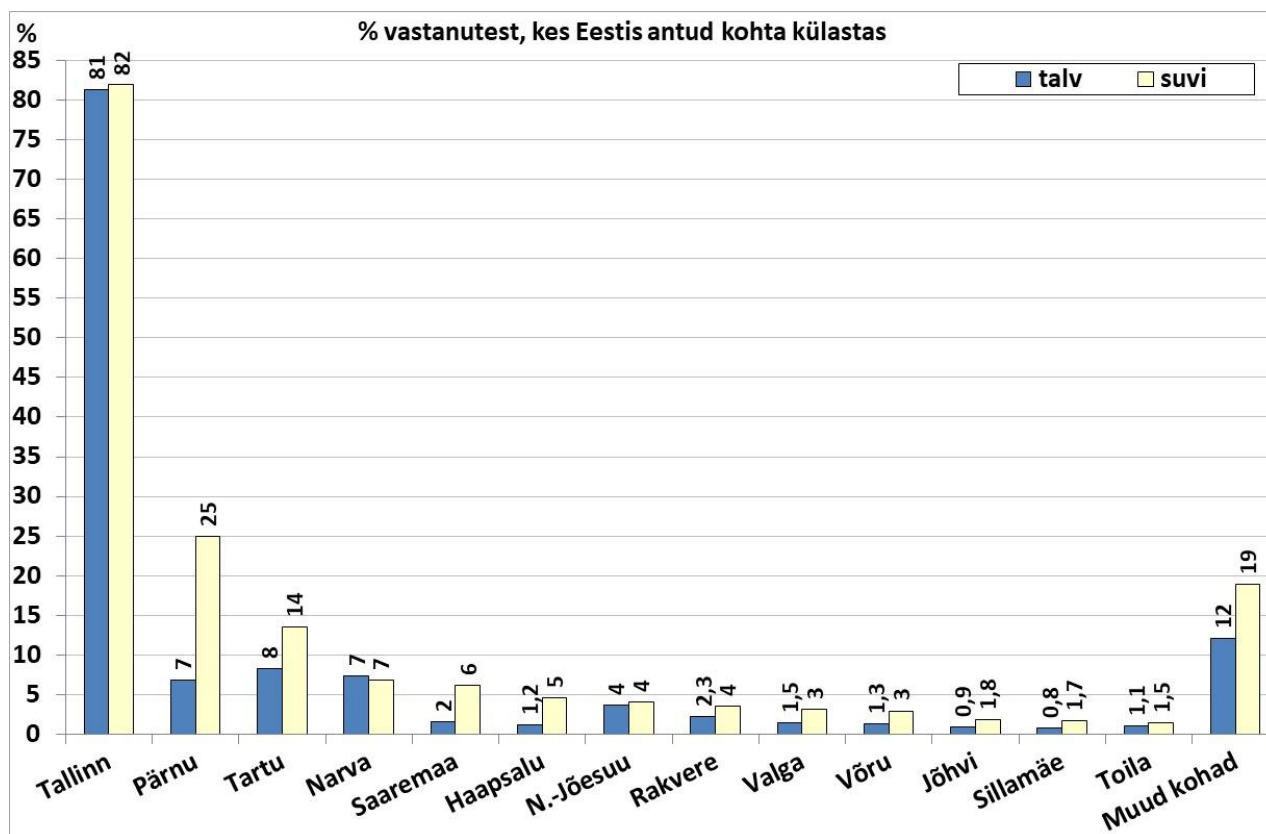

Muude kaugematest riikidest saabunud turistidega võrreldes käisid **Suurbritannia** turistid vähem lisaks Eestile ka teistes riikides. Kui nad Eestit teiste riikidega kombineerisid, siis pigem Soomega kui Balti riikidega. Näiteks suvel vastanud Suurbritannia turistidest, kes ei ole Eestist pärit, käis 43% ka Soomes; Lätis käis 1/3 ja Leedus vaid 17%.

Suvel vastanud **Norra** turistidest, kes ei ole Eestist pärit, käis Lätis 40%, Soomes 19%, Rootsis 15% ja Leedus 14%. **Rootsi** turistide seas oli Lätis ja Soomes käijaid ühepalju: suvel 11%, talvel 4%. **Soome** turistidest käis lisaks Eestile Lätis suvel 17% ja talvel 7%. *NB! Siin on esitatud 2016. ja 2017.a. keskmised. 2017.a. käis 2016. aasta uuringuga võrreldes tunduvalt rohkem Soome turiste lisaks Eestile ka Lätis, eriti suvel. Kui 2016.a. suvel käis lisaks Eestile Lätis 11%, siis 2017.a. suvel juba 24% vastanud Soome turistidest. Talvel oli vahe tunduvalt väiksem: 2016. aastal 6% ja 2017. aastal 9%.*

EESTIS KÜLASTATUD KOHAD

Talvel vastanud turistidest 81% ja suvel 82% käis reisi jooksul Tallinnas. Pärnus käis talvel 7% ja suvel koguni 25%, Tartus talvel 8% ja suvel 14%, Narvas nii talvel kui ka suvel 7%, Saaremaal talvel 2% ja suvel 6%. Peaaegu kõiki sihtkohti külastati suvel rohkem kui talvel, kuna suvel sõideti üldiselt rohkem mööda Eestit ringi. Külastatud sihtkohaks ei loetud kohti, kus peatuti vaid läbisõidul (nt. bensiinijaamas), teisele transpordivahendile ümberistumiseks (näiteks ei loetud külastatud kohaks Tallinna, kui turistid saabusid mujalt Eestist bussi või autoga Tallinna sadamasse ja läksid laevale) või piiriületuseks (näiteks ei loetud külastatud kohaks Narvat, kui turistid saabusid mujalt Eestist bussi või autoga Narva piiripunkti vaid piiriületuseks).

Kõige vähem käisid Tallinnas Läti ja Venemaa turistid, eriti suvel. Talvel vastanud **Läti** turistidest käis Tallinnas 67%, Pärnus 23%, Tartus 15%, Valgas 8% ja Saaremaal 5%. Suvel vastanud Läti turistidest käis Tallinnas vaid 45%. Tartus käis 35%, Pärnus 28%, Valgas 18% ja Saaremaal 11%. Võrreldes 2016. aastaga oli 2017.a. suvel kasvanud Tartus käinud Läti turistide arv, mistõttu esmakordselt tõusis Tartu Läti turistide seas suvel populaarsemaks kui Pärnu (sama näitas ka Statistikaameti majutusettevõtete statistika 2017.a. suvekuude kohta). *NB!* Läti puhul tuleb siiski veel kord meenutada, et kuna Läti piiril sai küsitleda vaid neid, kes ise endises piiripunktis või piiripunkti läheduses olevates küsitluskohtades peatusid, siis neil, kes küsitluskohas peatust ei teinud, puudus võimalus küsitlusse sattuda. Sellepärast ei pruugi küsitluse tulemused kajastada päris adekvaatselt Läti turistide tegelikku struktuuri.

Talvel vastanud **Venemaa** turistidest käis Tallinnas 58%, suvel 55%. Palju käisid nad erinevates Ida-Virumaa sihtkohtades – eelkõige Narvas ja Narva-Jõesuus. Talvel käis Narvas 27%, Narva-Jõesuus 16%, Sillamäel 3% ja Toilas 4% Vene turistidest. Suvel käis Narvas 24%, Narva-Jõesuus 19%, Sillamäel 6% ja

Toilas 5% Vene turistidest. Paljudel Vene turistidel on Ida-Virumaal sugulasi või tuttavaid, kuid on ka neid, kellel on seal kinnisvara. Samuti on nende seas populaarsed Ida-Virumaa spaad (Narva-Jõesuu, Toila).

Soome turistidest käis nii suvel kui ka talvel Tallinnas 85%. Suvel käis koguni 35% neist Pärnus, 9% Tartus, 7% Saaremaal ja 6% Haapsalus. Talvel käisid nad väljaspool Tallinna tunduvalt vähem: 9% käis Pärnus, 6% Tartus, ning nii Saaremaal, Haapsalus kui ka Rakveres käis 2%.

Keskmisest rohkem reisisid mööda erinevaid kohti ringi **Saksa** turistid – eriti suvel. Kui peaaegu kõik suvel vastanud Saksa turistid käisid Tallinnas, siis 31% käis ka Pärnus (enamasti läbisõidul teel Tallinnast Riiga), 16% Tartus, 10% Saaremaal, 8% Haapsalus ja 7% Narvas.

Keskmisest vähem reisisid mööda erinevaid kohti ringi need **Norra ja Suurbritannia** turistid, kes ei ole Eestist pärit, samuti **Itaalia ja Prantsusmaa** turistid. Seevastu need **Norras ja Suurbritannias** elavad inimesed, kes on Eestist pärit, reisivad märkimisväärselt palju mööda Eestit ringi – külastades oma päritolupiirkondi või kohti, kus neil on sugulasi või tuttavaid.

% TALVEL vastanutest, kes Eestis antud kohta külastas

	Kokku	FIN	SWE	NOR	NOR*	RUS	LVA	LTU	DEU	GBR	GBR*	FRA	ITA
Tallinn	81	85	89	96	98	58	67	92	95	99	99	98	99
Pärnu	7	9	7	4	5	4	23	2	8	3	1	0	2
Tartu	8	6	10	11	3	10	15	16	11	7	6	10	19
Narva	7	1	1	6	5	27	3	1	6	2	2	4	2
Saaremaa	2	2	5	0	0	0	5	2	1	1	0	1	1
Haapsalu	1	2	1	1	1	0	1	0	3	1	1	0	3
Narva-Jõesuu	4	0	0	1	1	16	1	0	1	0	0	1	0
Rakvere	2	2	1	3	2	4	2	1	3	1	0	2	1
Valga	2	2	1	6	0	1	8	0	0	0	0	0	0
Võru	1	1	1	6	0	3	0	0	0	1	0	1	0
Jõhvi	1	0	1	6	0	2	0	0	1	1	1	1	0
Sillamäe	1	0	1	1	1	3	1	0	0	0	0	1	0
Toila	1	0	0	6	0	4	0	0	1	0	0	0	0
Muud kohad	12	13	12	15	6	13	13	5	10	7	3	9	14

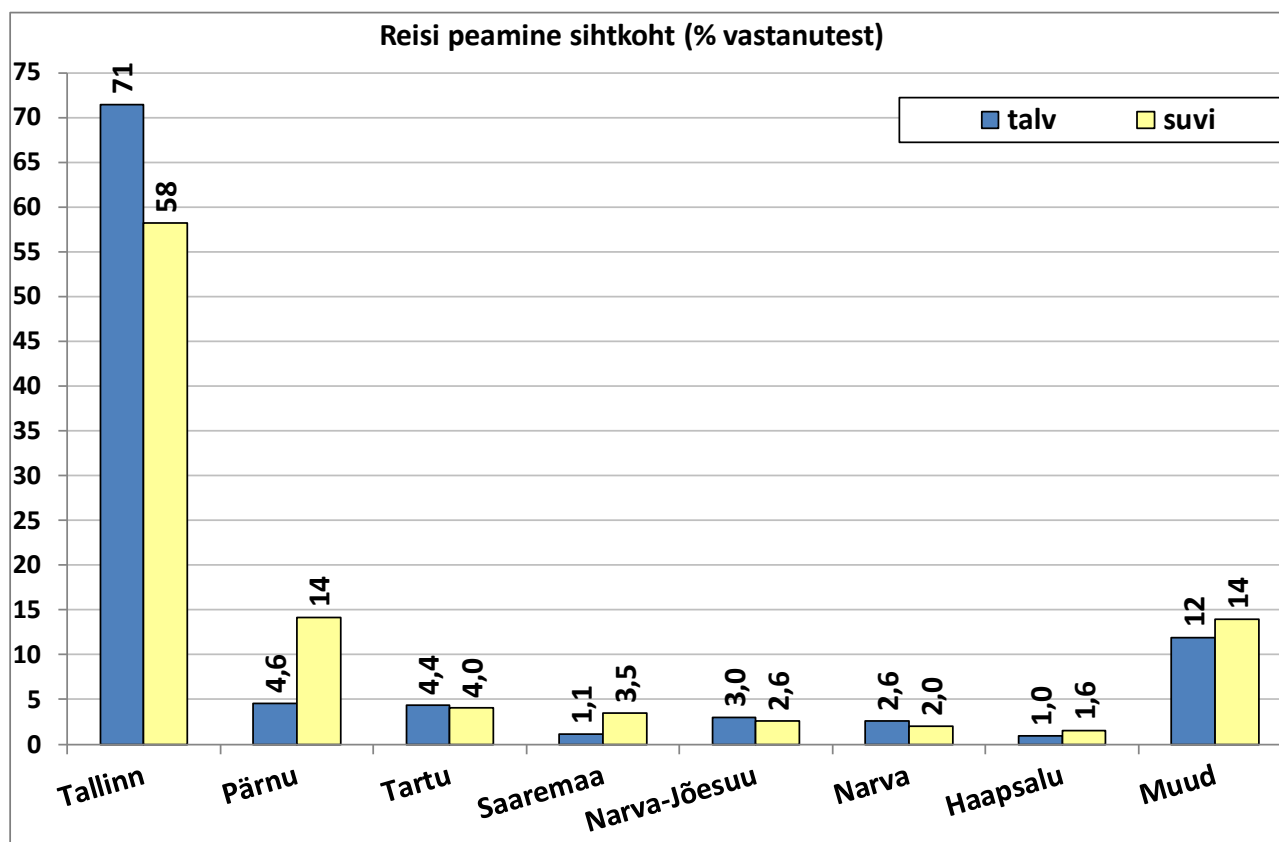
% SUVEL vastanutest, kes Eestis antud kohta külastas

	Kokku	FIN	SWE	NOR	NOR*	RUS	LVA	LTU	DEU	GBR	GBR*	FRA	ITA
Tallinn	82	85	87	90	96	55	45	79	97	92	97	100	96
Pärnu	25	35	20	22	9	10	28	36	31	14	14	36	15
Tartu	14	9	11	26	8	16	35	19	16	12	8	21	5
Narva	7	2	3	4	5	24	2	8	7	3	3	5	4
Saaremaa	6	7	7	2	2	3	11	15	10	3	1	15	1
Haapsalu	5	6	8	8	1	2	1	2	8	3	1	8	1
Narva-Jõesuu	4	1	0	1	0	19	0	0	1	2	2	2	0
Rakvere	4	3	3	6	0	5	2	6	5	7	9	5	1
Valga	3	3	3	2	3	1	18	5	1	4	1	5	1
Võru	3	2	4	13	1	3	1	6	5	2	1	2	0
Jõhvi	2	1	1	1	0	5	0	4	1	3	2	3	0
Sillamäe	2	1	0	1	2	6	0	1	1	2	1	3	0
Toila	2	1	1	0	0	5	0	0	2	2	0	2	0
Muud kohad	19	20	23	28	9	18	23	9	25	22	20	13	3

*Norras ja Suurbritannias elavad turistid, kes ei ole Eestist pärit

PEAMINE SIHTKOHT EESTIS

Tallinna nimetas reisi peamise sihtkohana 71% talvel vastanutest, kuid vaid 58% suvel vastanutest. Pärnut seevastu nimetas reisi peamise sihtkohana 5% talvel vastanutest ja 14% suvel vastanutest. Tartut nimetas peamise sihtkohana enam-vähem ühepalju vastajaid nii suvel kui ka talvel (4,0-4,4%).

Reisi peamine sihtkoht (% TALVEL vastanutest)

	Kokku	FIN	SWE	NOR	NOR*	RUS	LVA	LTU	DEU	GBR	GBR*	FRA	ITA
Tallinn	71	73	74	76	92	52	62	87	84	89	95	90	93
Pärnu	5	7	5	3	2	2	15	0,5	0,5	0,8	0	0	0,4
Tartu	4	3	7	6	0,6	6	8	6	5	4	3	5	4
Narva-Jõesuu	3	0,1	0	0,4	0	13	0,0	0	0,4	0,5	0	0	0
Narva	3	0,7	0,4	3	2	9	0,3	0	4	0,2	0,2	3	0,5
Rakvere	1,3	1,6	0,7	0	0	1,9	0	0	0,2	0,2	0	0	0
Saaremaa	1,1	1,4	2	0	0	0,0	5	2	0,1	0,5	0	0	0
Haapsalu	1,0	1,6	0,8	0,6	0,6	0,4	0,8	0	0,6	0,2	0	0	0
Muud kohad	11	12	11	11	2	16	8	5	6	5	2	2	2

Reisi peamine sihtkoht (% SUVEL vastanutest)

	Kokku	FIN	SWE	NOR	NOR*	RUS	LVA	LTU	DEU	GBR	GBR*	FRA	ITA
Tallinn	58	47	64	62	87	44	42	66	75	75	79	80	93
Pärnu	14	27	10	8	2	4	11	17	6	7	9	0,7	3
Tartu	4	3	3	1,5	0,9	4	19	6	5	3	2	7	0,9
Saaremaa	3	4	5	0,8	0,7	1	9	6	5	1	0,4	7	0,2
Narva-Jõesuu	3	0,1	0,1	0,4	0,3	15	0	0	0	0,5	0,7	0	0
Narva	2	0,3	0,2	1,7	1,3	9	0	1	0,8	0,4	0,0	0,4	1,5
Haapsalu	1,6	2,5	3,4	5,9	0,3	0,8	0,8	0	0,6	0,8	0,4	0,5	0
Muud kohad	14	15	15	20	7	22	18	3	9	13	8	3	0,8

*Norras ja Suurbritannias elavad turistid, kes ei ole Eestist pärit

Soome turistidest nimetas talvel Tallinna oma peamise sihtkohana 73%, suvel aga vaid 47%. Seevastu suvel oli paljudele neist peamiseks sihtkohaks Pärnu (seda nimetas talvel vaid 7%, suvel aga koguni 27%). Ka Saaremaa ja Haapsalu nimetasid nad suvel sagedamini. Tartut aga nimetas peamise sihtkohana enam-vähem ühepalju Soome turiste nii suvel kui ka talvel (3,4%).

Ka **Läti** turistide puhul ilmnis suvel ja talvel vastanute vahel märkimisväärne vahe: talvel nimetas Tallinna oma peamise sihtkohana 62%, suvel aga vaid 42%. Ka Pärnut nimetas peamise sihtkohana talvisel küsitlusel etapil mõnevõrra rohkem Läti turiste (15%) kui suvel (11%). Seevastu Tartut ja Saaremaa nimetasid Läti turistid peamise sihtkohana suvel tunduvalt rohkem kui talvel (näiteks Tartut suvel 19% ja talvel 8%). NB! Läti puhul tuleb veel kord meenutada, et kuna Läti piiril sai küsitleda vaid neid, kes ise endises piiripunktis või piiripunkti läheduses olevates küsitluskohtades peatusid, siis neil, kes küsitluskohas peatust ei teinud, puudus võimalus küsitlusele sattuda. Sellepärast ei pruugi tulemused kajastada päris adekvaatselt Läti turistide tegelikku struktuuri. Ühtlasi tuleb meenutada, et andmed esindavad ainult konkreetseid küsitlusperioode (nädalaid), mitte ka kogu suve ja kogu talve.

Norra turistidest, kes ei ole Eestist pärit, nimetas talvel Tallinna oma peamise sihtkohana 92% ja suvel 87% (olles selle näitajaga kõige rohkem Tallinnale keskendunud välislaste seas koos **Itaalia**, **Prantsusmaa** ja Suurbritanniaga). **Suurbritannia** turistidest, kes ei ole Eestist pärit, nimetas talvel Tallinna oma peamise sihtkohana 95% ja suvel 79%. **Saksamaalt** saabunud turistid küll käivad suvel tunduvalt rohkem erinevates Eesti piirkondades, kuid peamine sihtkoht on valdavale osale siiski Tallinn: suvel nimetas seda peamise sihtkohana 3/4 (talvel 84%).

Vene turistidest nimetas talvel Tallinna oma peamise sihtkohana 52%, suvel aga 44%. Suur osa nende reisidest suundus erinevatesse Ida-Virumaa paikadesse. Narva-Jõesuud nimetas peamise sihtkohana talvel 13% ja suvel 15%. Narvat nimetas peamise sihtkohana nii suvel kui ka talvel 9% Vene turistidest.

MAJUTUSKOHAD

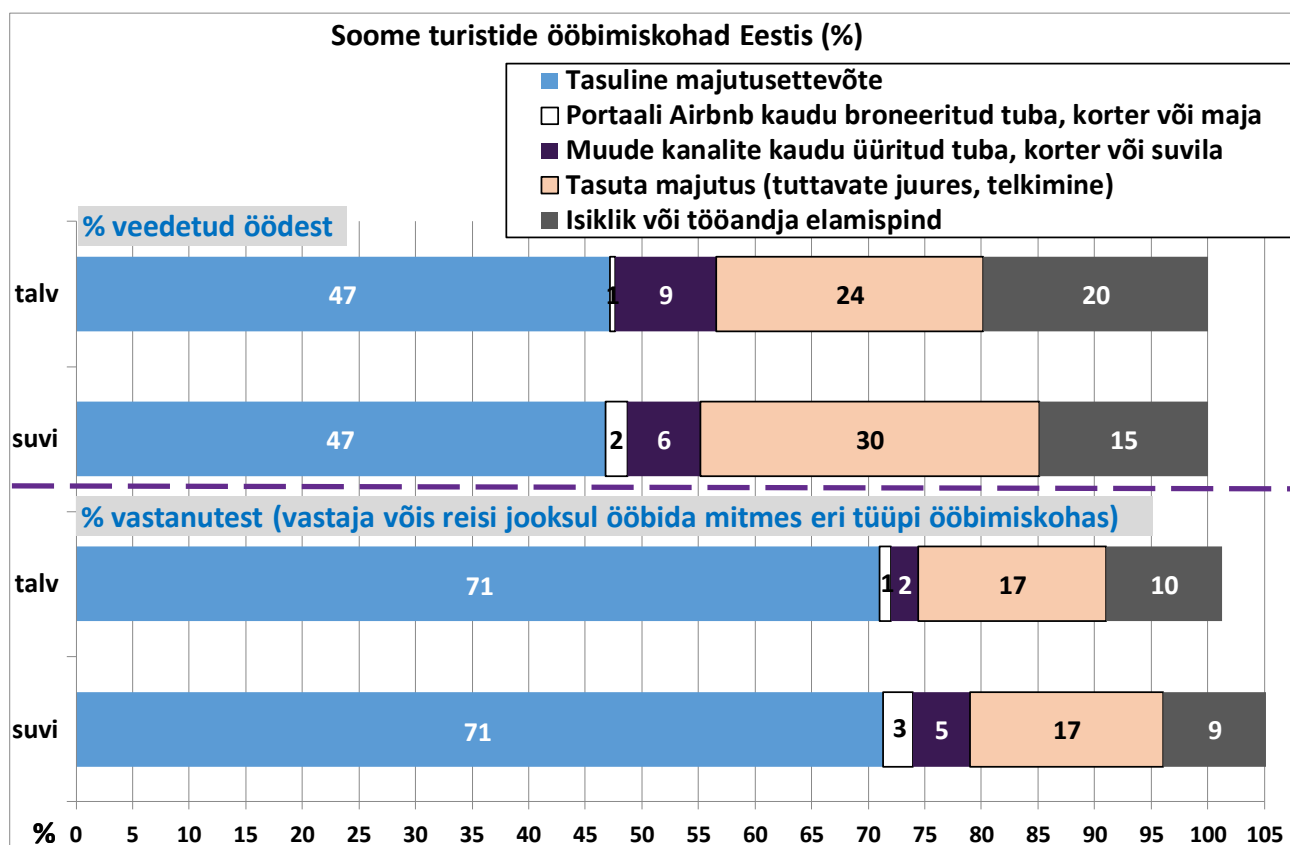
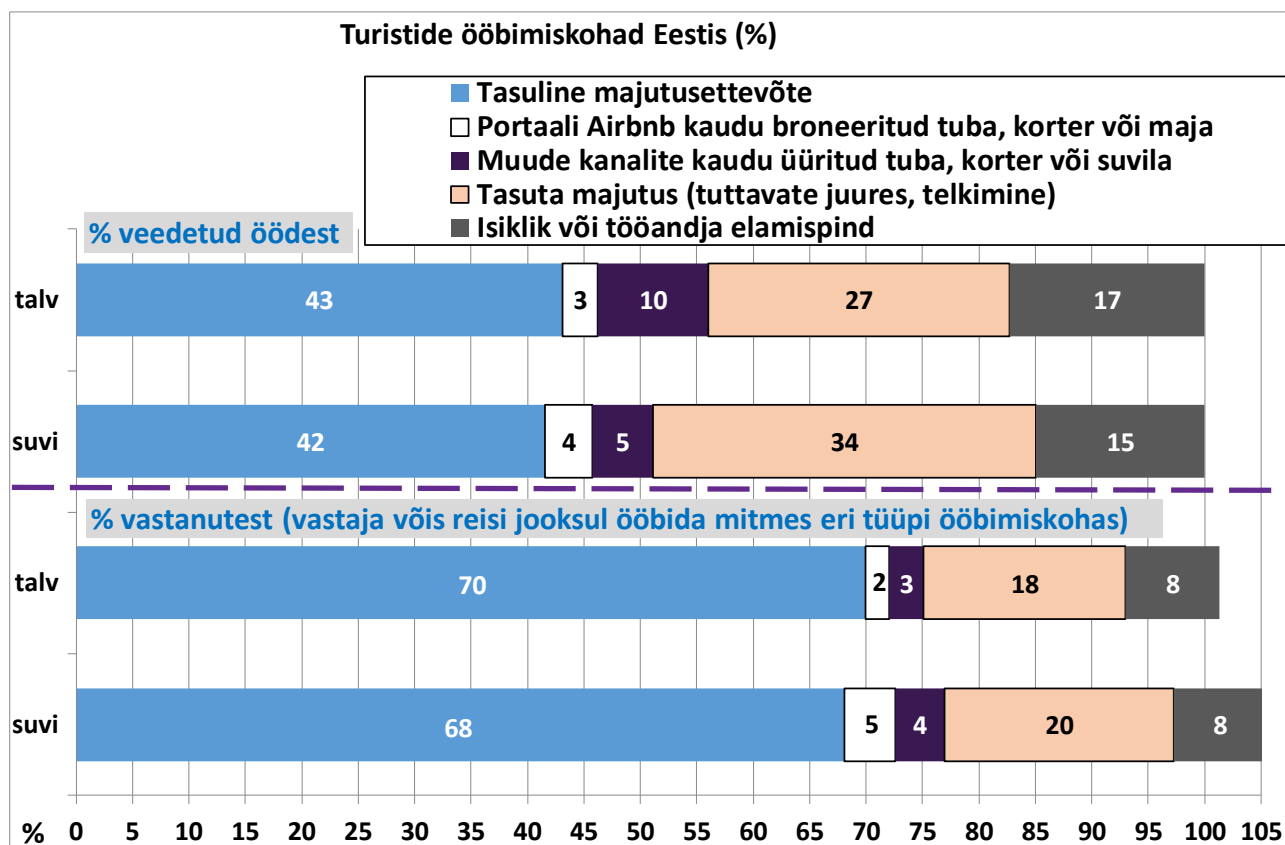
TALVEL vastanutest 70% ööbis reisi jooksul tasulises majutusettevõttes (hotell, külalistemaja, hostel jm.), 2% portaali airbnb.com kaudu üüritud elamispinnal ja 3% muude kanalite kaudu üüritud elamispinnal (tuba, korter, maja, suvila), 18% tasuta majutuses (nt. tuttavate juures) ning 8% isiklikul või tööandja elamispinnal (summa ületab 100%, kuna osa vastanutest kasutas reisi jooksul mitut liiki majutuskohati).

SUVEL vastanutest ööbis 68% reisi jooksul tasulises majutusettevõttes (hotell, külalistemaja, hostel jm.), 5% portaali airbnb.com kaudu üüritud elamispinnal ja 4% muude kanalite kaudu üüritud elamispinnal (tuba, korter, maja, suvila), 20% tasuta majutuses (nt. tuttavate juures) ning 8% isiklikul või tööandja elamispinnal. Nagu näha, on erinevused suvel ja talvel vastanute vahel väga väikesed, suvel on turistide seas vaid veidi rohkem üüritud korterite ja tasuta majutuse kasutajaid.

Kuna tasuta majutuses või oma elamispinnal viibitakse enamasti pikemalt, moodustasid seal veedetud ööd Eestis veedetud öödest märkimisväärse osa. **TALVEL** veedeti tasuta majutuses või oma elamispinnal 44% Eestis veedetud öödest, tasulises majutusettevõttes (hotell, külalistemaja, hostel jm.) 43% öödest ja üüritud elamispinnal (tuba, korter, maja, suvila) 13% öödest. Seejuures veedeti portaali airbnb.com kaudu üüritud elamispinnal vaid 3% öödest, kuid muude kanalite kaudu üüritud elamispinnal koguni 1/10 öödest.

SUVEL veedeti tasuta majutuses või oma elamispinnal koguni 49% Eestis veedetud öödest. Tasulises majutusettevõttes (hotell, külalistemaja, hostel jm.) veetsid välislastid suvel 42% ja üüritud elamispinnal (tuba, korter, maja, suvila) 9% Eestis veedetud öödest.

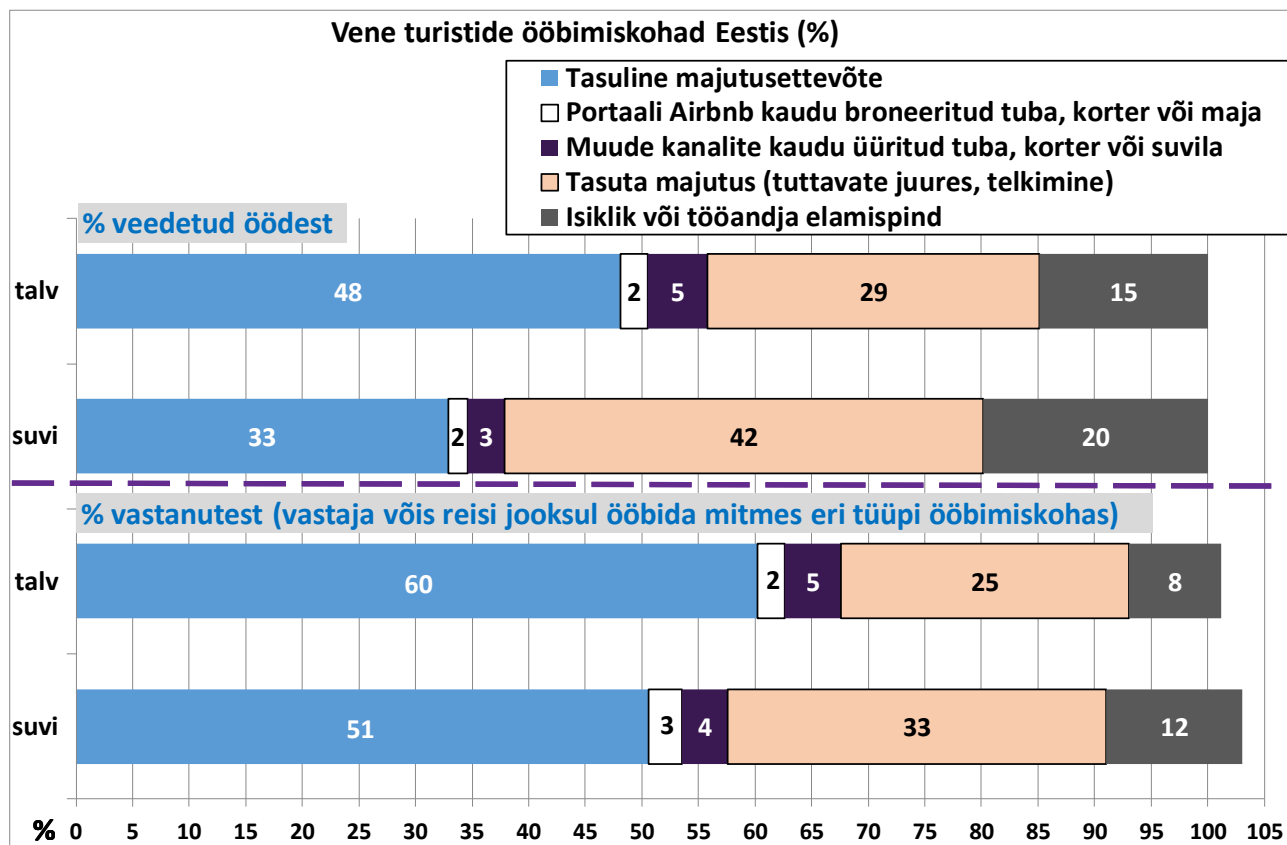
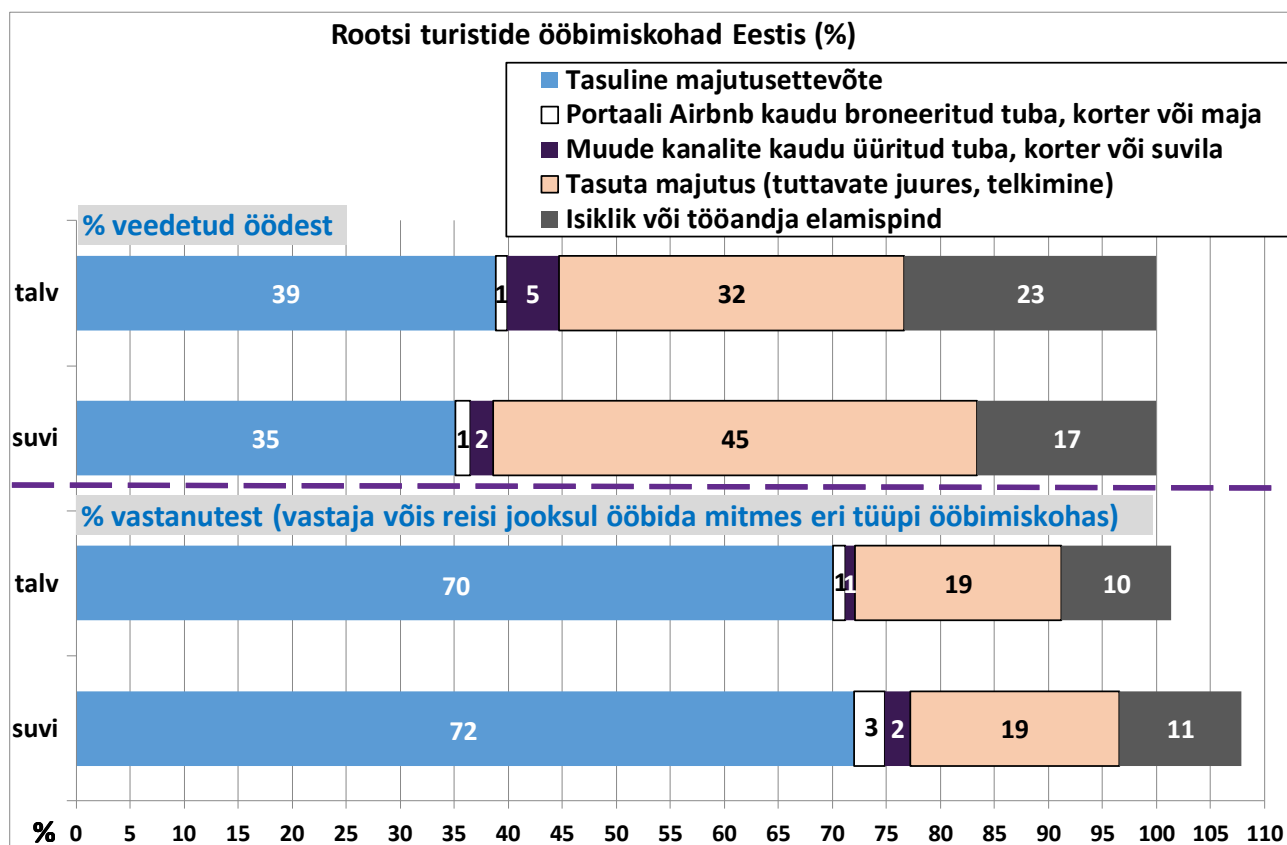
Majutusettevõtete kasutajaid oli keskmisest rohkem **Itaalia ja Prantsusmaa** turistide seas ning ka **Leedu** turistide seas (mis tuleneb sellest, et Leedu turistidest märkimisväärse osa moodustasid tööreisijad). Keskmisest vähem oli tasulise majutuse kasutajaid **Norra ja Suurbritannia** turistide seas, mis tuleneb sellest, et nende seas on palju Eestist pärit inimesi, kes kasutavad Eestis enda või tuttavate elamispinda. Seetõttu on eraldi joonistena välja toodud need Norra ja Suurbritannia turistid, kes ei ole Eestist pärit. Kuigi suurem osa neist kasutas Eestis tasulist majutusettevõtet, kasutab ka neist Norra ja Suurbritannia turistidest, kes ei ole Eestist pärit, märkimisväärne osa tasuta majutust. Neist **Norra** turistidest, kes ei ole Eestist pärit, kasutas tasulist majutust 3/4, samas tasuta majutust 22% ja enda või tööandja majutust 2%. Neist **Suurbritannia** turistidest, kes ei ole Eestist pärit, kasutas tasulist majutust 82%, samas tasuta majutust 18% ja enda või tööandja majutust 2% (kuna Suurbritannia vastanute seas olid ka mõned 4-5 kuud Eestis viibinud sõjaväelased, oli tööandja elamispinnal veedetud ööde arv aga märkimisväärselt suur).

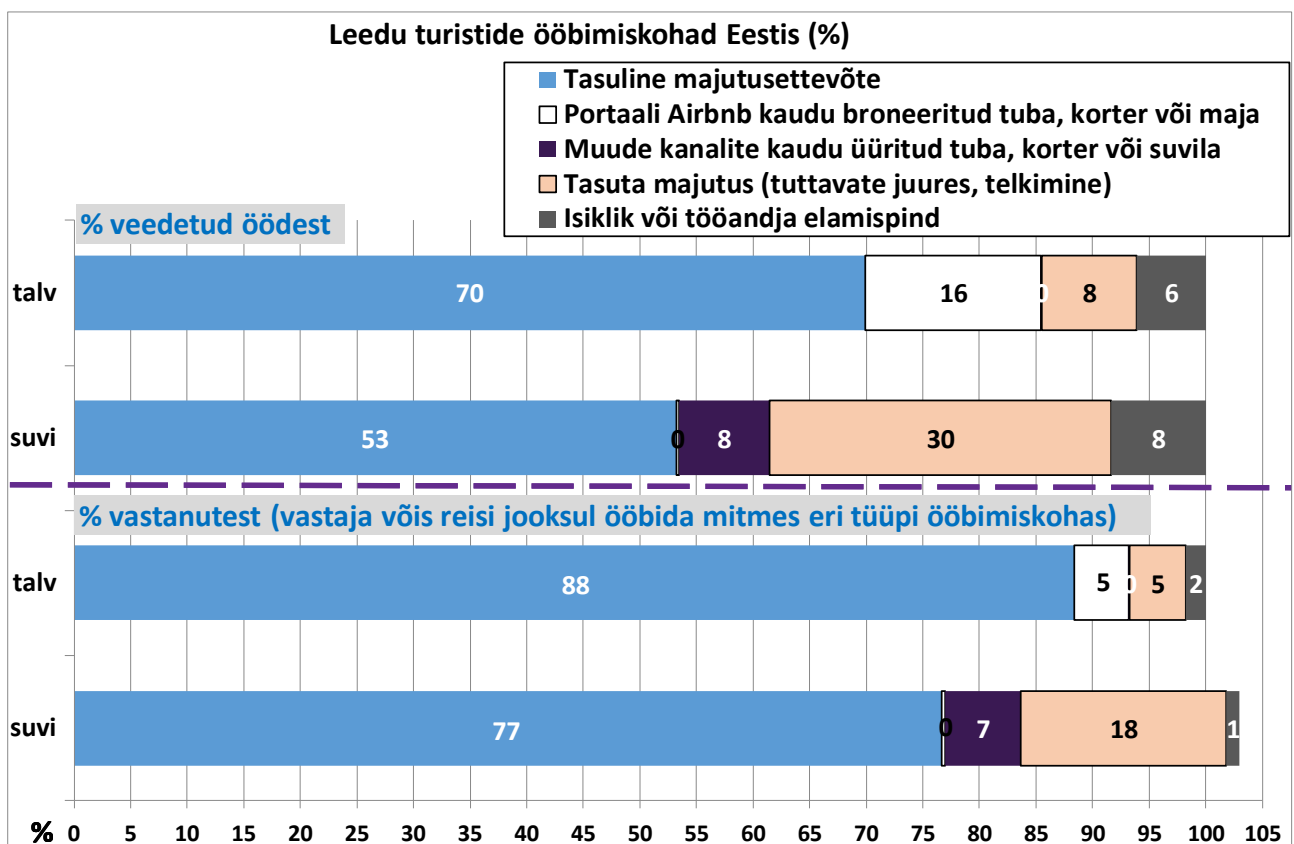
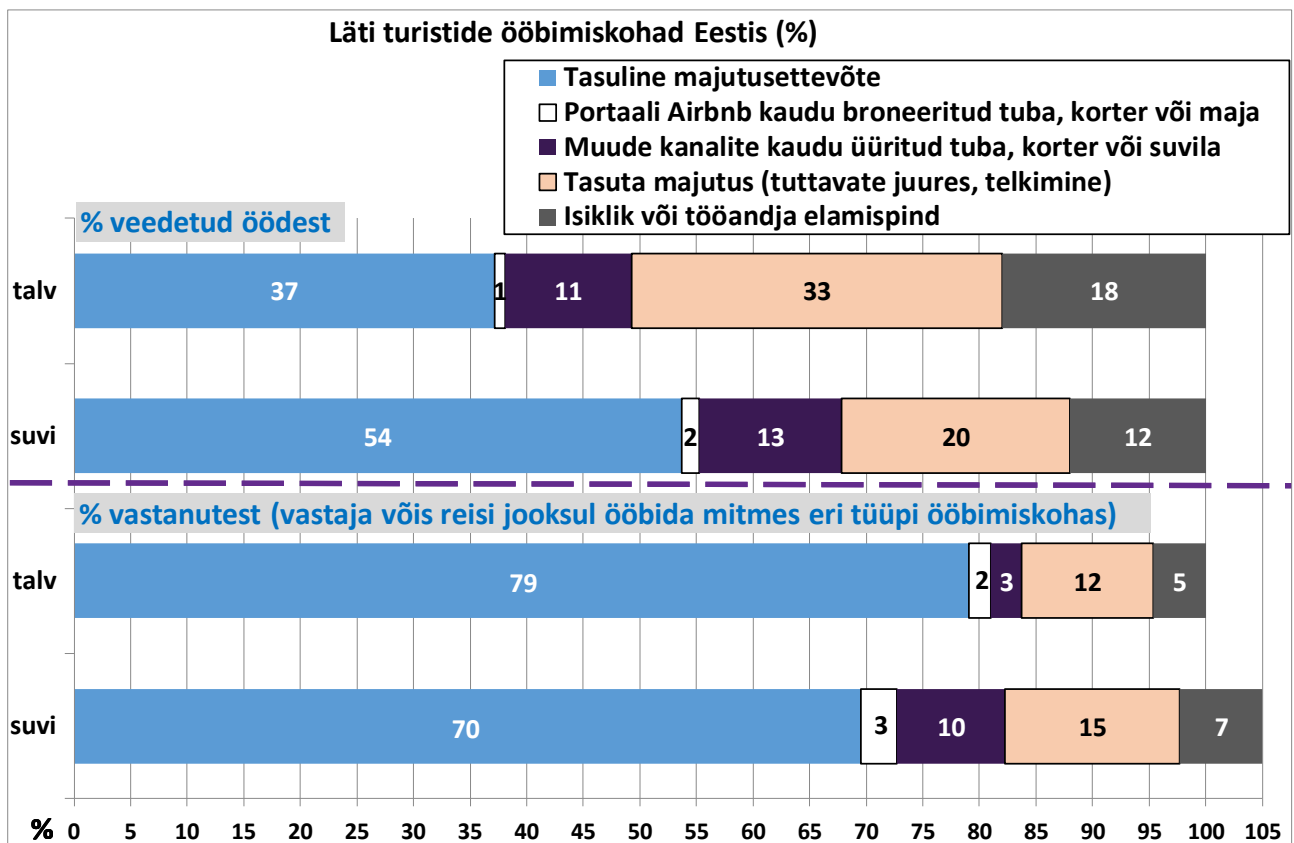

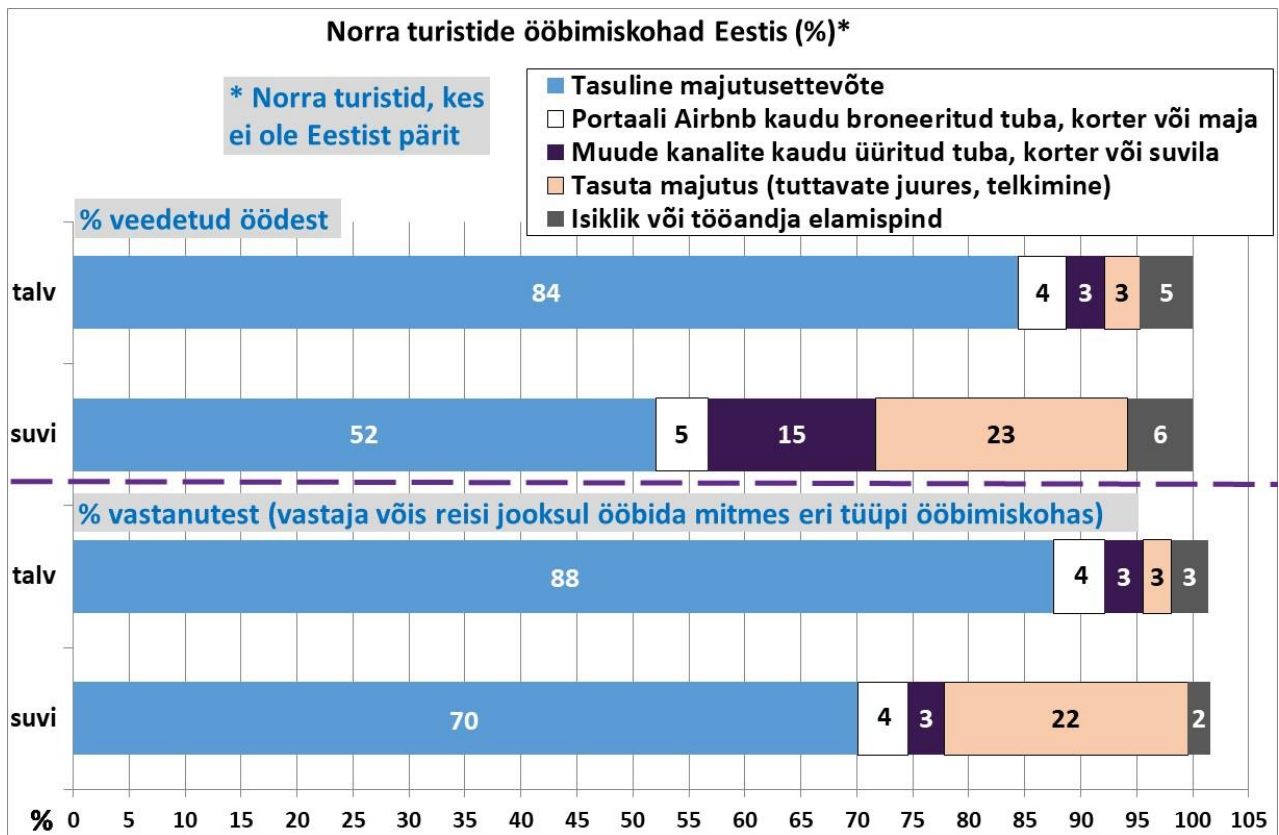
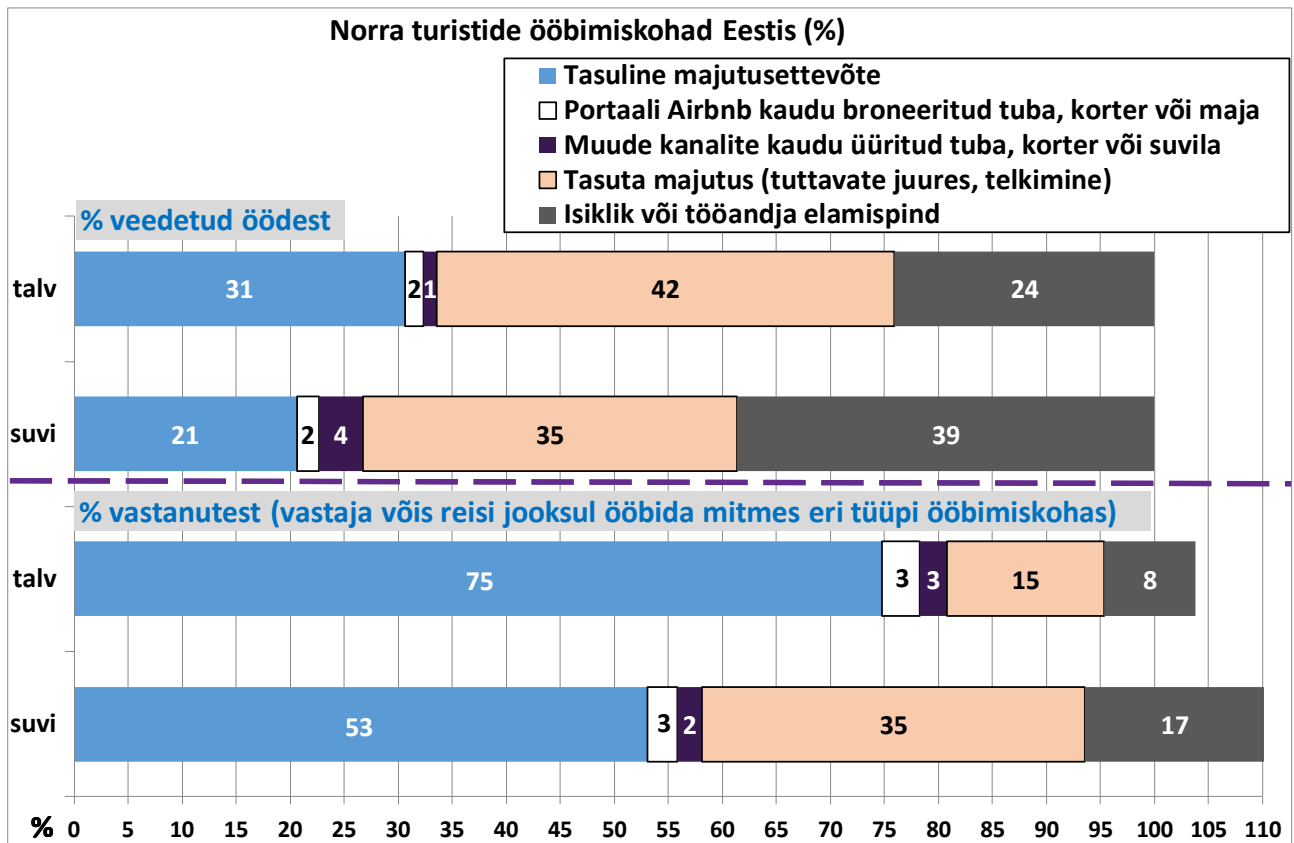
Keskmisest vähem oli tasulise majutuse kasutajaid ka **Venemaa** turistide seas (talvel 2/3 ja suvel 58%). Eestis veedetud öödest veetsid Vene turistid tasulises majutuses talvel 56% ja suvel vaid 38% (ülejäänud ööd veedeti kas tuttavate juures või oma elamispiinal).

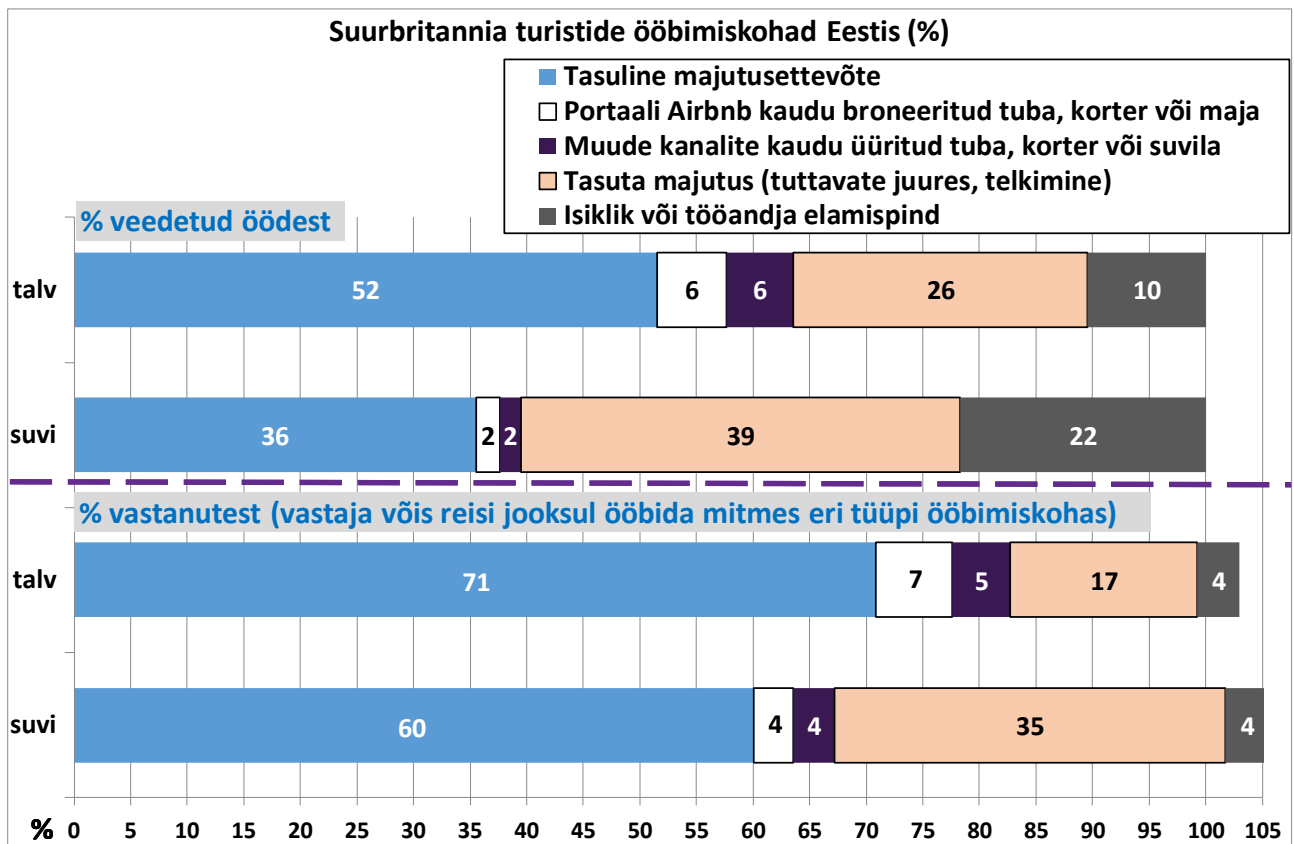
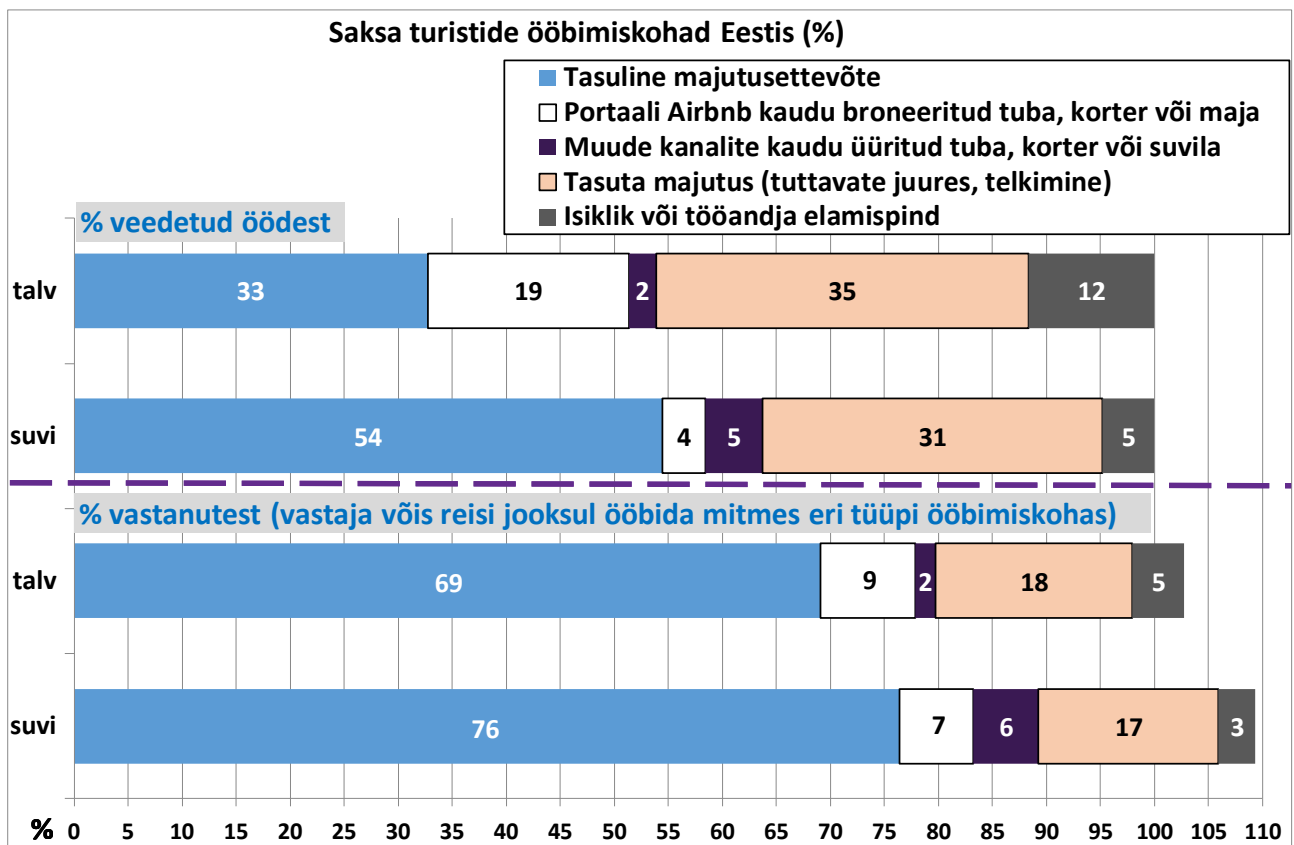
Eraldi küsiti ankeedis ka portaali [airbnb.com](https://www.airbnb.com) kaudu majutuse broneerimise kohta. Talvel oli selle kaudu endale elamispiina broneerinud 2% ja suvel 5% vastanutest. Keskmisest rohkem kasutasid seda kaugematest riikidest pärit turistid, keskmisest vähem aga naaberriikide, eriti Soome ja Rootsi turistid.

Näiteks **Soome** turistidest kasutas seda talvel vaid 1% ja suvel 2,6%, **Rootsi** turistidest aga talvel 1% ja suvel 3%.

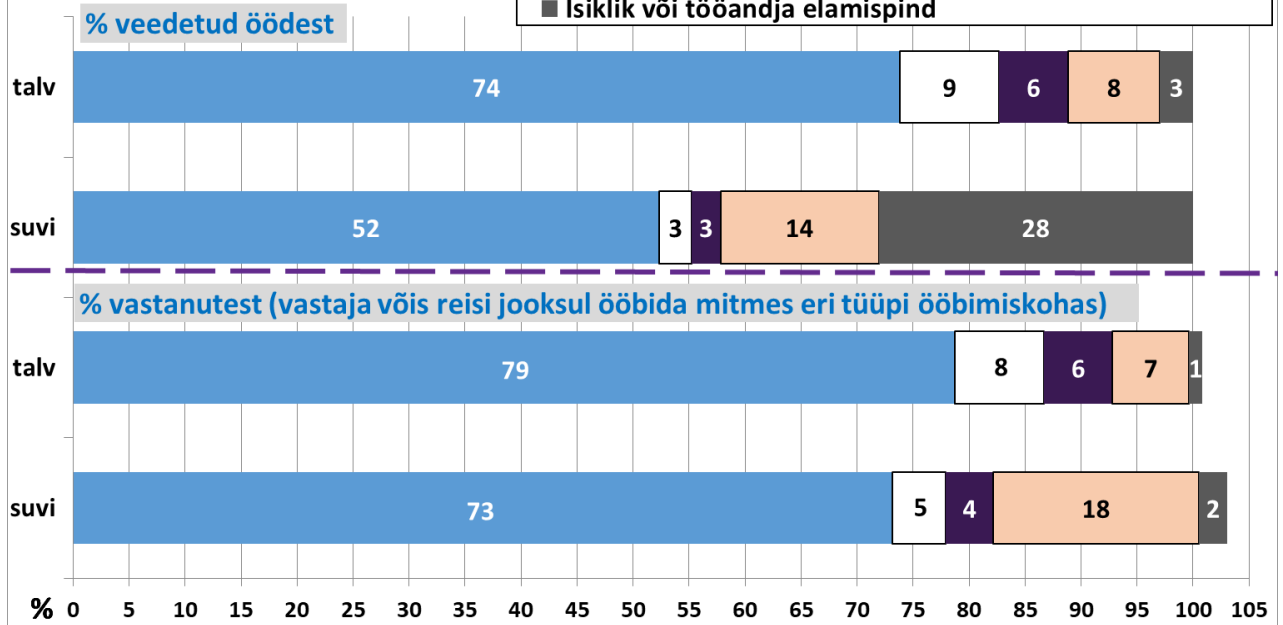

Suurbritannia turistide ööbimiskohad Eestis (%) *

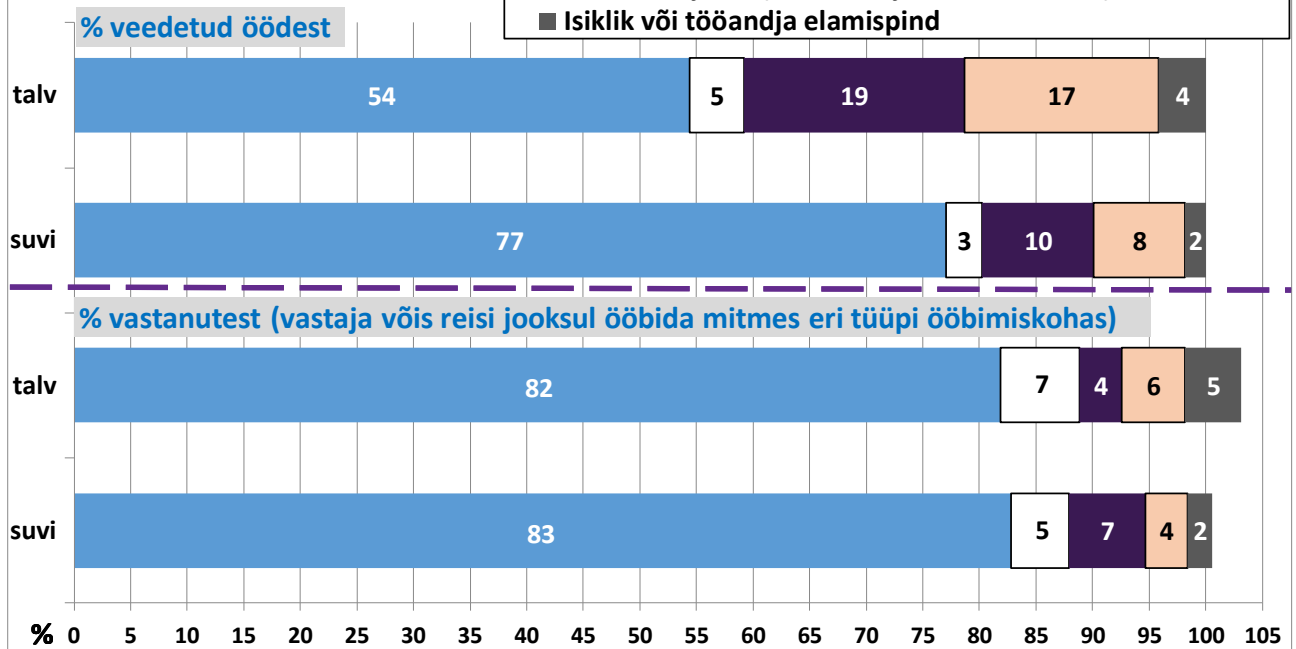
* Suurbritannia turistid, kes ei ole Eestist pärit

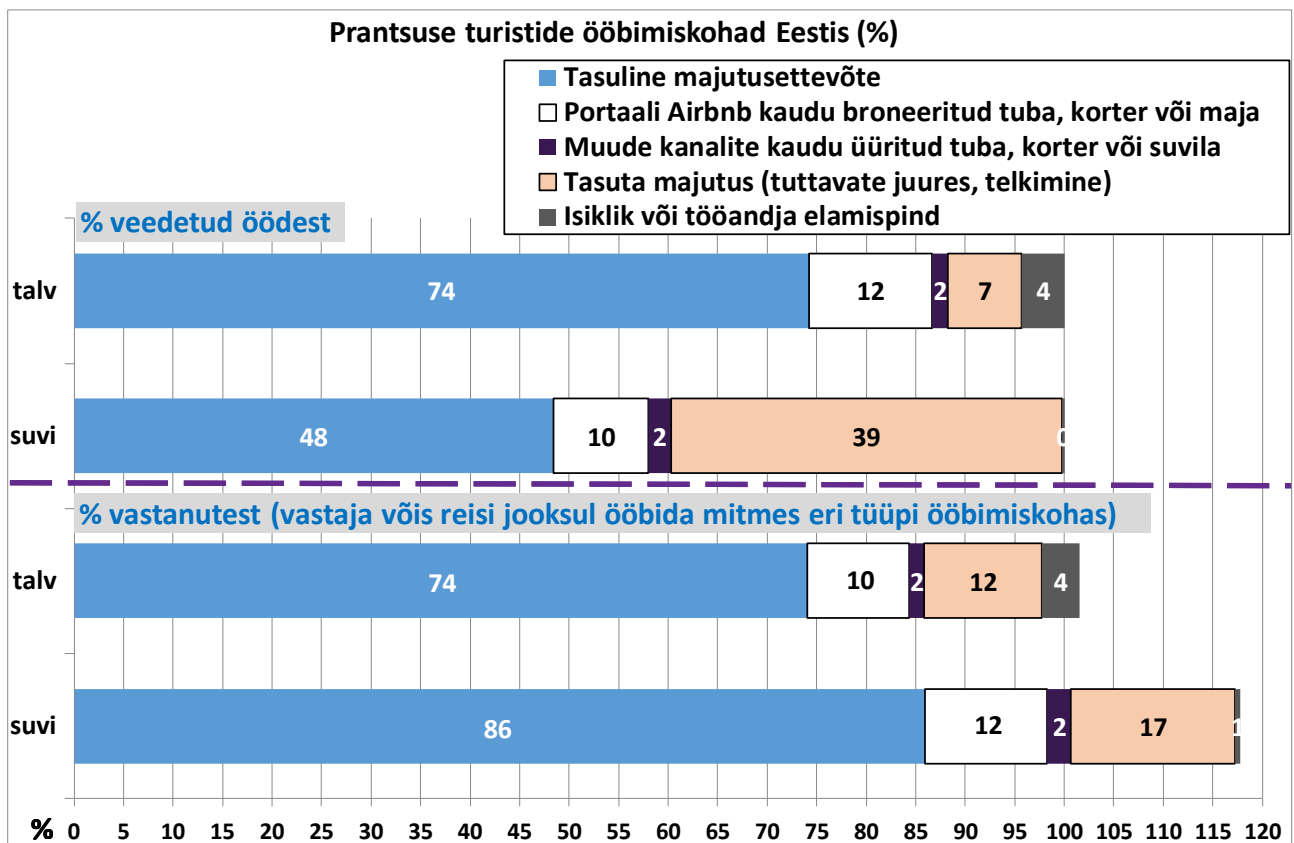
- Tasuline majutusettevõte
- Portaali Airbnb kaudu broneeritud tuba, korter või maja
- Muude kanalite kaudu üüritud tuba, korter või suvila
- Tasuta majutus (tuttavate juures, telkimine)
- Isiklik või tööandja elamispiind

Itaalia turistide ööbimiskohad Eestis (%)

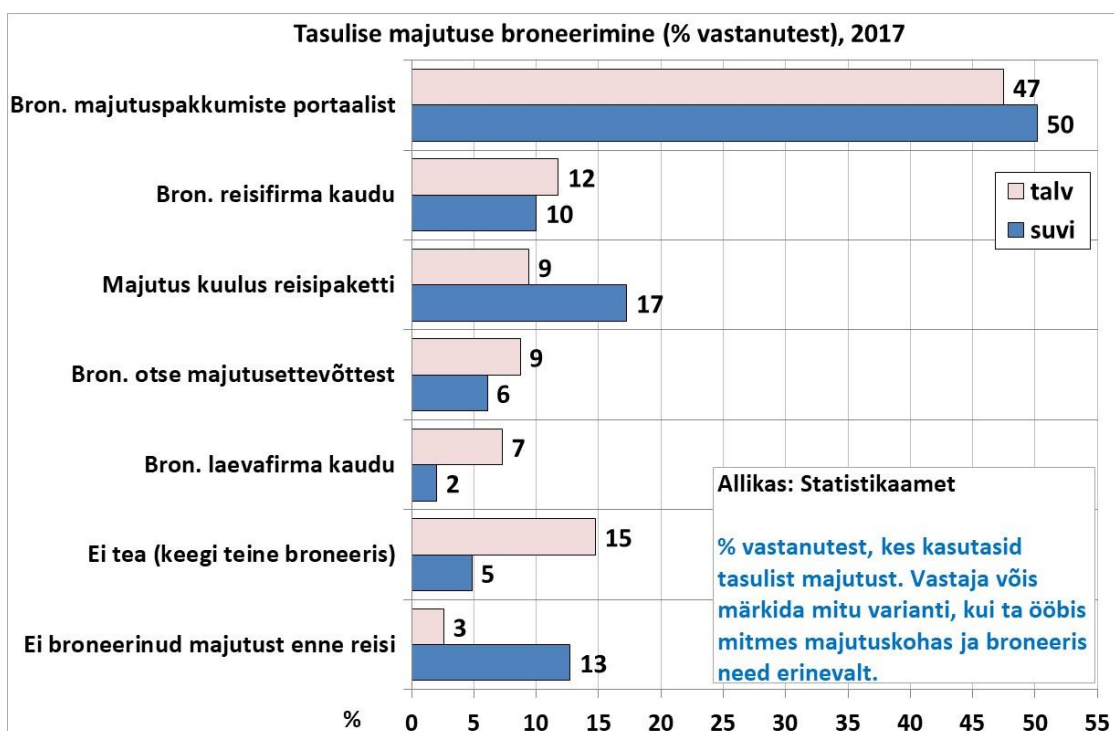
- Tasuline majutusettevõte
- Portaali Airbnb kaudu broneeritud tuba, korter või maja
- Muude kanalite kaudu üüritud tuba, korter või suvila
- Tasuta majutus (tuttavate juures, telkimine)
- Isiklik või tööandja elamispiind

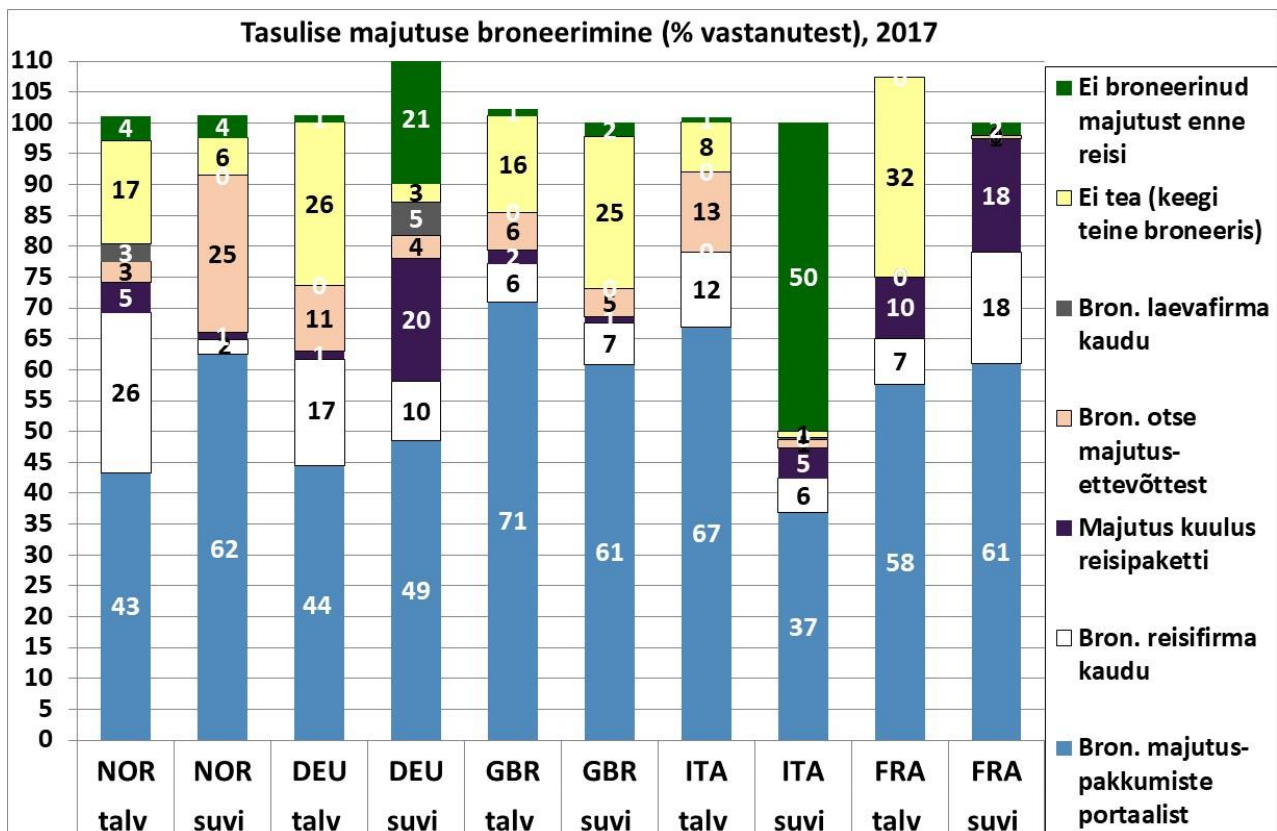
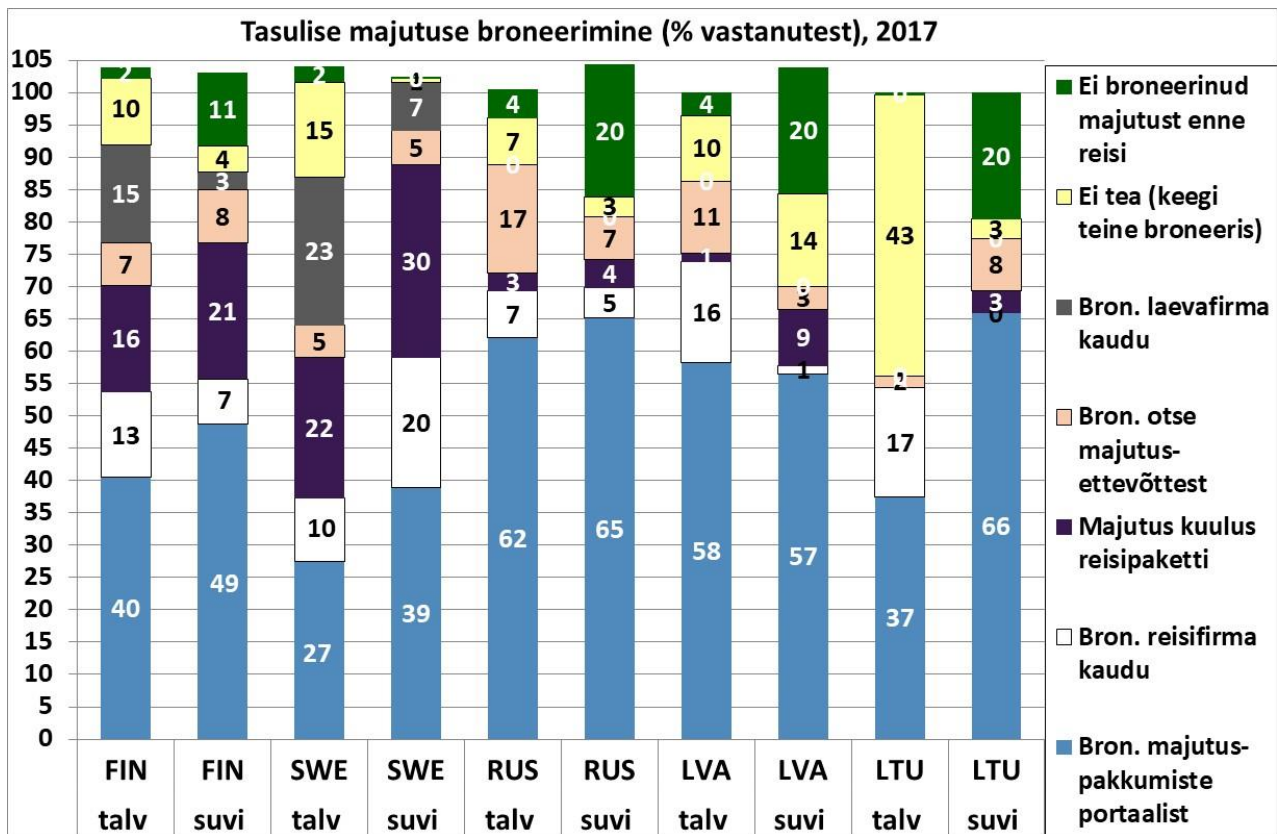

TASULISE MAJUTUSE BRONEERIMINE

Neilt, kes broneerisid tasulise majutuse (majutusettevõttes või rendipinnal), küsiti, kuidas nad broneeringu tegid (ainult 2017.a. uuringus). **Kõige levinum oli broneerimine majutuspakumiste portaali kaudu (nt booking.com): seda tegi talvel 47% ja suvel 50% küsimusele vastanutest.** Teisel kohal oli broneerimine reisifirma kaudu: eraldi teenusena broneeris seda reisifirma kaudu talvel 12% ja suvel 1/10; reisipaketti kuulus majutus talvel 9% ja suvel 17% vastanutest. Otse majutusettevõtetest broneeris majutuse talvel 9% ja suvel 6% sellele küsimusele vastanutest. 3% talvel vastanutest ja 13% suvel vastanutest ei broneerinud majutust enne reisi (kuigi kasutasid tasulist majutust). Vastaja võis märkida ka mitu varianti, kui ta ööbis reisi jooksul mitmes majutuskohas ja broneeris need erinevalt (seetõttu oli vastuste summa veidi üle 100%).

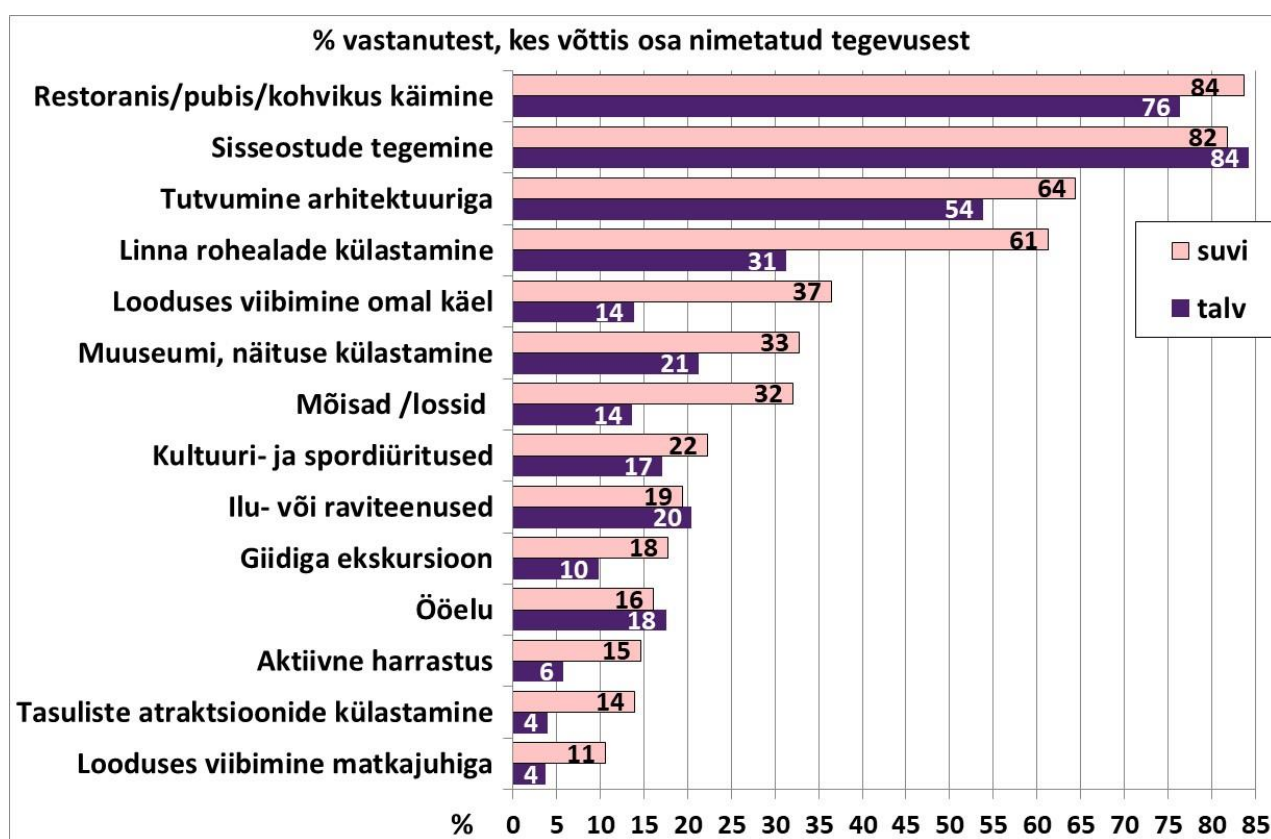

Majutuspakkumiste portaali kaudu broneerimine oli kõige levinum variant kõigi vaadeldud riikide turistide puhul. Kõige rohkem kasutasid seda **Vene** (üle 60% nii suvel kui ka talvel), **Prantsuse** (umbes 60% nii suvel kui ka talvel) ja **Suurbritannia** turistid (talvel 71%, suvel 61%). Muude riikidega võrreldes vähem kasutasid seda **Rootsi** turistid (talvel 27% ja suvel 39%). Muude riikidega võrreldes broneerisid Rootsi turistid rohkem reisifirma kaudu (nii reispaketina kui ka üksikteenusena) ja laevafirma kaudu. Talvel broneeris reisifirma kaudu (nii reispaketina kui ka üksikteenusena) 1/3 ja suvel koguni 50% Rootsi turistidest; laevafirma kaudu aga broneeris talvel 23% ja suvel 7% Rootsi turistidest. **Soome** turistidest broneeris talvel majutuspakkumiste portaali kaudu 40%, reisifirma kaudu 30%, laevafirma kaudu 15% ja otse

majutusettevõttest 7%. Suvel broneeris majutuspaikumiste portaali kaudu 49% Soome turistidest, reisifirma kaudu 28%, laevafirma kaudu 3% ja otse majutusettevõttest 8%. Suvel vastanud (tasulist majutust kasutanud) **Vene, Läti, Leedu ja Saksa** turistidest 1/5 ja **Itaalia** turistidest koguni pooled ei broneerinud majutust enne reisi.

TEGEVUSED EESTIS

Nii talvel kui ka suvel tegi veidi üle 80% Eestis ööbivatest välituristidest sisseoste. Suvel vastanutest käis restoranis, pubis või kohvikus 84%, talvel vastanutest 76%. Arhitektuuriga tutvus suvel 64% ja talvel 54%. Parke jm. rohealad linnades külastas suvel 61%, talvel 31%. Muudest tegevustest osavõtjaid oli juba tunduvalt vähem. Üldiselt oli suvel peaaegu kõigist tegevustest osavõtjaid rohkem kui talvel, kuna suvel on turistide seas rohkem (vaba aja veetmisele ja vaatamisväärsustele orienteeritud) puhkureisijaid ning suvel on ka reisid pikemad. Kõige suurem vahe suviste ja talviste tegevuste vahel ilmneb loomulikult vabas õhus ja looduses toimuvate tegevuste puhul (näiteks omal käel viibis looduses suvel vastanutest 37% ja talvel vastanutest 14%). Seevastu ilu- või raviteenuste, kultuuri- ja spordiürituste ning sisseostude puhul ei ole suvel ja talvel vastanute vahel suurt vahet. Ööelu nautijaid oli talvel isegi veidi rohkem kui suvel (eelkõige seletab seda tulemust see, et tööreisijate seas on ööelu nautijaid üldiselt mõnevõrra rohkem kui puhkureisijate seas).

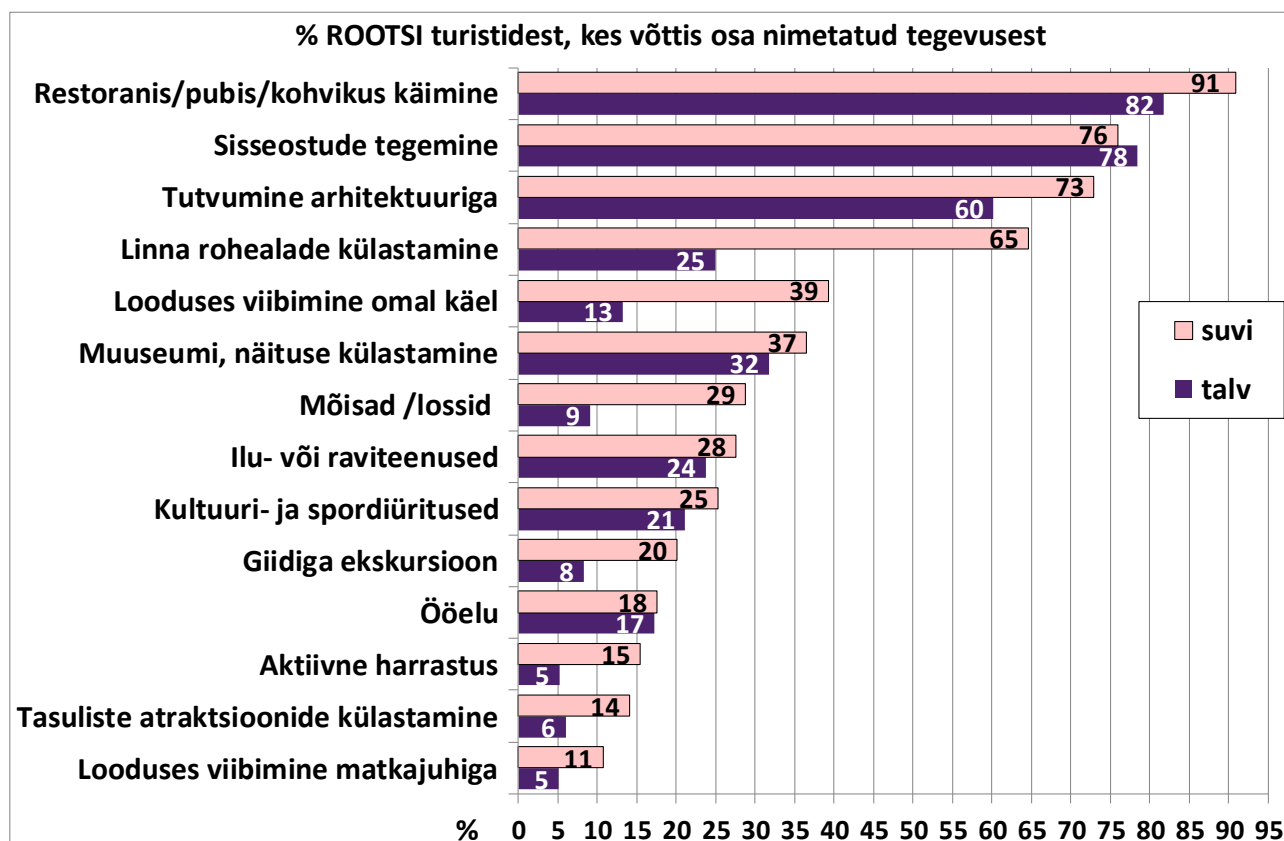
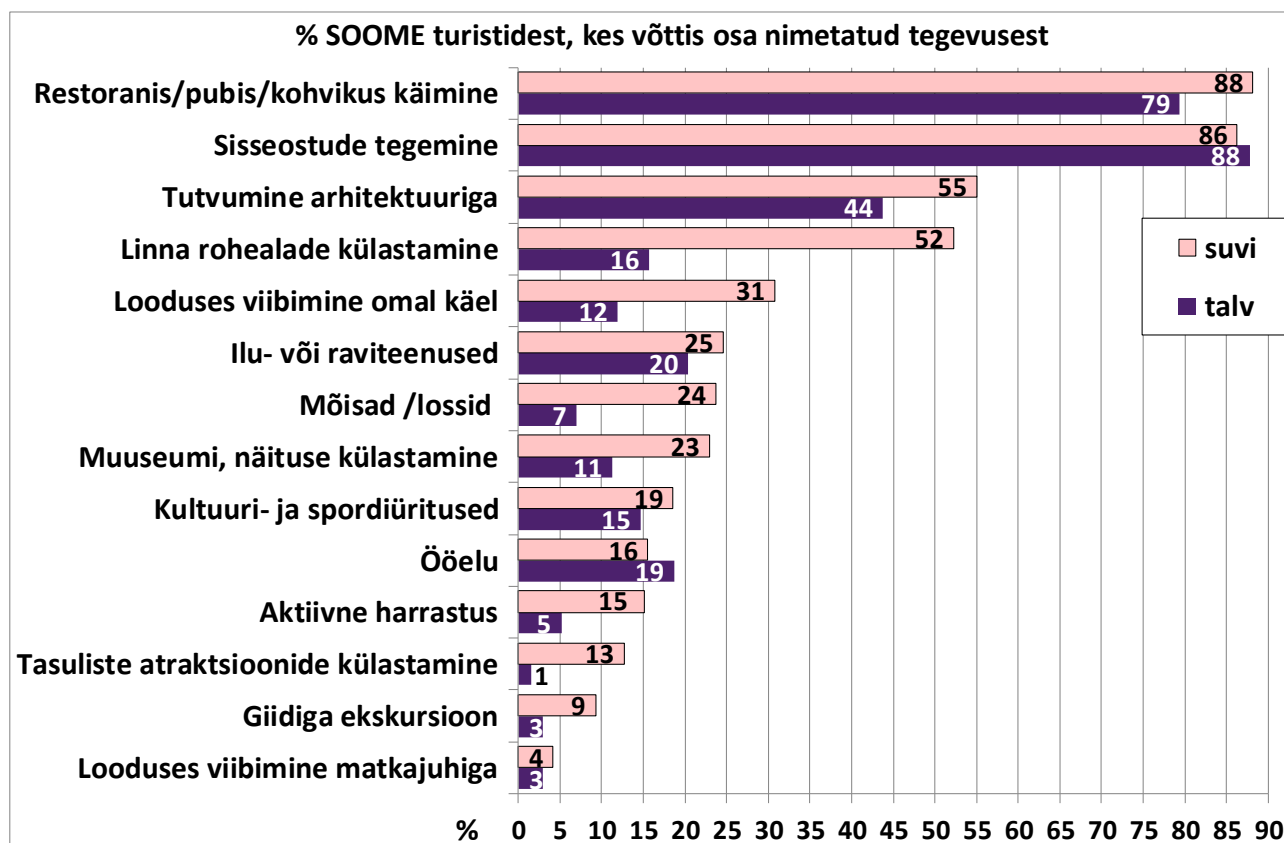
Sisseoste teinud inimesi oli keskmisest rohkem Soome ja Vene turistide seas. **Arhitektuuriga tutvunud** inimesi oli keskmisest rohkem kaugematest riikidest pärit ja / või esmakordsete külastajate seas (näiteks ka Rootsi turistide seas), keskmisest vähem aga Soome, Läti ja Vene turistide seas. **Muuseumide külastajaid** oli samuti rohkem kaugematest riikidest pärit külastajate seas, kõige vähem (nende 10 riigi võrdluses) aga Soome turistide seas. **Looduses väljaspool linnu** viibisid keskmisest rohkem Saksa turistid. Suhteliselt palju oli looduses viibijaid ka Norra ja Suurbritannia turistide seas, kuid valdavalt olid need seal elavad Eestist pärit inimesed. Nende Norra ja Suurbritannia turistide seas, kes ei ole Eestist pärit, oli looduses käinud inimesi oluliselt vähem (eriti Norra turistide puhul). **Ilu- või raviteenuseid** kasutanuid oli keskmisest rohkem Soome, Rootsi, Norra, Venemaa ja talvel ka Läti turistide seas (Norra turistide puhul eriti need, kes on Eestist pärit, kuigi ka muude Norra turistide seas oli ilu- või raviteenuseid kasutanuid suhteliselt palju). **Giidiga ekskursioonidel** käinuid oli keskmisest rohkem kaugematest riikidest pärit külastajate seas, aga ka Leedu turistide seas. **Tasuliste atraksioonidena** peeti ankeedis silmas lastele (kuid ka mitte ainult lastele) huvipakkuvaid atraksioone (näiteks Lottemaa, Vembu-Tembumaa, seikluspargid, loomaaed, samuti Ahhaa keskus, Lennusadam, Teletorn), kus rõhk on pigem aktiivsel osalusel või elamusel, mitte passiivsel näituse vaatamisel. Tasulisi atraksioone külastanud oli kõige rohkem Läti turistide seas, eriti suvel – põhjuseks ilmselt see, et suvel vastanud Läti turistide seas oli koos lastega reisinuid tunduvalt rohkem kui muude turistide seas (koguni 52%).

% TALVEL vastanutest, kes võtsid osa antud tegevusest

	KOKKU	FIN	SWE	NOR	NOR*	RUS	LVA	LTU	DEU	GBR	GBR*	ITA	FRA
Sisseostude tegemine	84	88	78	74	67	90	73	76	67	77	75	69	61
Restoranid/ pubid/ kohvikud	76	79	82	83	87	73	64	67	81	82	86	74	90
Tutvumine arhitektuuriga	54	44	60	65	79	55	50	47	67	80	85	78	77
Linna rohealade külastamine	31	16	25	24	23	52	30	30	39	49	50	45	37
Muuseum / näitus	21	11	32	24	28	24	24	19	30	42	43	60	33
Ilu- või raviteenused	20	20	24	19	21	28	29	4	12	11	8	8	5
Ööelu	18	19	17	26	25	10	18	17	29	37	42	22	32
Kultuuri- ja spordiüritused	17	15	21	18	11	20	20	16	22	16	16	12	19
Looduses viibimine omal käel	14	12	13	5	1	19	11	10	17	8	6	21	15
Mõisad /lossid	14	7	9	10	12	17	14	16	23	17	18	35	22
Giidiga ekskursioon	10	3	8	18	23	8	16	23	21	20	20	33	27
Aktiivne harrastus	6	5	5	8	3	5	5	2	12	6	4	8	16
Tasulised atraktsioonid	4	1	6	3	3	6	9	9	3	5	5	6	6
Looduses viibimine matkajuhiga	4	3	5	0	0	2	9	6	5	2	2	9	17

% SUVEL vastanutest, kes võtsid osa antud tegevusest

	KOKKU	FIN	SWE	NOR	NOR*	RUS	LVA	LTU	DEU	GBR	GBR*	ITA	FRA
Restoranid/ pubid/ kohvikud	84	88	91	87	84	74	74	68	81	90	86	82	87
Sisseostude tegemine	82	86	76	81	66	87	78	66	71	71	61	59	82
Tutvumine arhitektuuriga	64	55	73	80	84	55	50	76	78	73	74	69	93
Linna rohealade külastamine	61	52	65	61	74	67	53	69	66	73	67	60	70
Looduses viibimine omal käel	37	31	39	57	39	42	36	47	56	27	23	24	41
Muuseum / näitus	33	23	37	39	35	28	36	36	42	41	36	50	61
Mõisad /lossid	32	24	29	41	23	25	21	57	42	33	26	27	34
Kultuuri- ja spordiüritused	22	19	25	33	27	25	21	17	22	25	22	14	22
Ilu- või raviteenused	19	25	28	42	21	21	13	0	8	20	10	1	14
Giidiga ekskursioon	18	9	20	15	21	9	10	26	32	30	24	37	41
Ööelu	16	16	18	36	44	10	8	24	16	35	29	20	13
Aktiivne harrastus	15	15	15	28	8	12	16	9	12	15	13	5	19
Tasulised atraktsioonid	14	13	14	19	11	13	38	18	9	16	13	12	22
Looduses viibimine matkajuhiga	11	4	11	3	5	7	20	10	15	12	13	13	25

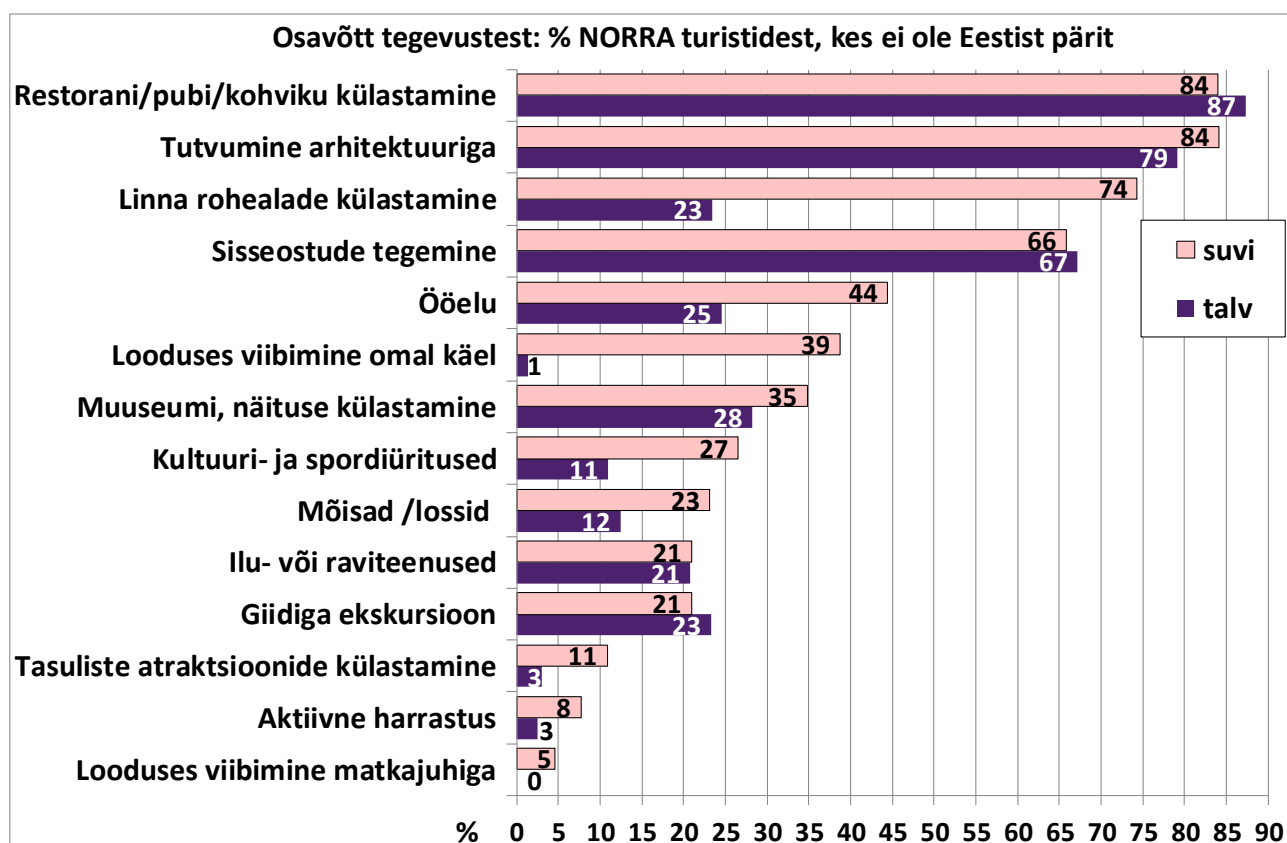
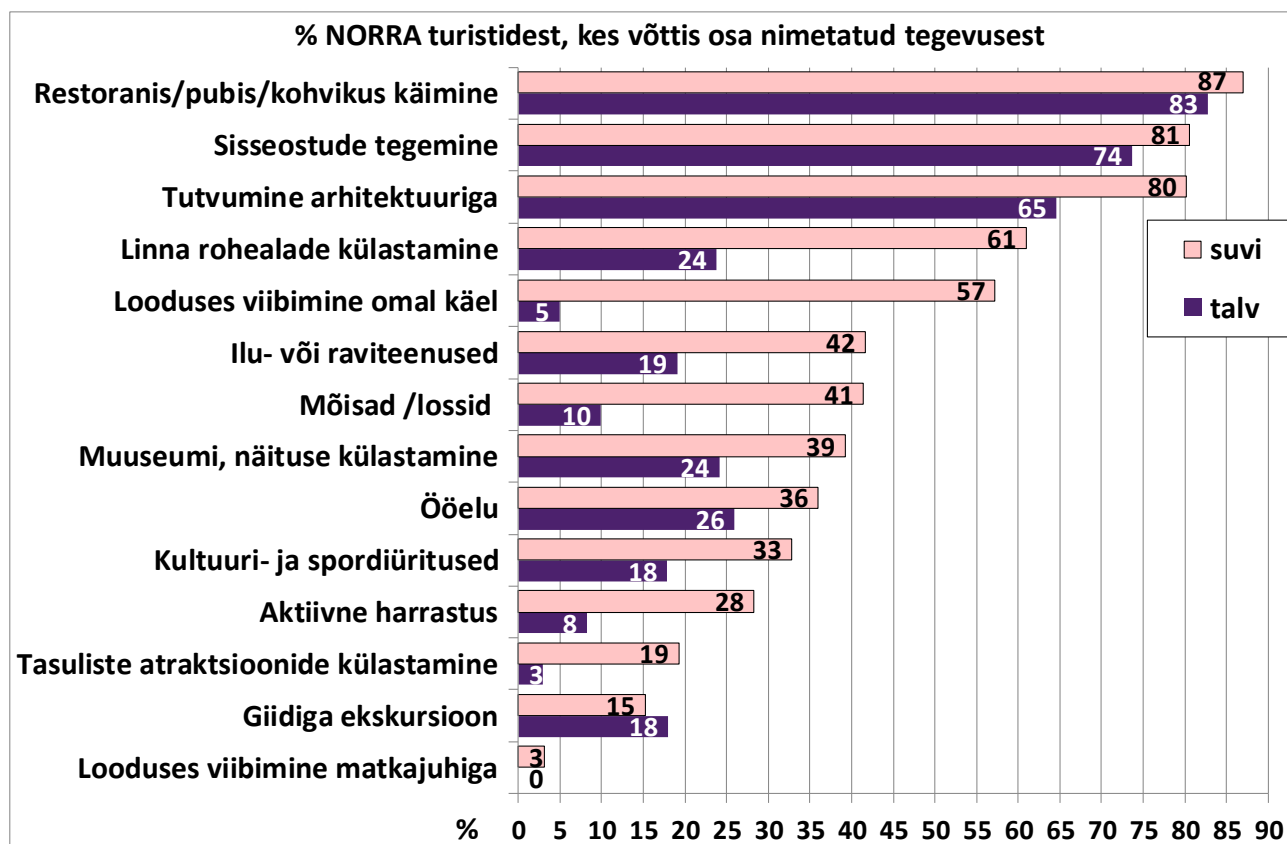

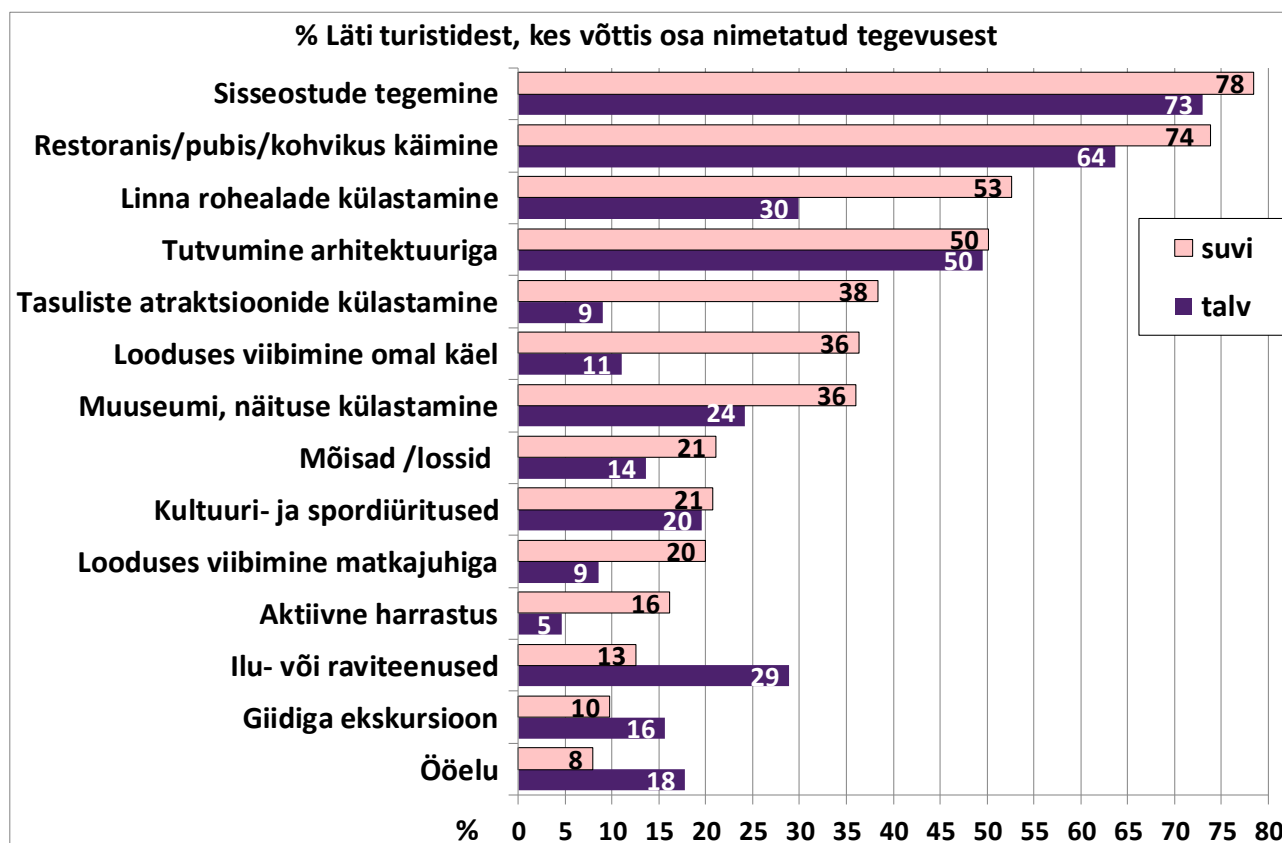
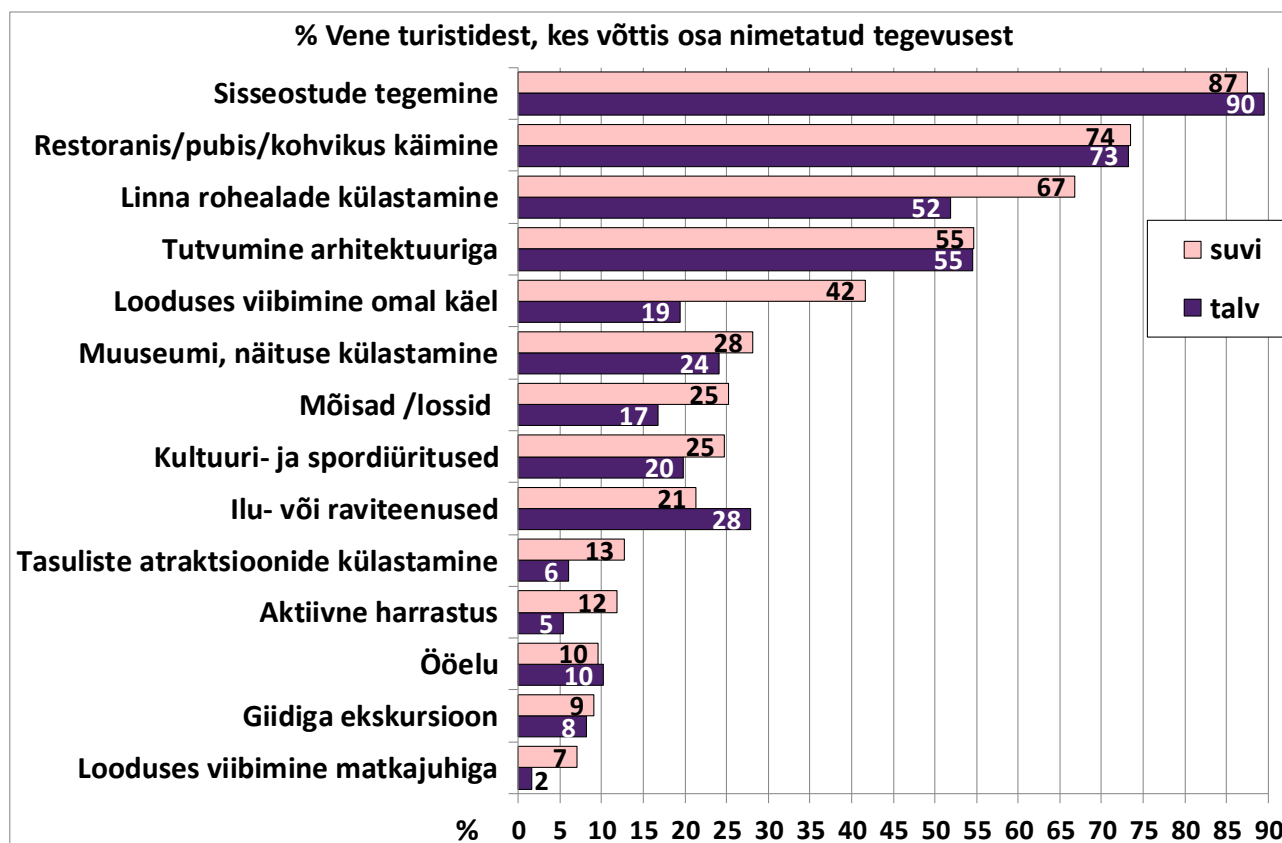
Norra ja Suurbritannia turistide seas on suurel hulgal Eestist pärit inimesi, kelle reisikäitumine erineb tunduvalt neist Norra ja Suurbritannia turistidest, kes ei ole Eestist pärit. Seetõttu on nende andmed, kes ei ole Eestist pärit, järgnevatel lehekülgedel eraldi joonistel näidatud.

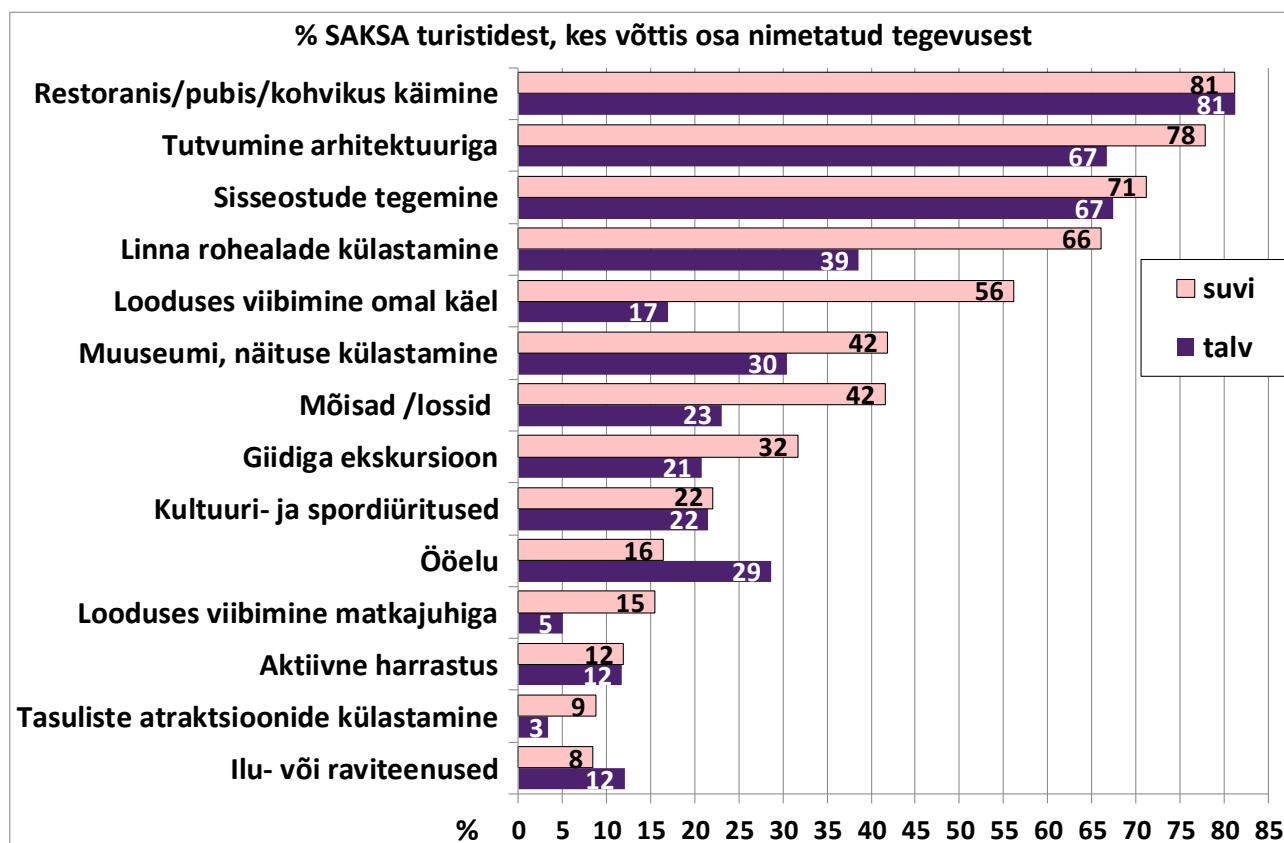
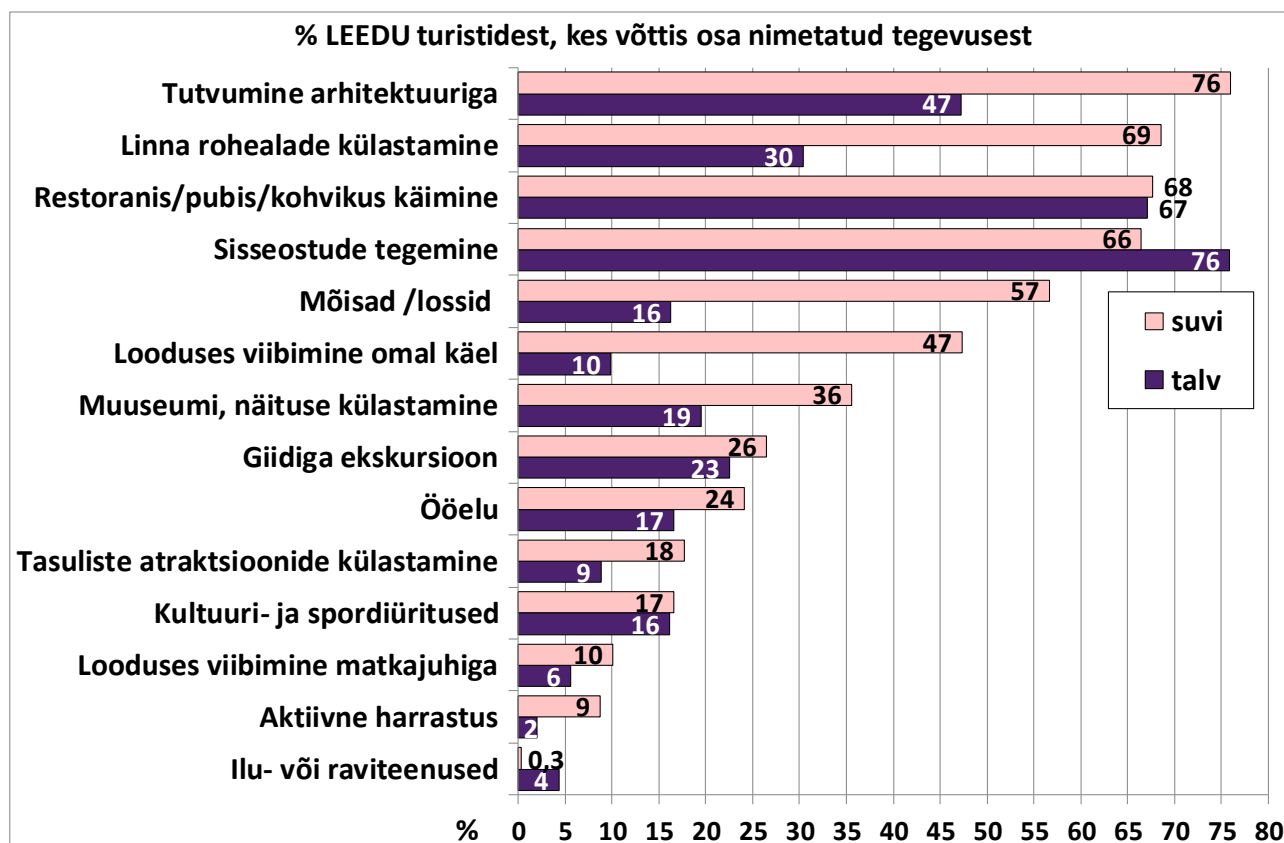
Norra turistide seas on eraldi joonisel näidatud need Norra turistid, kes ei ole Eestist pärit, kuna nende tegevustes on olulisi erinevusi võrreldes nende Norrast saabunud turistidega, kes on Eestist pärit. Valdav osa neist, kes ei ole Eestist pärit, käis restoranis, u. 80% tutvus arhitektuuriga, 2/3 tegi sisseoste.

Linnaparkides käis neist suvel 3/4 ja talvel 1/4, ööelu nautis suvel 44% ja talvel 1/4, ilu- või raviteenuseid kasutas nii suvel kui ka talvel 21%.

Need Norra turistid, kes olid Eestist pärit, käisid (võrreldes ülejäänud Norra turistidega) tunduvalt rohkem looduses, kultuuri- või spordiüritustel, tegelesid aktiivsete harrastustega, külastasid tasulisi atraksioone, kasutasid ilu- või raviteenuseid ja tegid sisseoste.

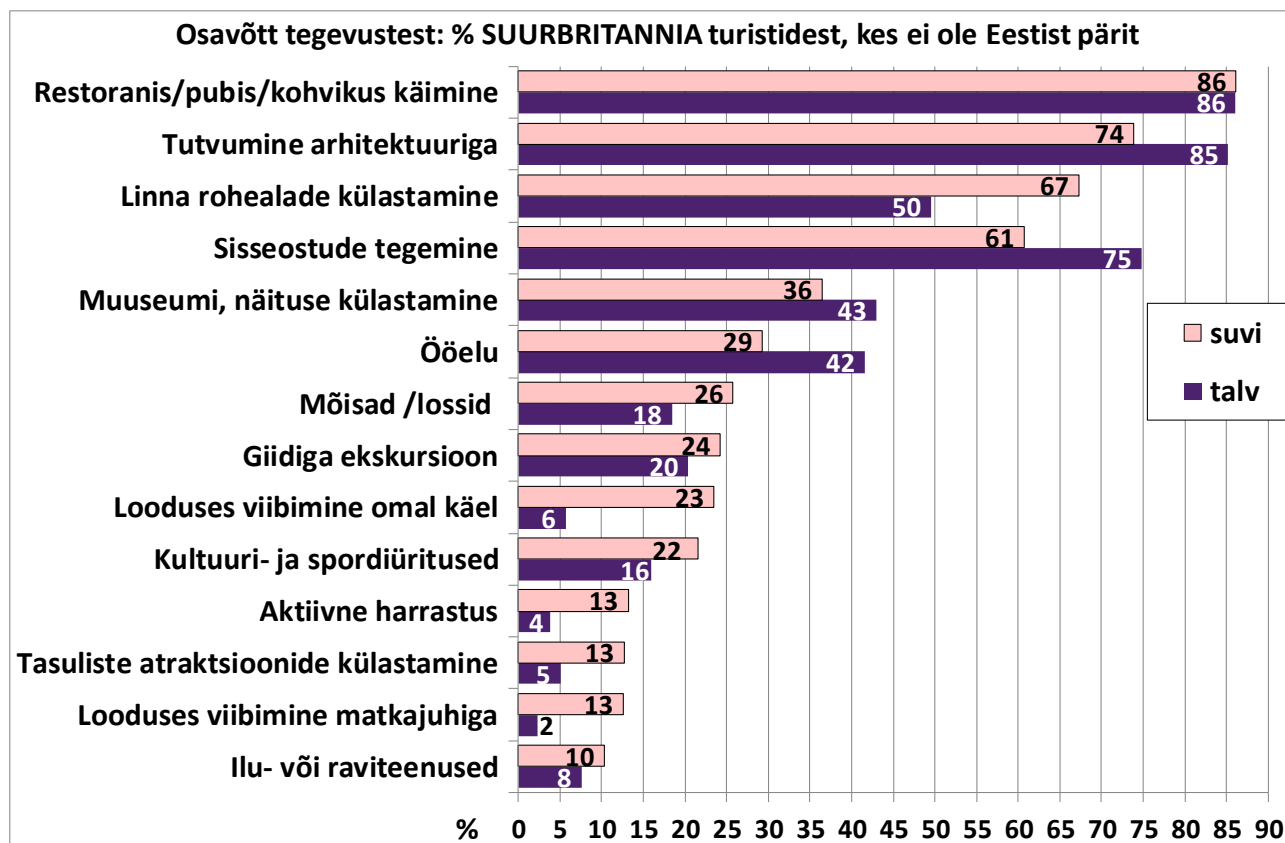
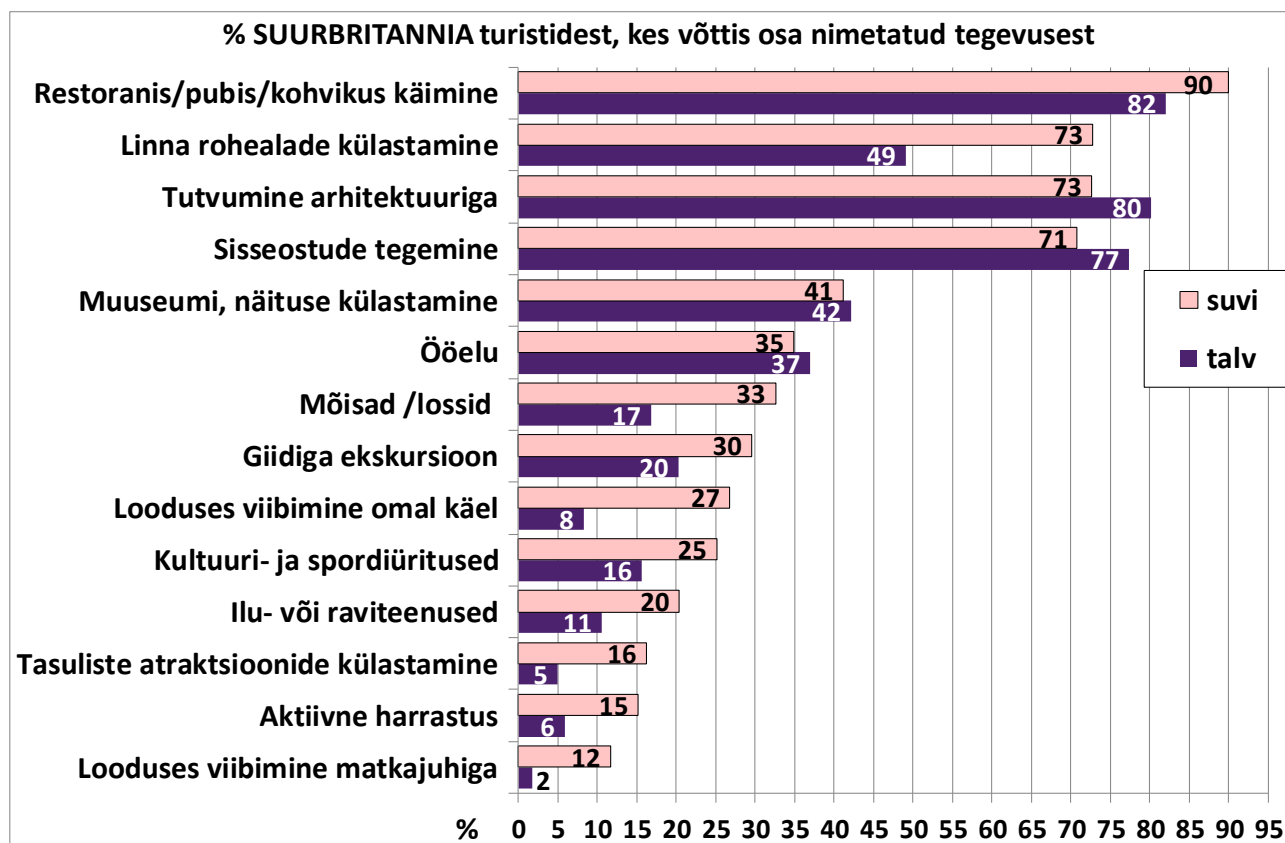

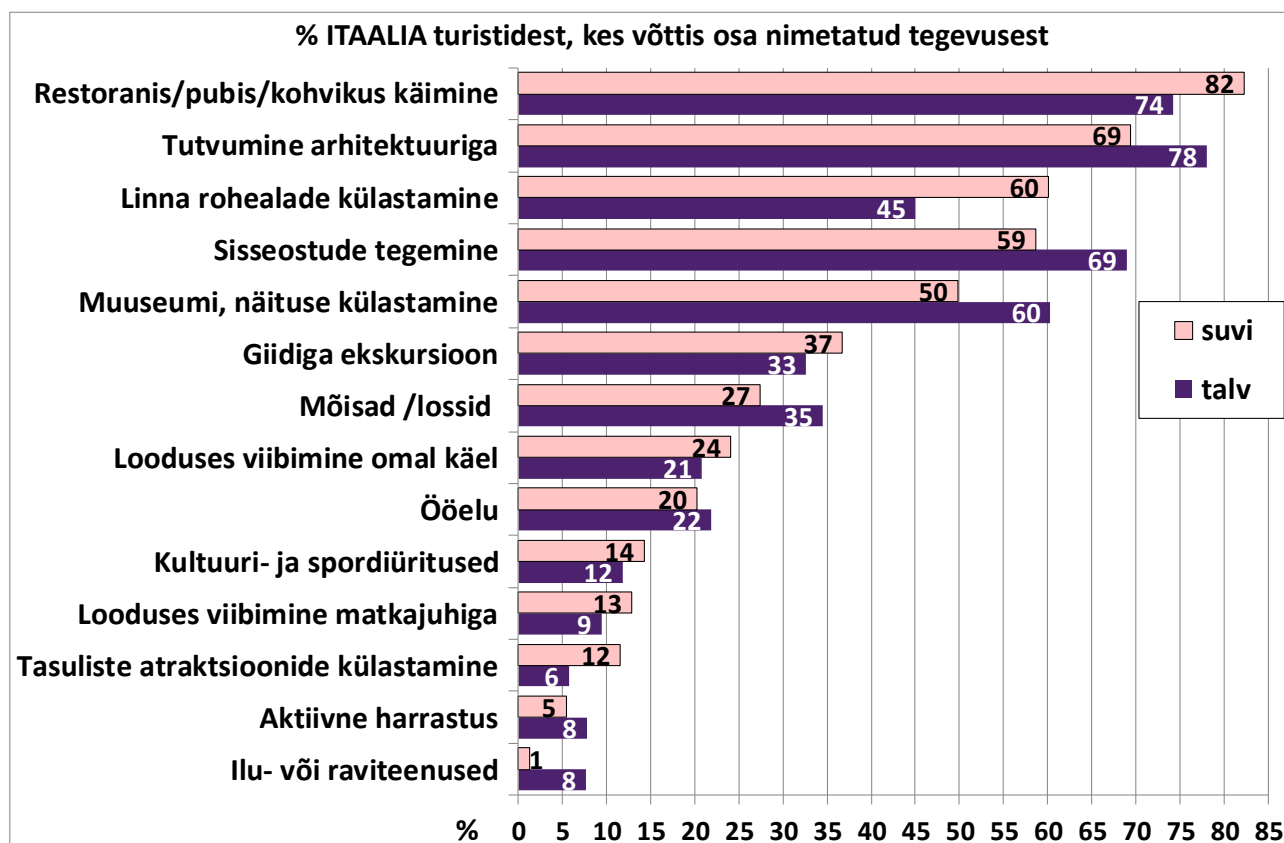
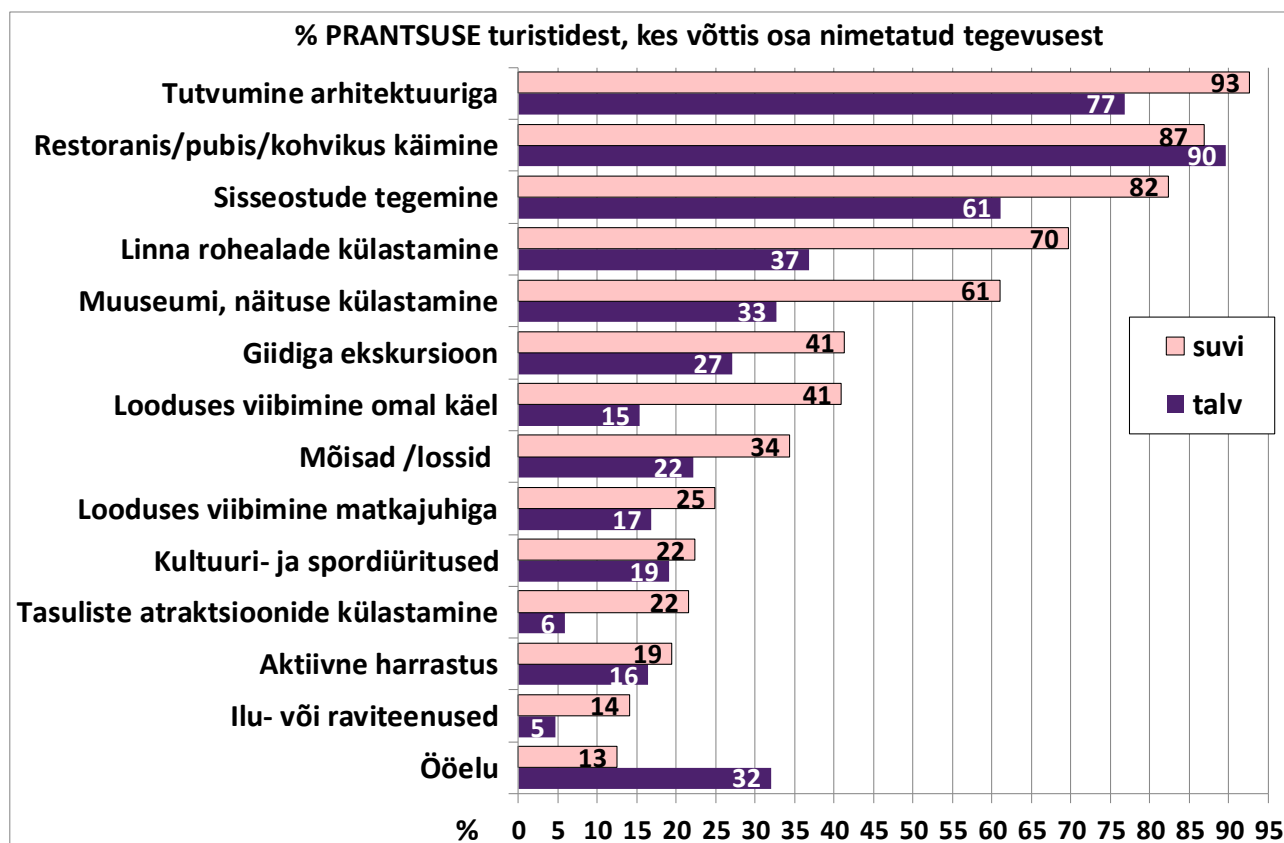

Ka **Suurbritannia** turistide seas on eraldi joonisel näidatud need turistid, kes ei ole Eestist pärit, kuna nende tegevustes on olulisi erinevusi võrreldes nende Suurbritanniast saabunud turistidega, kes on Eestist pärit. 86% neist, kes ei ole Eestist pärit, käis restoranis; suvel tutvus 3/4 ja talvel 85% arhitektuuriga, suvel tegi 61% ja talvel 3/4 sisseoste. Linnaparkides käis suvel 2/3 ja talvel 50% ning muuseumides / näitustel suvel 36% ja talvel 43% neist, kes ei ole Eestist pärit. Ööelu nautis sellest sihtgrupist suvel 29% ja talvel 42%.

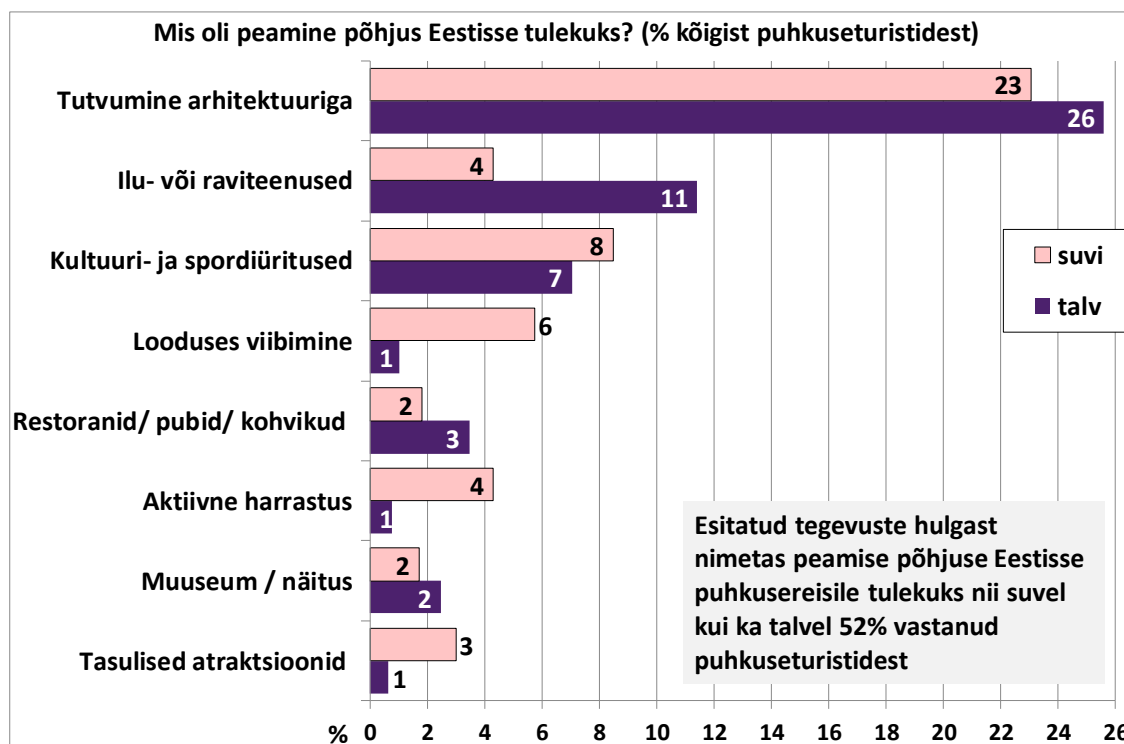
Need Suurbritannia turistid, kes olid Eestist pärit, käisid (võrreldes ülejäänud Suurbritannia turistidega) tunduvalt rohkem looduses, kultuuri- või spordiüritustel, tegelesid aktiivsete harrastustega, külastasid tasuta atraktsioone, kasutasid ilu- või raviteenuseid ja tegid sisseoste.

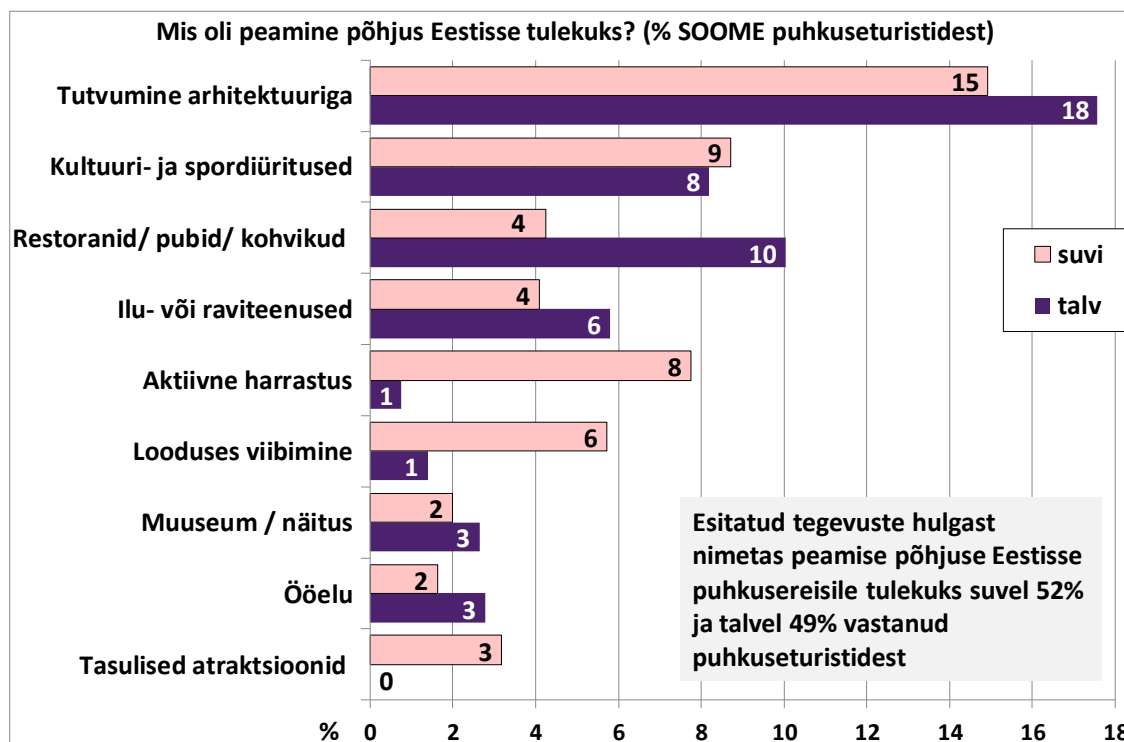

MOTIVATSIOON EESTISSE PUHKUSEREISILE TULEKUKS

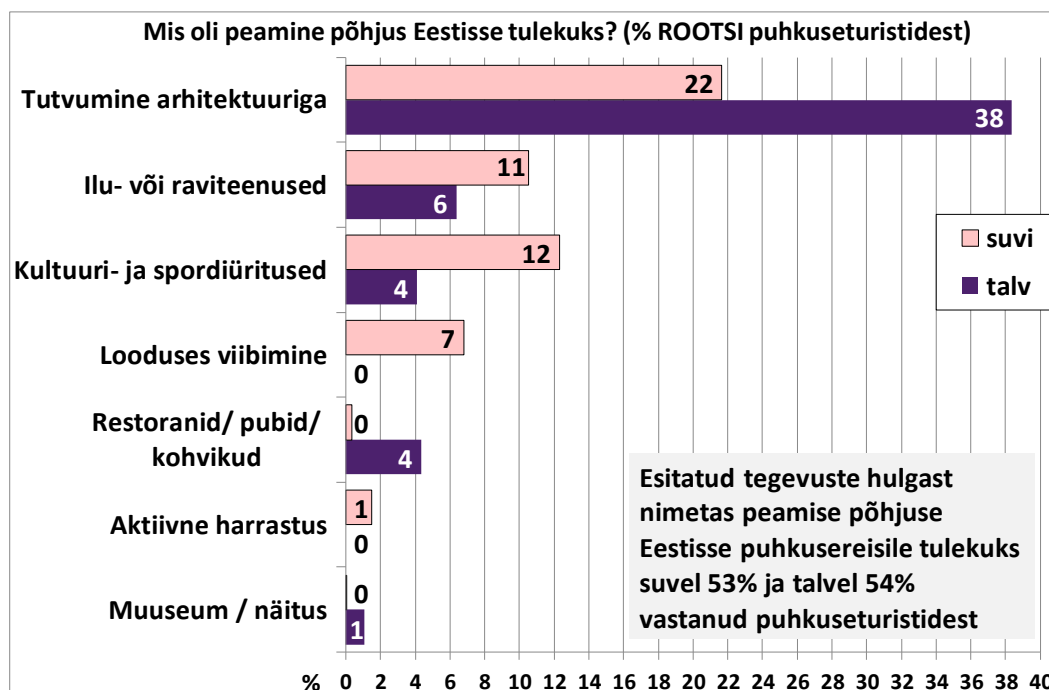
Puhkuseturistidelt küsiti lisaks, kas mõni eelmises küsimuses nimetatud tegevus oli neile peamine põhjus Eestisse puhkusereisile tulekuks. NB! Kuigi eelmistel lehekülgedel oli reisisitegevuste hulgas ka sisseostude tegemine, küsiti seda eraldi (kulutuste) küsimuses, seetõttu ei saanud seda peamise põhjusena valida.

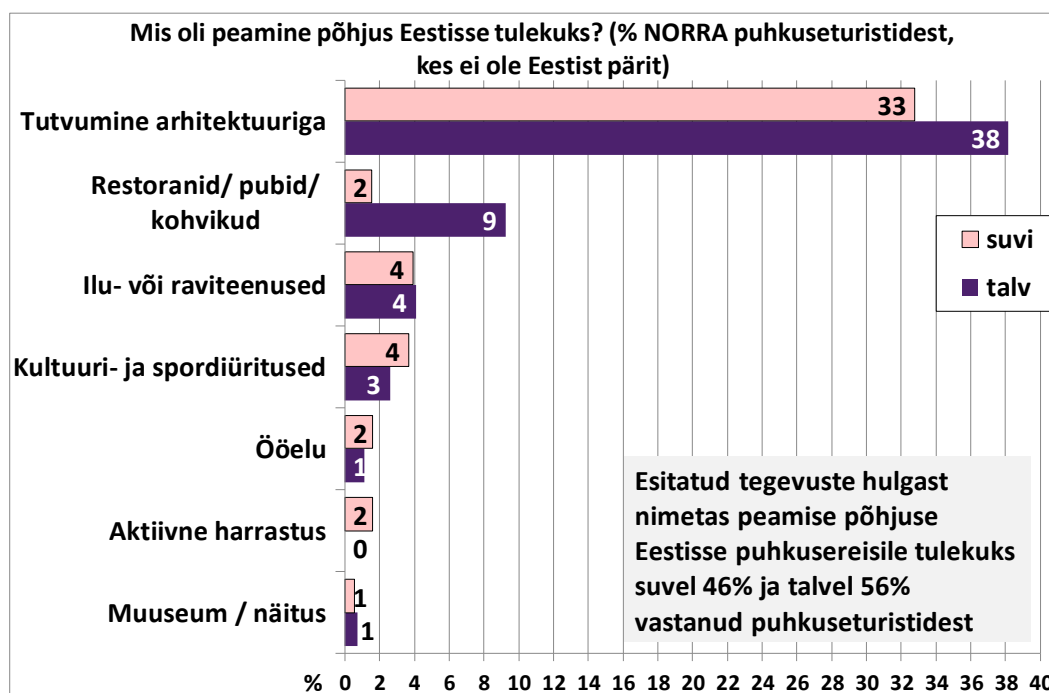
TALVEL nimetas 26% peamise põhjusena soovi tutvuda arhitektuuriga, 11% ilu- või raviteenuseid, 7% kultuuri- või spordiüritusi, 3% restorane / kohvikuid ja 2% muuseume / näitusi. SUVEL nimetas 23% peamise põhjusena arhitektuuri, 8% kultuuri- või spordiüritusi, 6% looduses viibimist, 4% aktiivseid harrastusi, 4% ilu- või raviteenuseid ja 3% tasulisi atraksioone. **Eelmises küsimuses esitatud tegevuste hulgast nimetas peamise põhjuse Eestisse puhkusereisile tulekuks vaid 52% vastanud puhkuseturistidest. Ülejäänutest valdav osa ütles, et mitu tegevust olid neile võrdselt olulised või et tuldi lihtsalt puhkama, lõõgastuma ja Eestiga tutvuma** (s.t. ükski tegevus eraldi ei olnud reisiotsuse tegemisel teistest olulisem). Väike osa vastanuid nimetas ka muid põhjusi (nt tulid isiklikku tähtpäeva tähistama, said reisi kingituseks, tulid Eestisse puhkama seoses isiklike / perekondlike sidemetega või oma kinnisvaraga vms.).

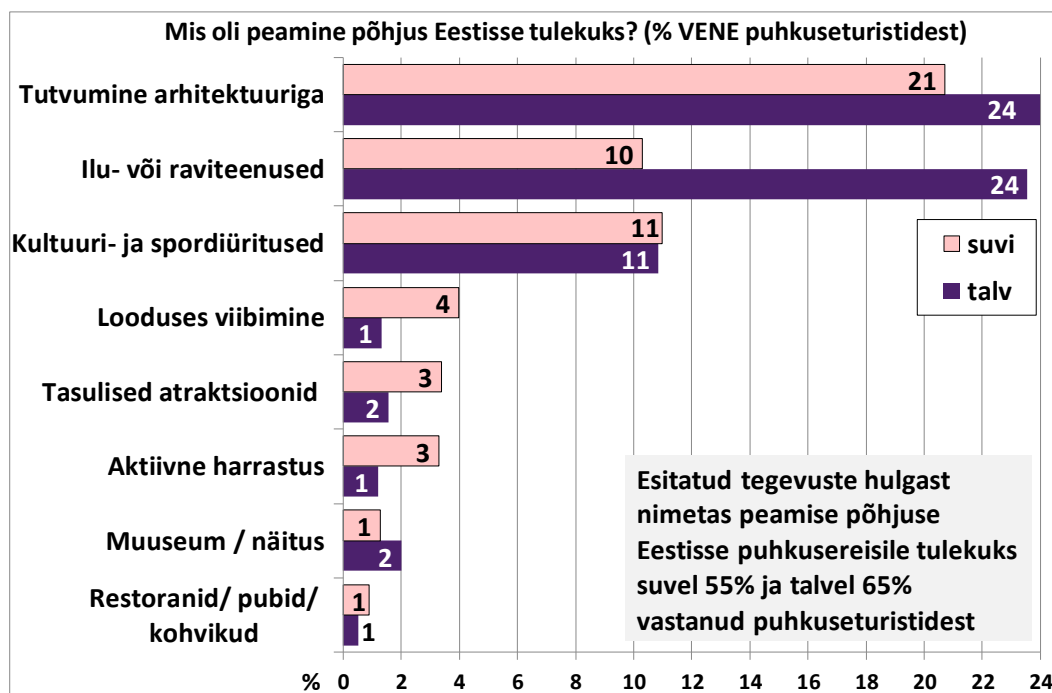
TALVEL vastanud **Soome** puhkuseturistidest 18% nimetas peamise põhjusena arhitektuuri, 10% restorane / kohvikuid, 8% kultuuri- või spordiüritusi, 6% ilu- või raviteenuseid, 3% muuseume / näitusi ja 3% ööelu. SUVEL vastanud Soome puhkuseturistidest 15% nimetas peamise põhjusena arhitektuuri, 9% kultuuri- või spordiüritusi, 8% aktiivseid harrastusi, 6% looduses viibimist, 4% restorane ja 4% ilu- või raviteenuseid.

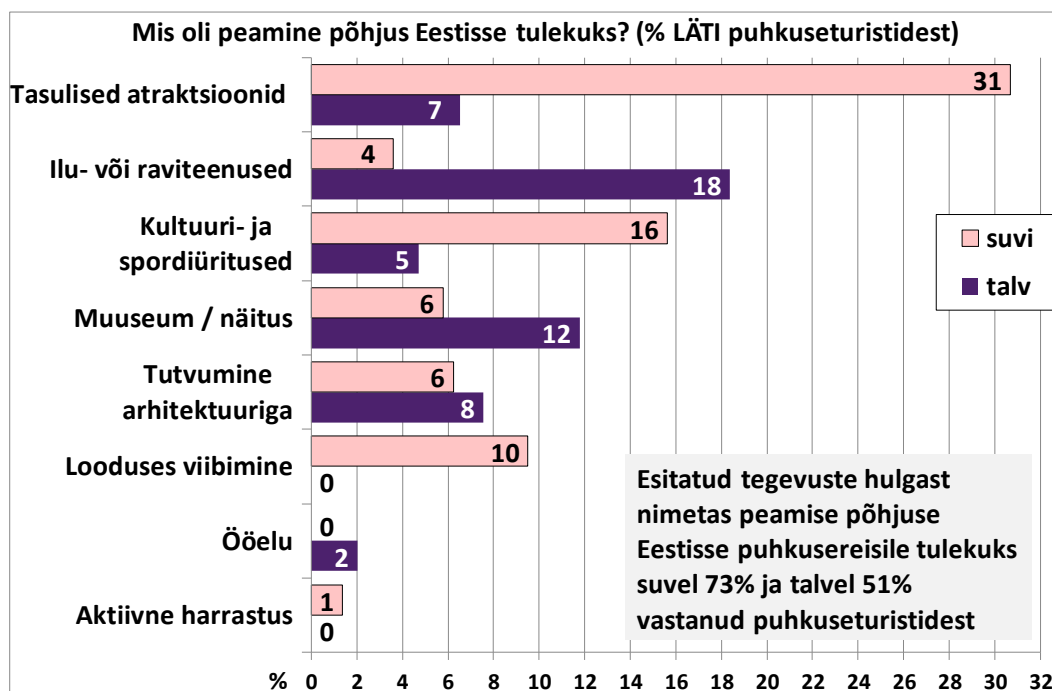
TALVEL vastanud **Rootsi** puhkuseturistidest 38% nimetas peamise põhjusena arhitektuuri, 6% ilu- või raviteenuseid, 4% restorane / kohvikuid ja 4% kultuuri- või spordiüritusi. SUVEL vastanud Rootsi puhkuseturistidest 22% nimetas peamise põhjusena arhitektuuri, 12% kultuuri- või spordiüritusi, 11% ilu- või raviteenuseid ja 7% looduses viibimist.

TALVEL vastanud **Norra** puhkuseturistidest (kes ei ole Eestist pärit) 38% nimetas peamise põhjusena arhitektuuri, 9% restorane / kohvikuid, 4% ilu- või raviteenuseid ja 3% kultuuri- või spordiüritusi. SUVEL vastanud Norra puhkuseturistidest (kes ei ole Eestist pärit) 33% nimetas peamise põhjusena arhitektuuri, 4% ilu- või raviteenuseid ja 4% kultuuri- või spordiüritusi.

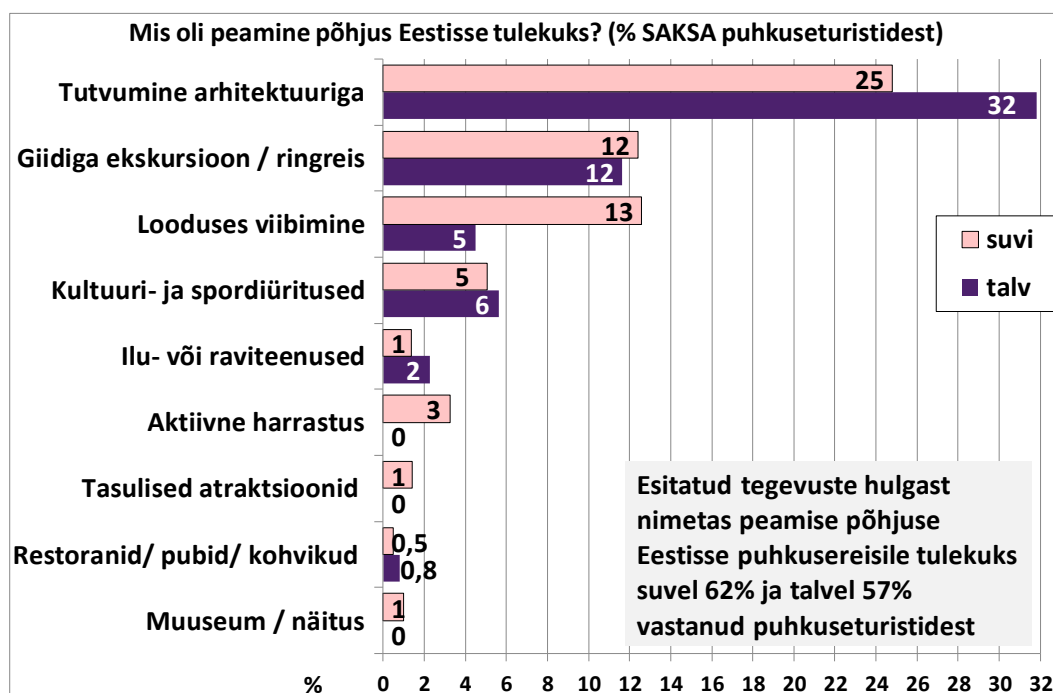
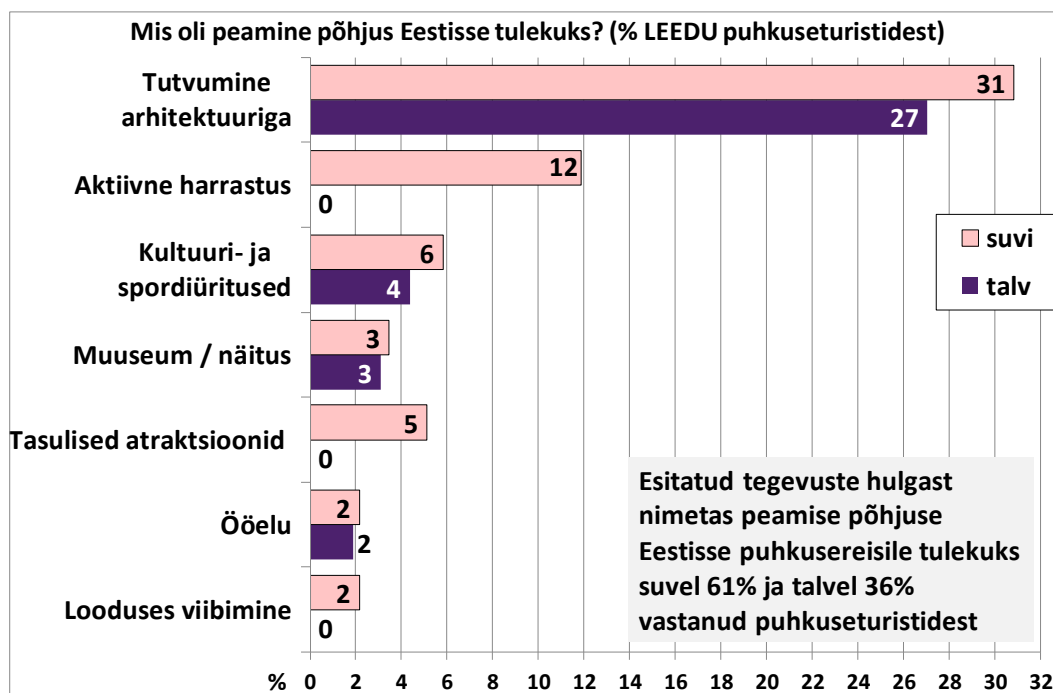

TALVEL vastanud **Vene** puhkuseturistidest 24% nimetas peamise põhjusena soovi tutvuda arhitektuuriga, 24% ilu- või raviteenuste kasutamist ning 11% kultuuri- või spordiüritusi. SUVEL vastanud Vene puhkuseturistidest 21% nimetas peamise põhjusena soovi tutvuda arhitektuuriga, 11% kultuuri- või spordiüritusi, 10% ilu- või raviteenuste kasutamist ja 4% looduses viibimist.

TALVEL vastanud **Läti** puhkuseturistidest 18% nimetas peamise põhjusena ilu- või raviteenuste kasutamist, 12% muuseumi / näitust, 8% soovi tutvuda arhitektuuriga, 7% tasulisi atraktsioone ning 5% kultuuri- või spordiüritusi. SUVEL vastanud Läti puhkuseturistidest 31% nimetas peamise põhjusena tasulisi atraktsioone, 16% kultuuri- või spordiüritusi, 10% looduses viibimist, 6% soovi tutvuda arhitektuuriga ja 6% muuseumi / näitust. Siin tuleb tähele panna, et osa Läti vastanuid nimetas Ahhaa keskust atraktsioonina ja osa muuseumina.

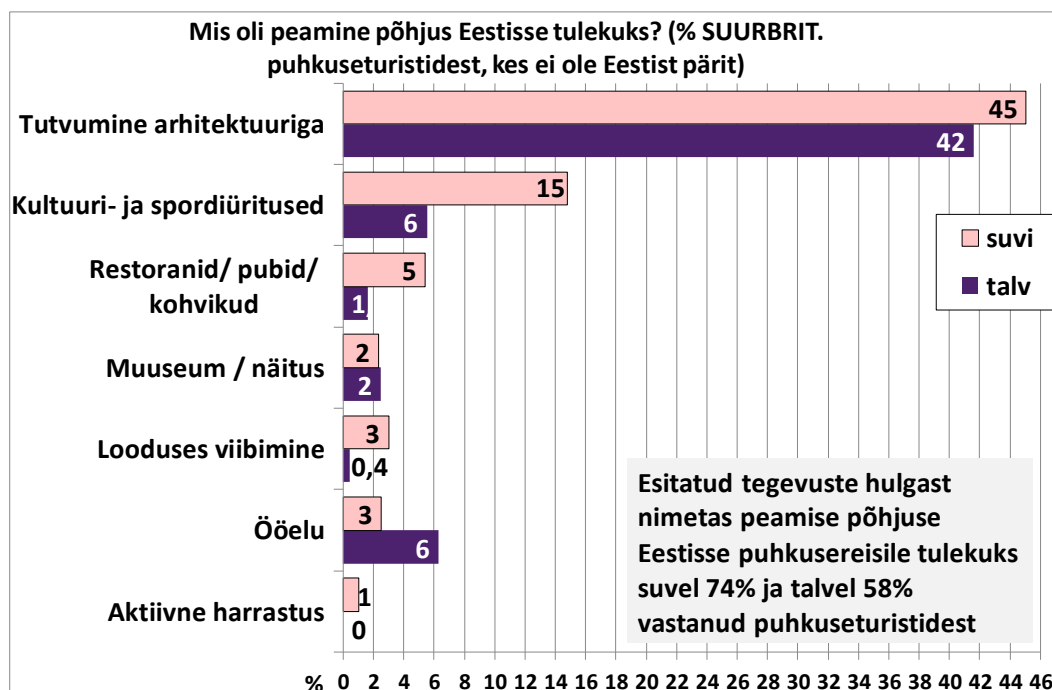
TALVEL vastanud **Leedu** puhkuseturistidest 27% nimetas peamise põhjusena soovi tutvuda arhitektuuriga, 4% kultuuri- või spordiüritusi, 3% muuseumi / näitust ja 2% ööelu. SUVEL vastanud Leedu puhkuseturistidest 31% nimetas peamise põhjusena arhitektuuri, 12% aktiivseid harrastusi, 6% kultuuri- või spordiüritusi, 5% tasulisi atraktsioone ja 3% muuseumi / näitust.

TALVEL vastanud **Saksa** puhkuseturistidest 32% nimetas peamise põhjusena soovi tutvuda arhitektuuriga, 12% giidiga ekskursiooni / ringreisi, 6% kultuuri- või spordiüritusi, ja 5% looduses viibimist. SUVEL vastanud Saksa puhkuseturistidest 25% nimetas peamise põhjusena arhitektuuri, 13% looduses viibimist, 12% giidiga ekskursiooni / ringreisi, 5% kultuuri- või spordiüritusi ja 3% aktiivseid harrastusi. Võrreldes muude vaadeldud riikidega on Saksa turistide puhul erandlik, et nad nimetasid ka giidiga ekskursiooni / ringreisi eraldi reisimotivatsioonina.

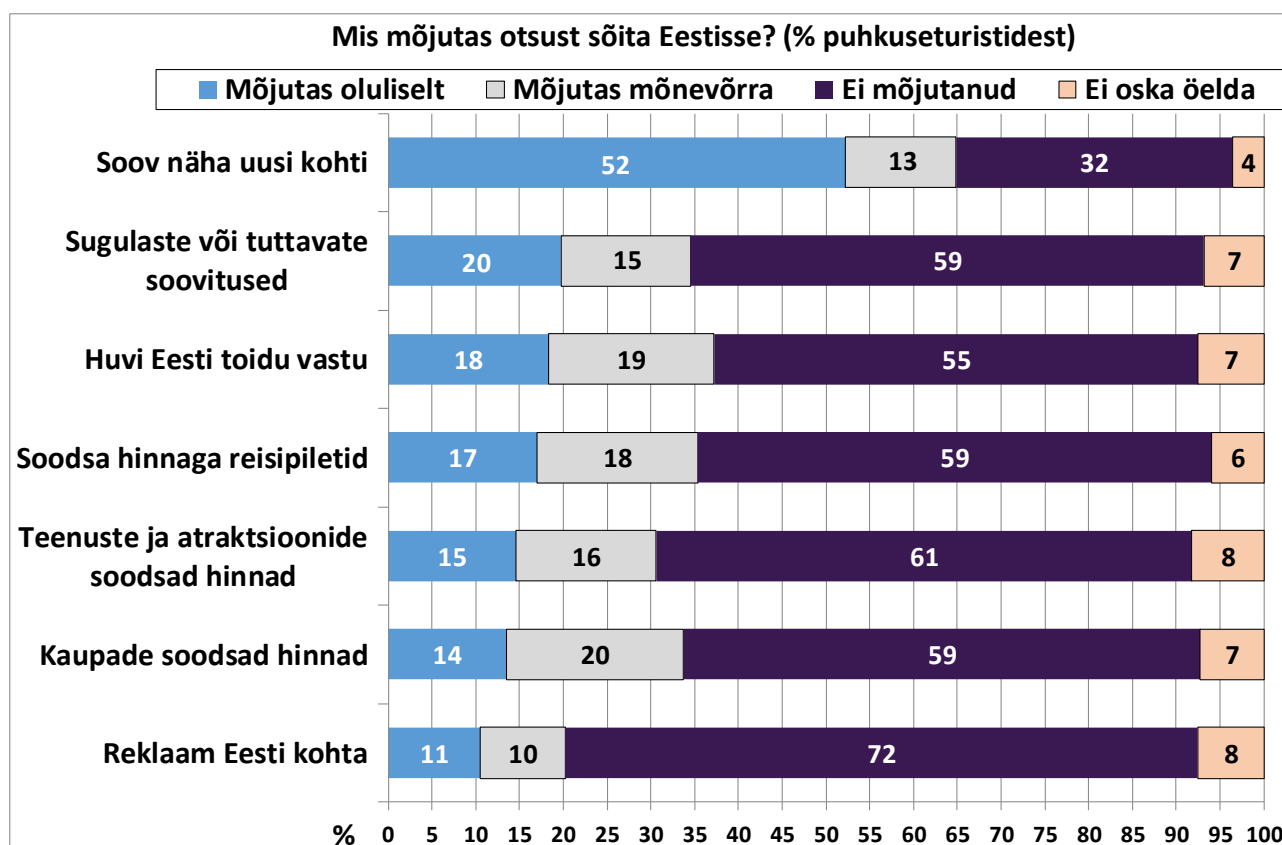
TALVEL vastanud **Suurbritannia** puhkuseturistidest (kes ei ole Eestist pärit) 42% nimetas peamise põhjusena soovi tutvuda arhitektuuriga, 6% kultuuri- või spordiüritusi ja 6% ööelu. SUVEL vastanud Suurbritannia puhkuseturistidest (kes ei ole Eestist pärit) 45% nimetas peamise põhjusena arhitektuuri, 15% kultuuri- või spordiüritusi ja 5% restorane.

Itaalia ja Prantsuse puhkuseturistidest suurem osa nimetas peamise põhjusena soovi tutvuda arhitektuuriga, mõni protsent oli ka neid, kes nimetasid kultuuri- või spordiüritusi ja looduses viibimist. Rohkem kui 1/3 aga ütles, et mitu tegevust oid võrdselt olulised.

REISIOTSUST MÕJUTANUD TEGURID

2017.a. uuringus küsiti puhkuseturistidelt, millised tegurid lisaks eelmises küsimuses nimetatud reisi-tegevustele mõjutasid Eestisse puhkuseraisile tulekut. Siin tuleb silmas pidada, et piiriuuringu eripärast tulenevalt oli kõigi riikide vastajatel võimalik valida ainult samade etteantud vastusevariantide hulgast (kuigi mõned variandid võisid olla antud riigi vastajatele vähem sobivad – näiteks suurem osa Läti ja Vene turistidest saabub oma autoga, seega vastusevariant „soodsa hinnaga reispilet“ ei ole nende puhul asjakohane). Tulemused on esitatud 7 prioriteetse sihtturu (Soome, Rootsi, Norra, Läti, Venemaa, Saksamaa ja Suurbritannia) kohta.

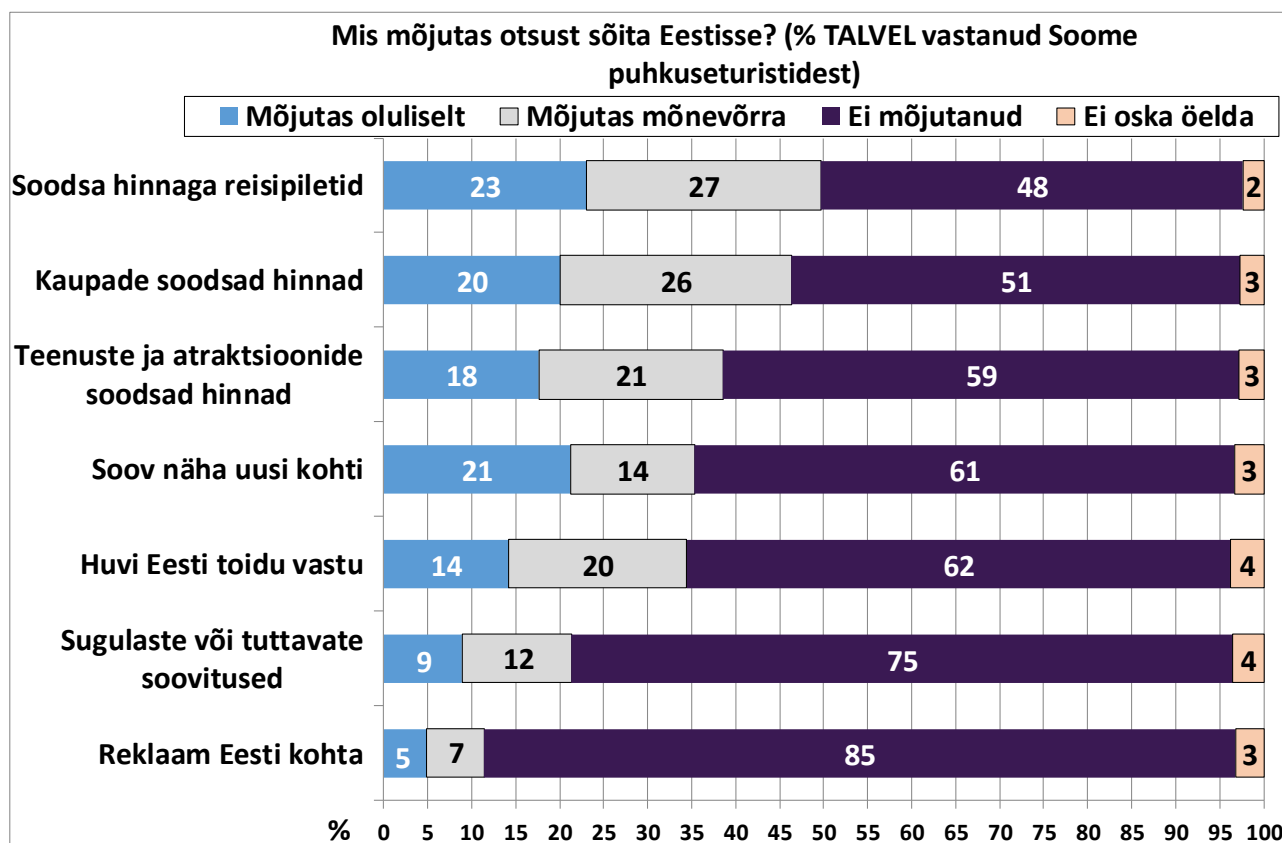

Kõigis riikides peale Soome on kõige olulisem mõjutav tegur **soov näha uusi kohti**. Eriti domineeriv on see kaugemate riikide – **Saksamaa ja Suurbritannia** – puhul (neist nimetas seda mõjutanud tegurina umbes 85%). Ka **Lätis** on see üsna kõrge: 73% ütles, et see mõjutas neid oluliselt või mõnevõrra.

Kui teistes vaadeldud riikides mõjutasid **tuttavate soovitusel** veidi üle või alla 1/3 puhkuseturistidest, siis **Lätis** on see märgatavalt kõrgem: 52%. Läti eristub teistest vaadeldud riikidest ka selle poolest, et märkimisväärselt suur osa sealt saabunud puhkuseturistidest nimetas mõjutanud tegurina **reklaami Eesti kohta**. Koguni 35% ütles, et see mõjutas neid oluliselt ja 8% ütles, et see mõjutas neid mõnevõrra (kokku seega 43%). Kuna mitmed vaatamisväärsused ja ettevõtted (nt pereatraksioonid, spaad) näevad Lätit olulise sihtturuna, pidasid vastajad tõenäoliselt silmas just nende reklaami. Vaadeldud riikide võrdluses kõige väiksem on Eesti kui sihtkoha nähtavus Norras – vaid 1% ütles, et reklaam Eesti kohta mõjutas neid oluliselt ja 7% ütles, et see mõjutas neid mõnevõrra.

Huvi Eestis pakutava toidu vastu nimetasid kõige rohkem (antud riikide võrdluses) Rootsi turistid: 27% nimetas seda väga oluliseks ja 13% ütles, et see mõjutas neid mõnevõrra (kokku seega 40%). Suhteliselt oluliseks nimetasid seda ka Soome, Saksa ja Norra turistid. **Kaupade soodsad hinnad** olid olulised eelkõige Soome, vähemal määral ka Rootsi turistidele; **teenuste ja atraksioonide soodsad hinnad** aga Soome ja Läti turistidele. **Soodsa hinnaga reisiripilet** mõjutas kõige rohkem Soome ja Suurbritannia turistide reisiotsust.

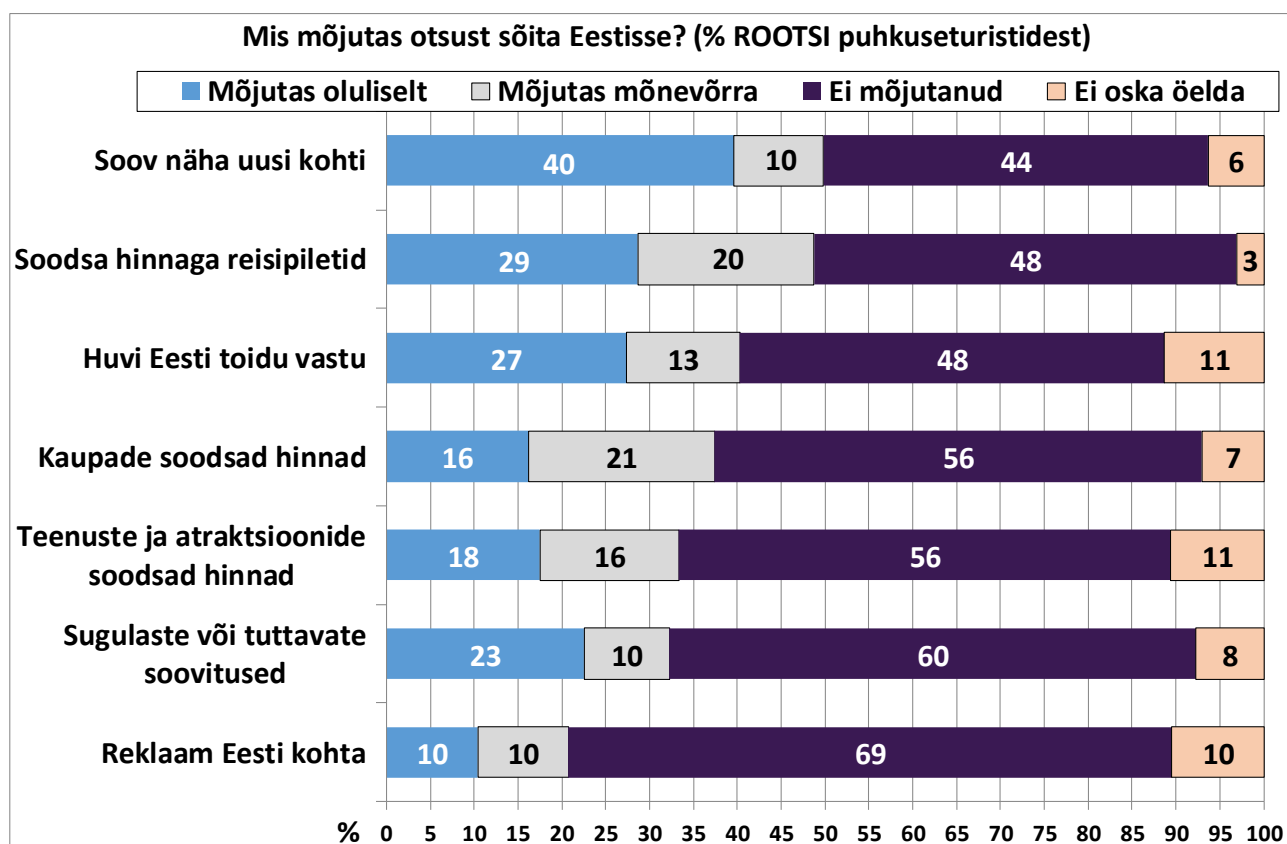
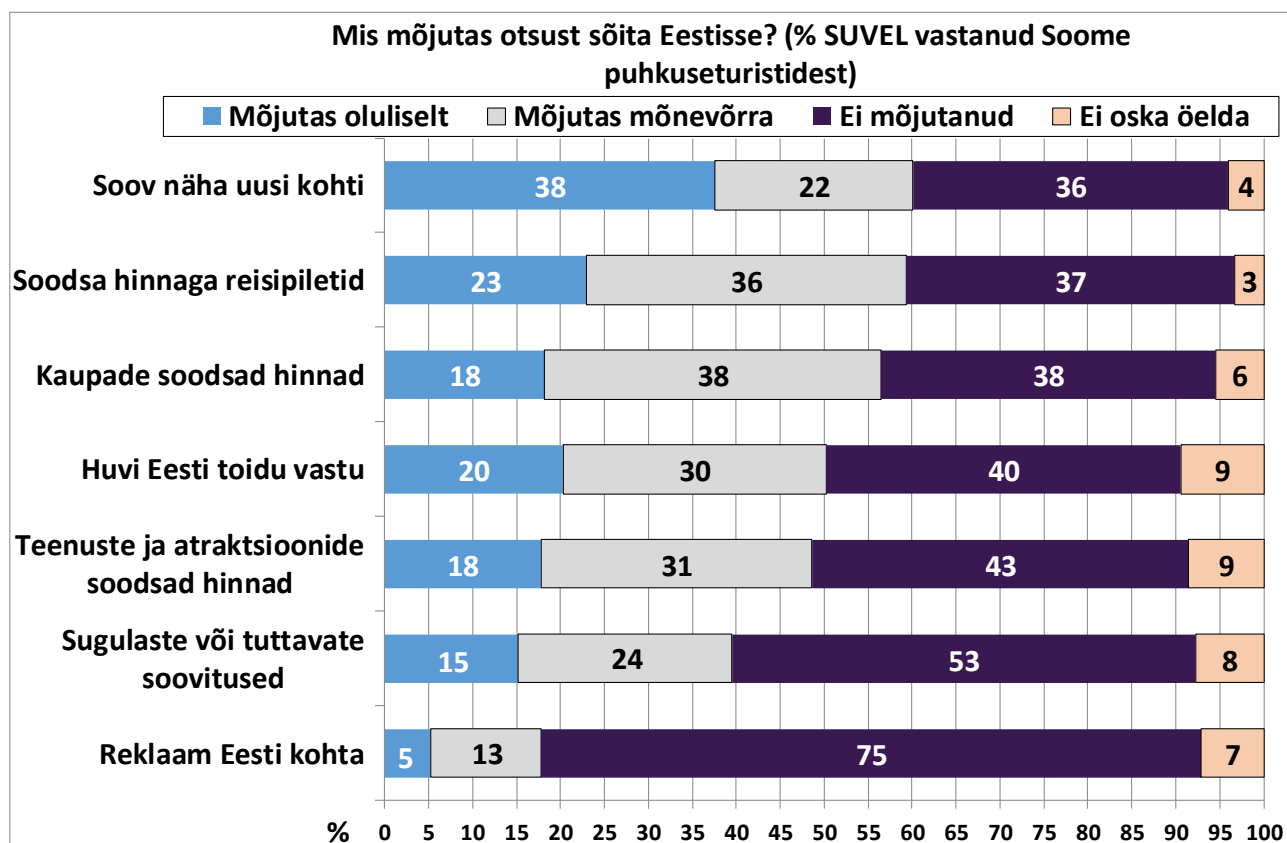
Kuna **Soome** puhul ilmnevad talvel ja suvel vastanute vahel mõningad erinevused, on talvel ja suvel vastanud näidatud eraldi joonistel. Ülejäänud riikide puhul kas on erinevused talvel ja suvel vastanute vahel väga väikesed või pole neid võimalik eraldi näidata liiga väikese vastanute arvu tõttu.

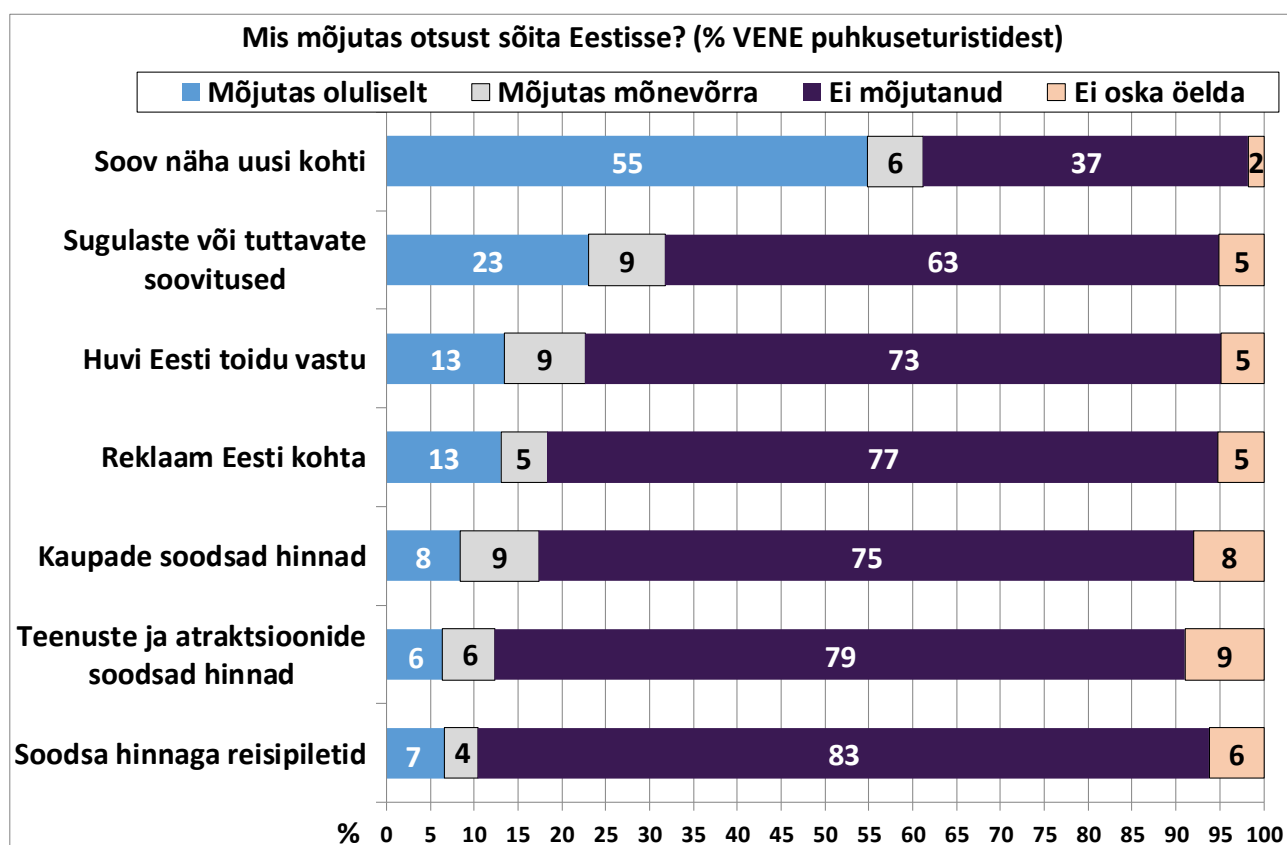
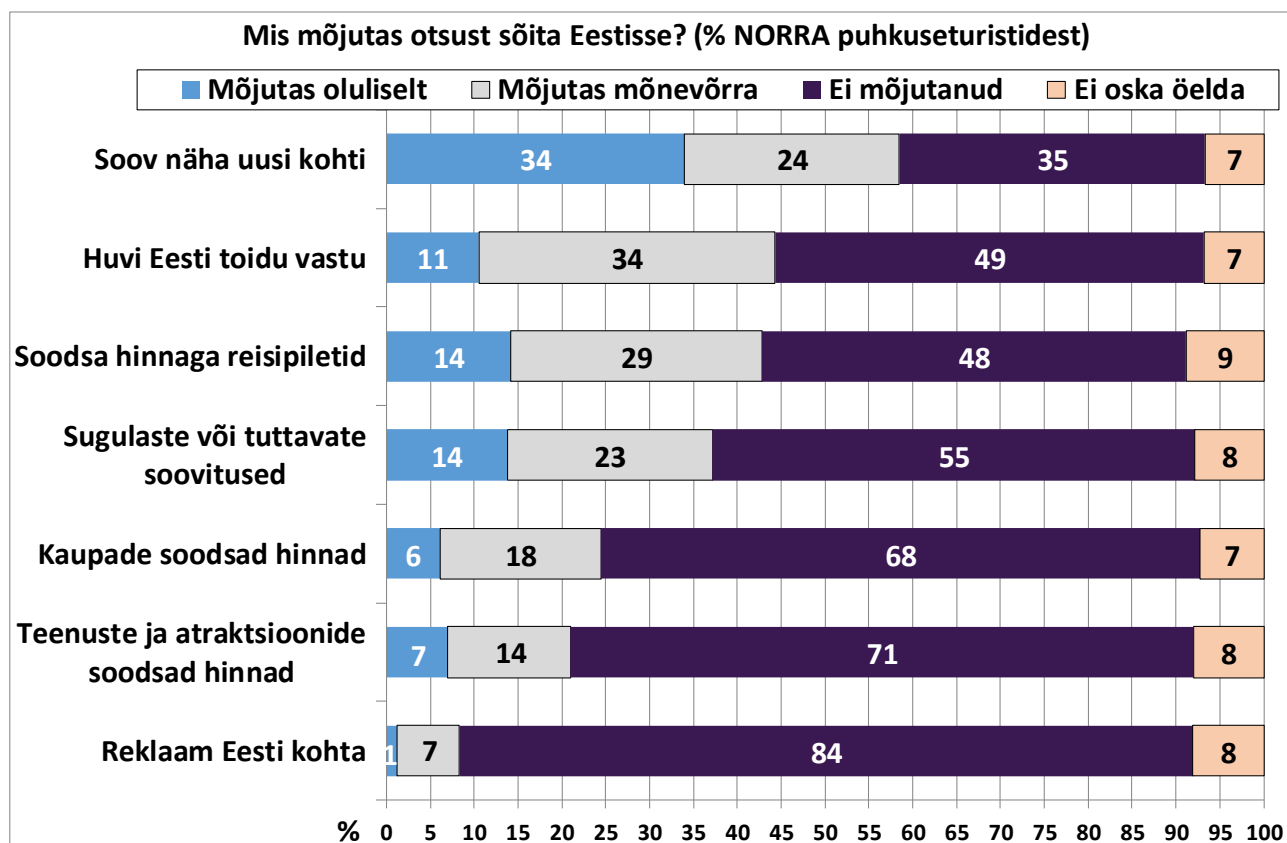

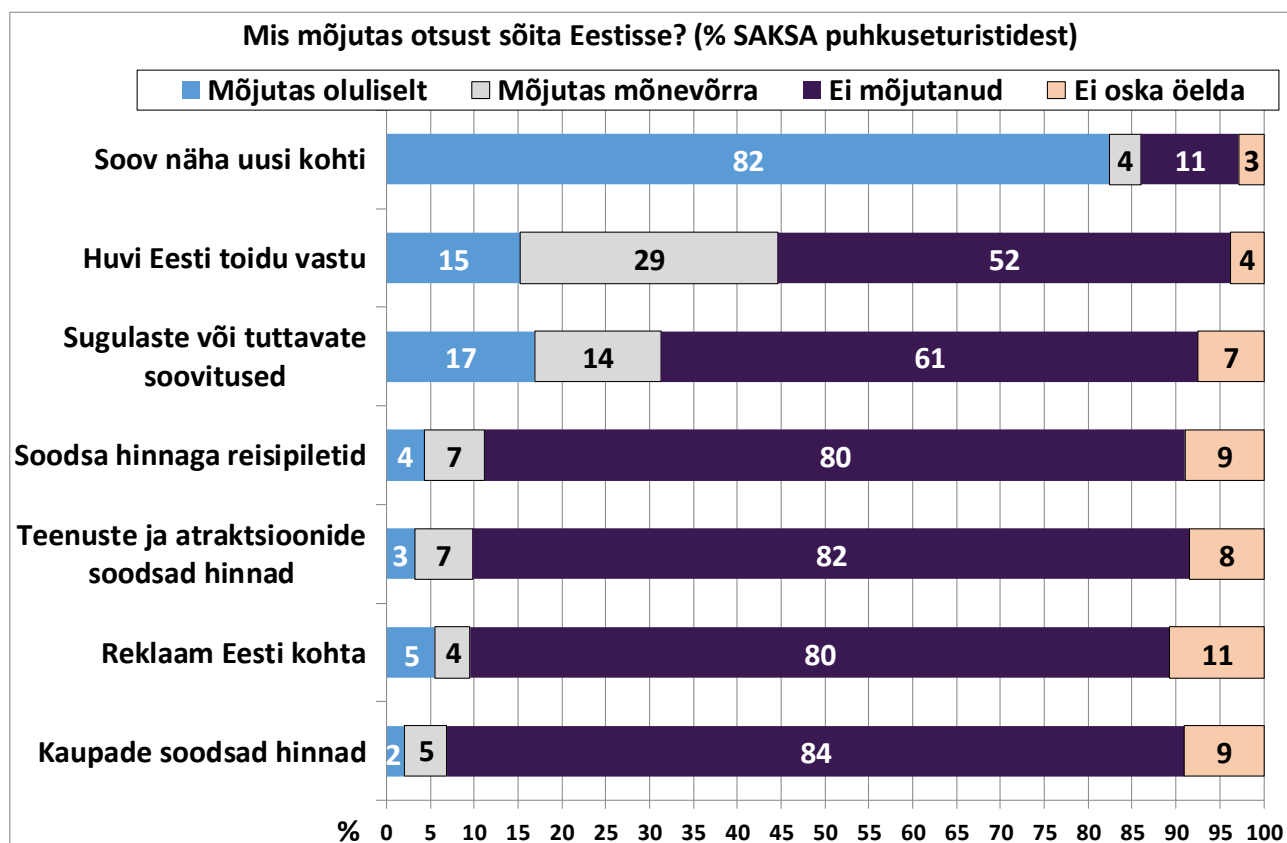
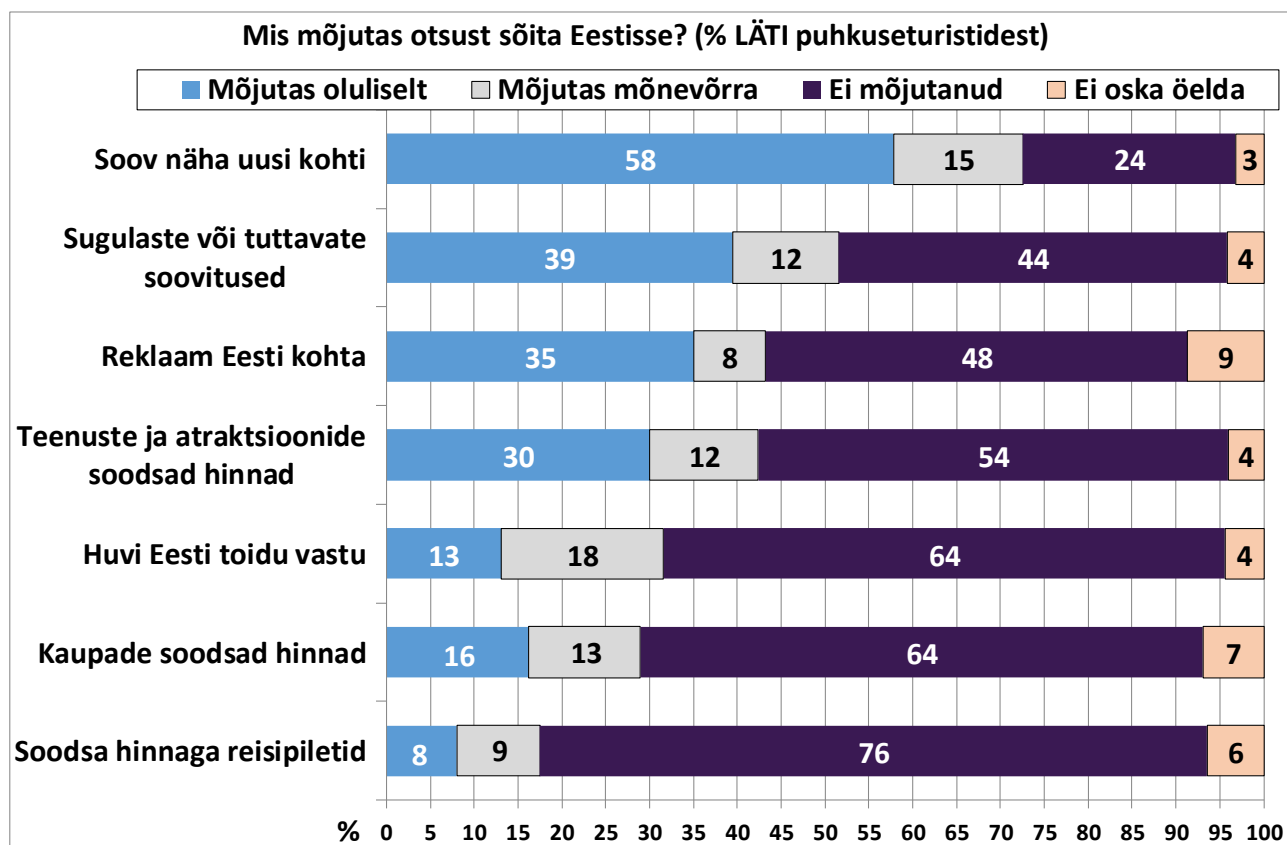
TALVEL vastanud **Soome** turistidest pooli mõjutas (oluliselt või mõnevõrra) Eestisse tulema soodsas hinnas reisiripilet. 46% mõjutasid kaupade soodsad hinnad ning 39% teenuste ja atraksioonide soodsad hinnad. 1/3 nimetas soovi näha uusi kohti ja huvi Eestis pakutava toidu vastu. See, et igaüks nimetas 2-4 mõjutanud tegurit, kinnitab eelmise küsimuse tulemust: **reisiotsust mõjutavad mitu motiveerivat tegurit koos ehk erinevate võimaluste kombineerimine samasse reisi**.

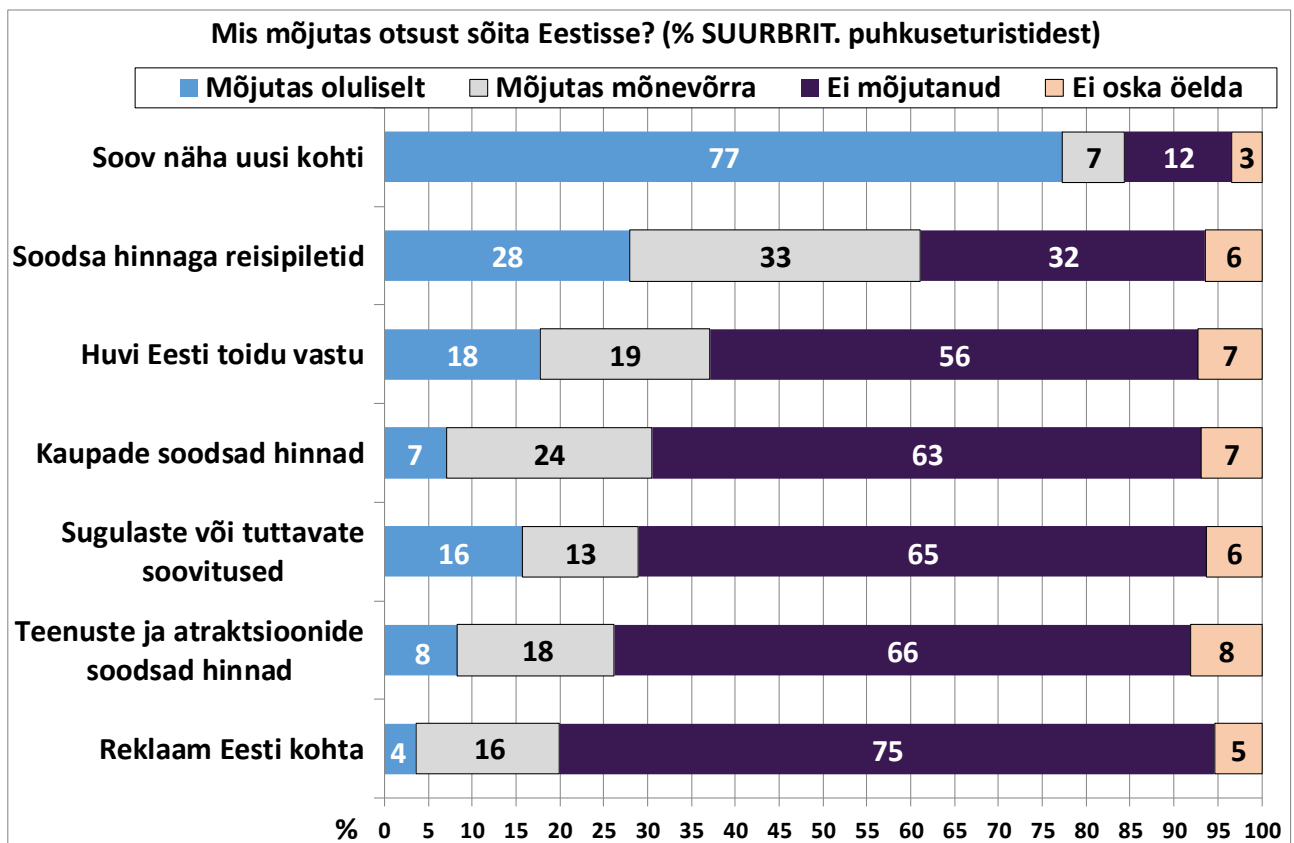
SUVEL vastanud **Soome** turistidest 60% mõjutas soov näha uusi kohti (sh. 38% mõjutas see oluliselt ja 22% mõnevõrra). 59% mõjutas soodsas hinnas reisiripilet (kuid eelmise teguriga võrreldes nimetati seda pigem mõnevõrra olulisena kui väga olulisena). Vaid veidi vähem nimetati kaupade soodsaid hindu (56%). Pooled nimetasid mõjutanud tegurina huvi Eestis toidu vastu ning teenuste ja atraksioonide soodsaid hindu. Seega mõjutavad Soome turistide talvisel madalhooajal Eestisse reisima eelkõige soodsad hinnad (nii laevapiletite hinnad kui ka kaupade ja teenuste hinnad Eestis kohapeal). Suvel aga on Soome turistide seas rohkem

neid, keda motiveerib uute kohtade avastamine ja restoranide pakkumised. Soodsad hinnad mängivad aga ka suvel reisiotsuste tegemisel olulist rolli.

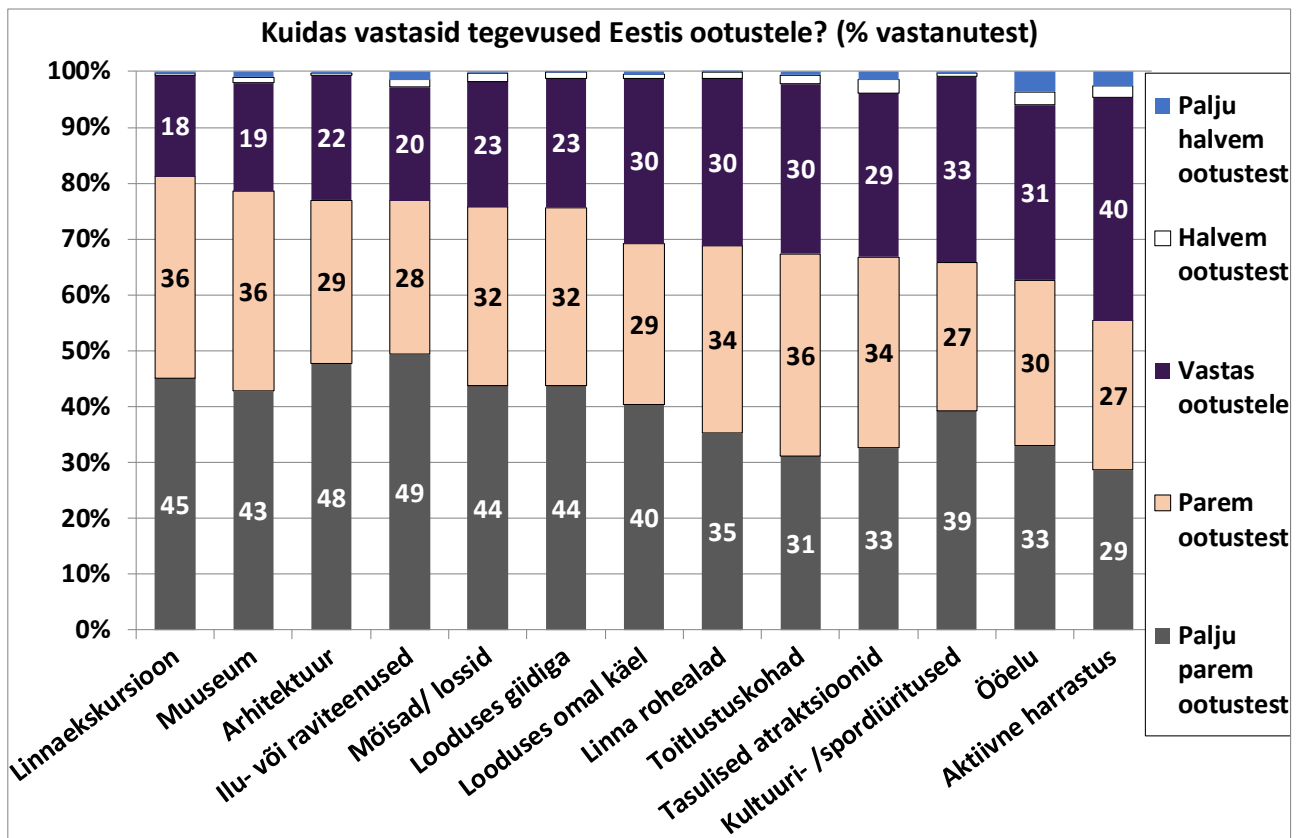

TEGEVUSTE VASTAVUS OOTUSTELE

2017.a. uuringus küsiti ka hinnangut, kuidas vastasid tegevused Eestis vastajate ootustele. Üldiselt oli rahulolu kõigi tegevustega kõrge: vähemalt üle poole vastanutest hindas kõiki tegevusi oodatust paremaks või palju paremaks.

Kõige rohkem oli neid, kes hindasid tegevust oodatust paremaks, linnaekskursioonide, muuseumide, arhitektuuriga tutvumise ning ilu- ja raviteenuste puhul (neid, kes hindasid tegevust oodatust paremaks, oli 80% ringis). Ülejäänud tegevustega võrreldes mõnevõrra madalam oli rahulolu aktiivsete harrastuste, ööelu ja tasuliste atraktsioonidega.

- **Ööelu** puhul oli rahulolematuid keskmisest tunduvalt rohkem Suurbritannia ja keskmisest veidi rohkem Soome turistide seas. **Suurbritannia** turistidest 2/3 hindas ööelu oodatust paremaks või palju paremaks, 15% ootustele vastavaks, kuid koguni 19% oodatust halvemaks (vastata said need, kes antud tegevusest osa võtsid). **Soome** turistidest 45% hindas ööelu oodatust paremaks või palju paremaks, 48% ootustele vastavaks ja 7% oodatust halvemaks.
- **Aktiivsete harrastuste** puhul oli rahulolematuid keskmisest veidi rohkem Vene turistide seas (kuigi 75% hindas neid oodatust paremaks ja 18% ootustele vastavaks, hindas 5,5% hindas neid siiski oodatust halvemaks).
- **Tasuliste atraktsioonide** puhul oli keskmisest veidi rohkem rahulolematuid Soome (6%), Läti (6%) ja Rootsi (9%) turistide seas.

% vastanutest	Palju parem ootustest	Parem ootustest	Vastas ootustele	Halvem ootustest	Palju halvem ootustest	Kokku	keskmine (5-palliskaalal)
Linnaekskursioon	45	36	18	0,3	0,3	100	4,3
Muuseumid / näitused	43	36	19	1,0	1,0	100	4,2
Arhitektuur	48	29	22	0,3	0,3	100	4,2
Ilu- või raviteenused	49	28	20	1,4	1,5	100	4,2
Mõisad/ lossid	44	32	23	1,5	0,2	100	4,2
Looduses viibimine giidiga	44	32	23	1,0	0,1	100	4,2
Looduses viibimine omal käel	40	29	30	0,6	0,5	100	4,1
Linna rohealade külastamine	35	34	30	1,2	0,0	100	4,0
Kultuuri- /spordiüritused	39	27	33	0,5	0,4	100	4,0
Toitlustuskohad	31	36	30	1,6	0,6	100	4,0
Tasulised atraktsioonid	33	34	29	2,3	1,5	100	3,9
Ööelu	33	30	31	2,3	3,6	100	3,9
Aktiivne harrastus	29	27	40	2,1	2,6	100	3,8

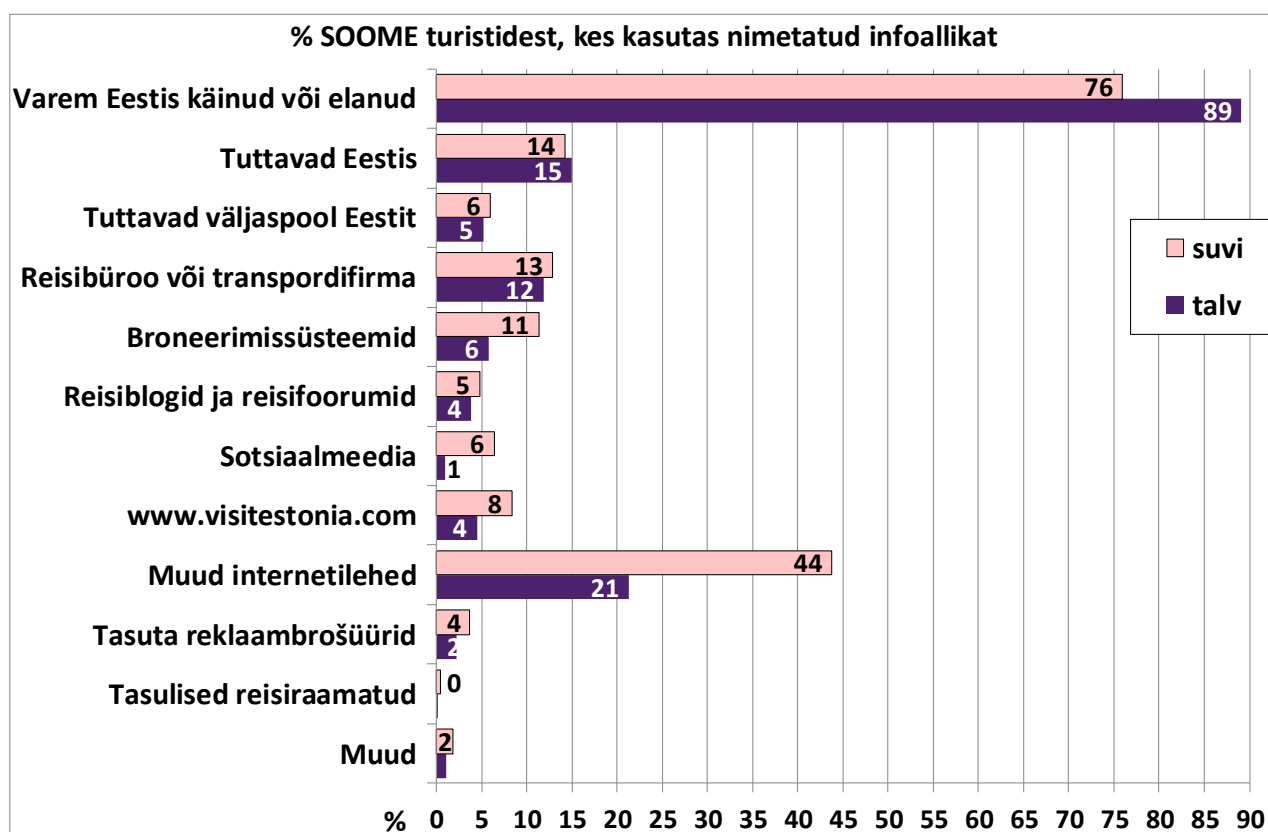
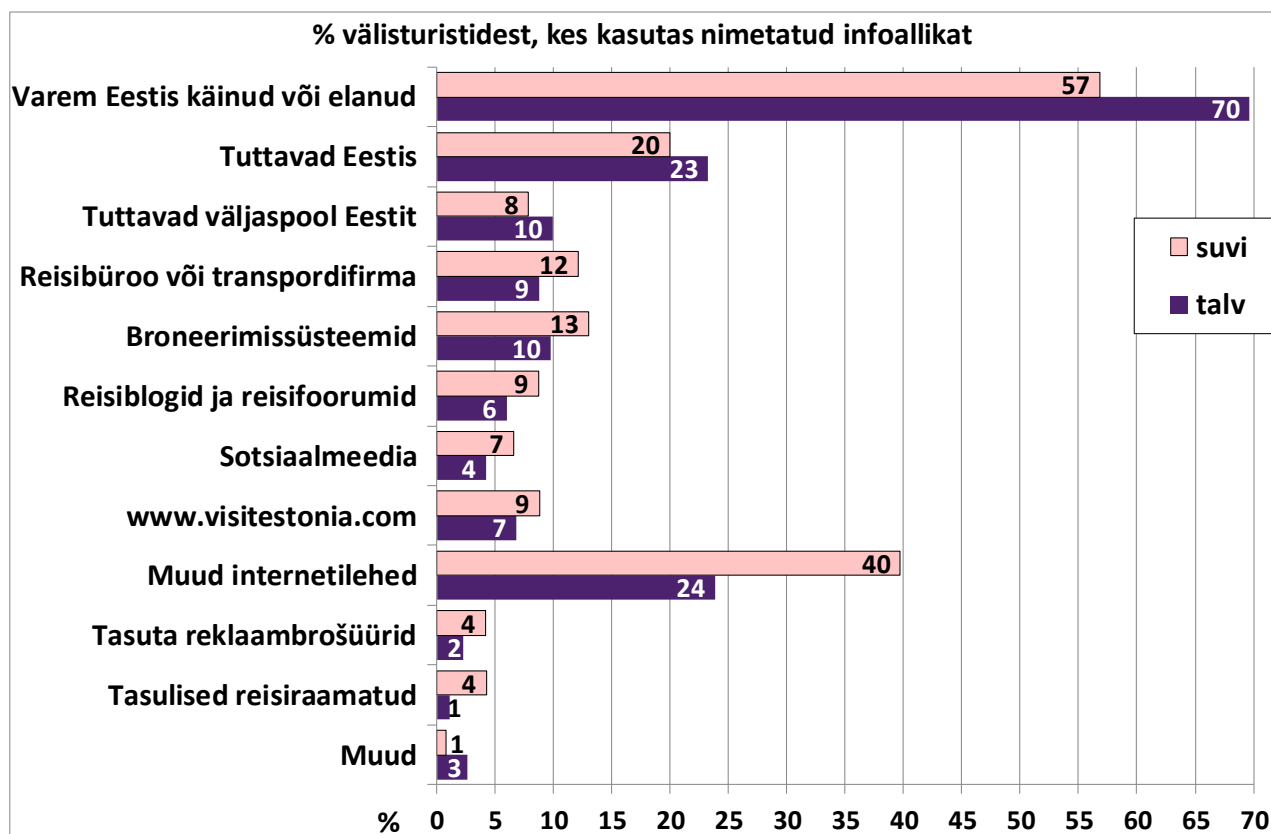
INFOALLIKAD (tulemused on esitatud 2015. ja 2016.a. kohta, kui see küsimus ankeedis sisaldus)

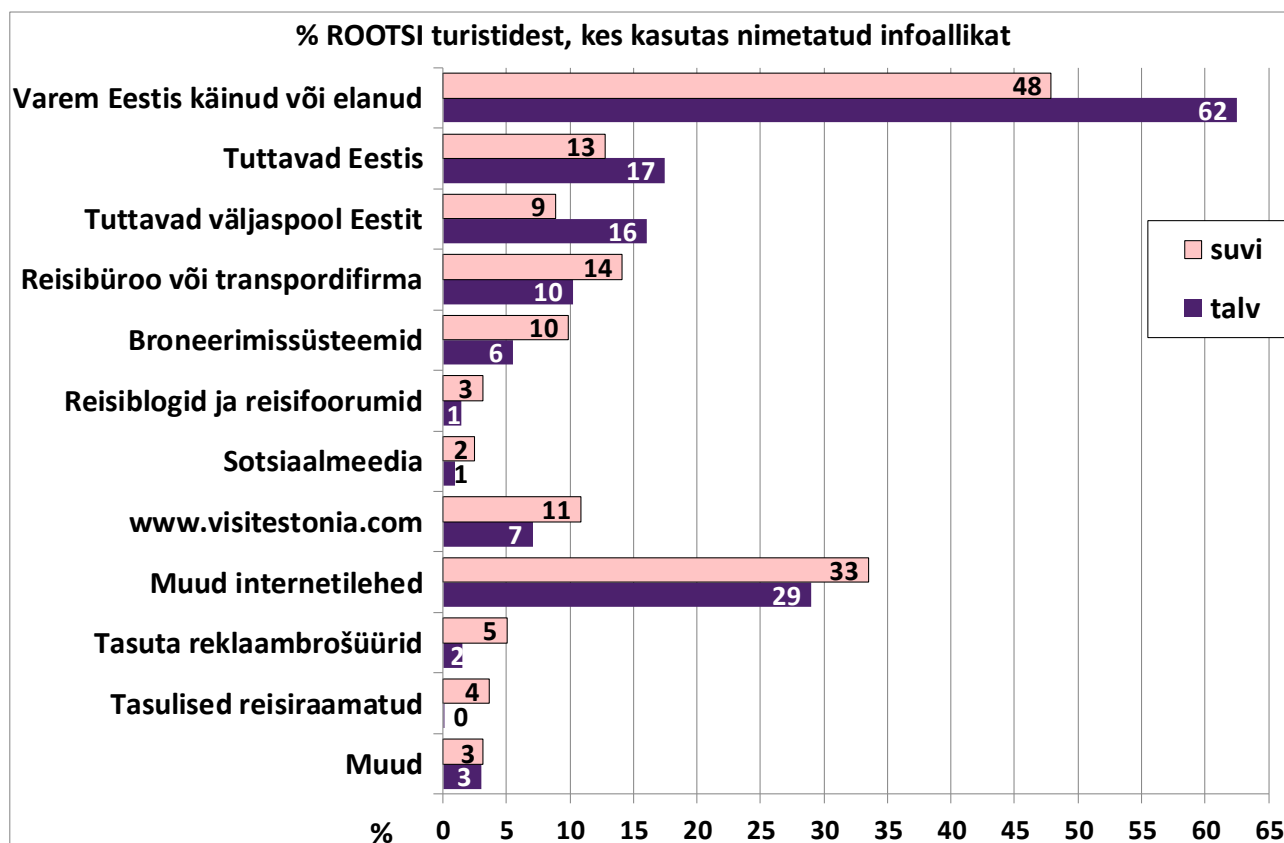
Kuna valdav osa välituristidest oli varem Eestis käinud või elanud, oli ka suurem osa vastanutest saanud Eestisse reisimiseks vajalikku infot oma varasematelt reisidelt või eelnevast Eestis viibimisest. Kuna talvel oli turistide seas rohkem Eestis elanud või korduvalt käinud inimesi, siis nimetas varasemat Eestis viibimist oma infoallikana talvel 70% ja suvel 57% kõigist välituristidest. Muude infoallikate osas ei olnud talvel ja suvel vastanute vahel muid suuremaid erinevusi kui see, et suvel kasutati erinevaid infoallikaid (sh. erinevaid veebilehti) lihtsalt mõnevõrra rohkem (kuna suvel on turistide seas rohkem pikemalt viibivaid puhkusereisijaid ja / või esmakordseid külastajaid, kes otsivad põhjalikumalt infot).

TALVEL sai internetist infot veidi üle 1/3 välituristidest, sealhulgas 10% broneerimissüsteemidest (nt booking.com, expedia.com), 7% kodulehelt www.visitestonia.com, 6% reisiblogidest või reisifoorumitest (nt TripAdvisor, VirtualTourist), 4% sotsiaalmeediast (nt Facebook) ja 24% muudelt internetilehtedelt (eelkõige külastatava sihtkoha või atraktsiooni kodulehelt, aga mainiti ka näiteks Google'i otsingut, Google'i kaarti jm.). 23% talvel vastanutest sai infot Eestis elavatelt tuttavatelt ja 10% väljaspool Eestit elavatelt tuttavatelt (s.t. ilmselt inimestelt, kes on Eestit külastanud) ning 9% sai infot reisifirmalt või transpordifirmalt (nt laevafirmalt) – selle hulka loeti nii nende büroost, kataloogist kui ka kodulehelt saadud info. Seega arvestades, et osa neist sai infot reisifirma või transpordifirma kodulehelt, oli tegelik internetist infot saanute hulk veidi suuremgi.

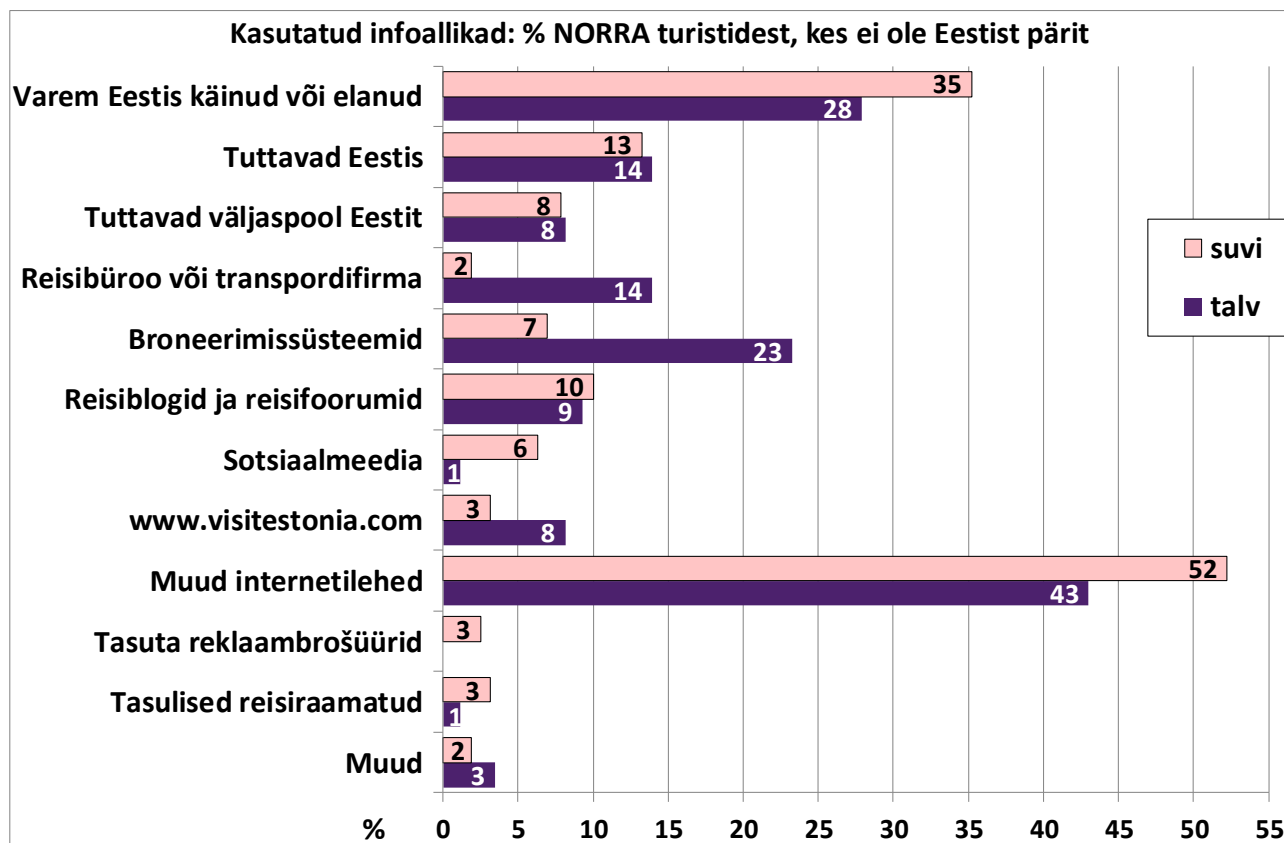
SUVEL sai internetist infot veidi üle poole välituristidest, sealhulgas 13% broneerimissüsteemidest, 9% kodulehelt www.visitestonia.com, 9% reisiblogidest või reisifoorumitest, 7% sotsiaalmeediast (nt Facebook) ja 40% muudelt internetilehtedelt. 20% suvel vastanutest sai infot Eestis elavatelt tuttavatelt ja 8% väljaspool Eestit elavatelt tuttavatelt ning 12% sai infot reisifirmalt või transpordifirmalt (nt laevafirmalt).

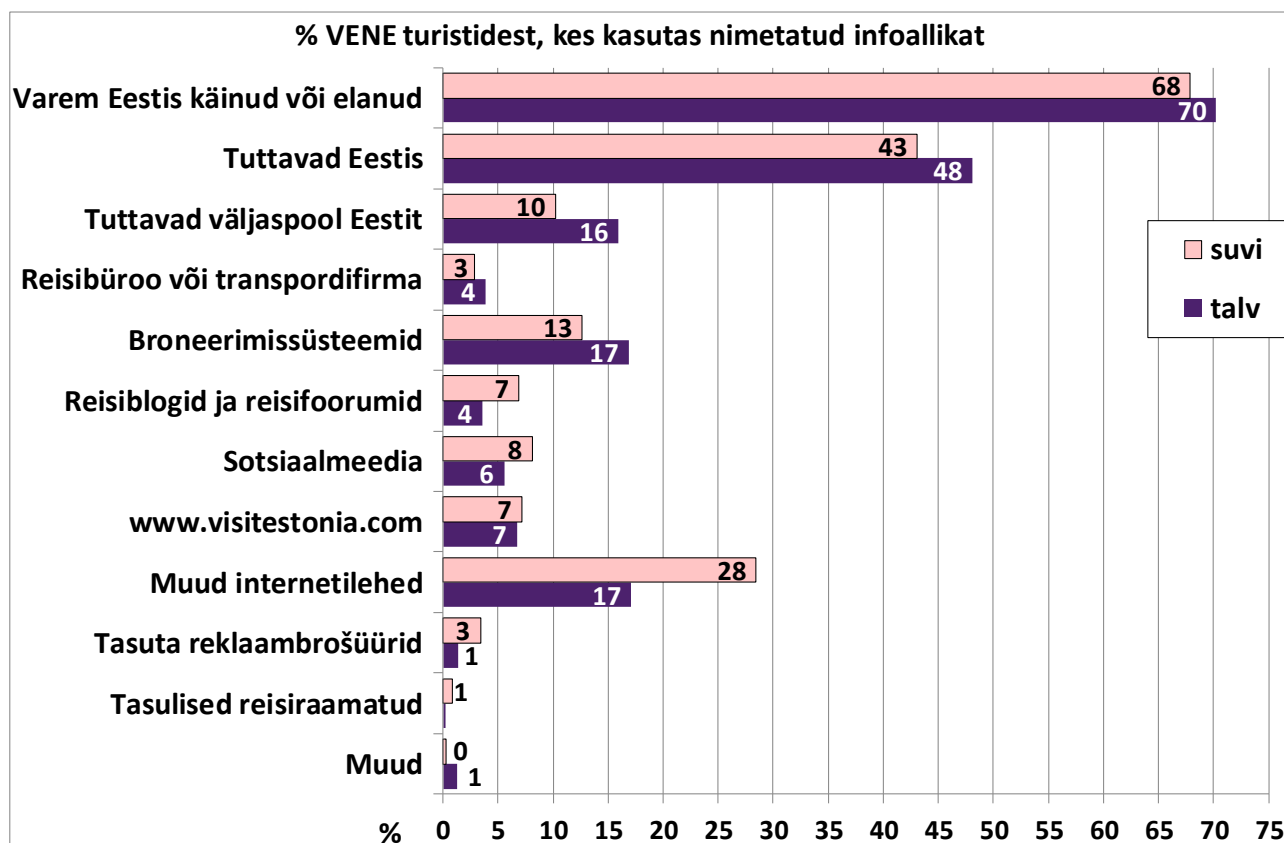
Reisiraamatuid kasutas vaid mõni protsent välituristidest. Samas suhteliselt palju kasutavad reisiraamatuid (eriti suvel reisivad) Itaalia, Prantsuse ja Saksa turistid. Samade riikide turistid kasutasid (muude riikidega võrreldes) infoallikana rohkem ka reisifirmasid.

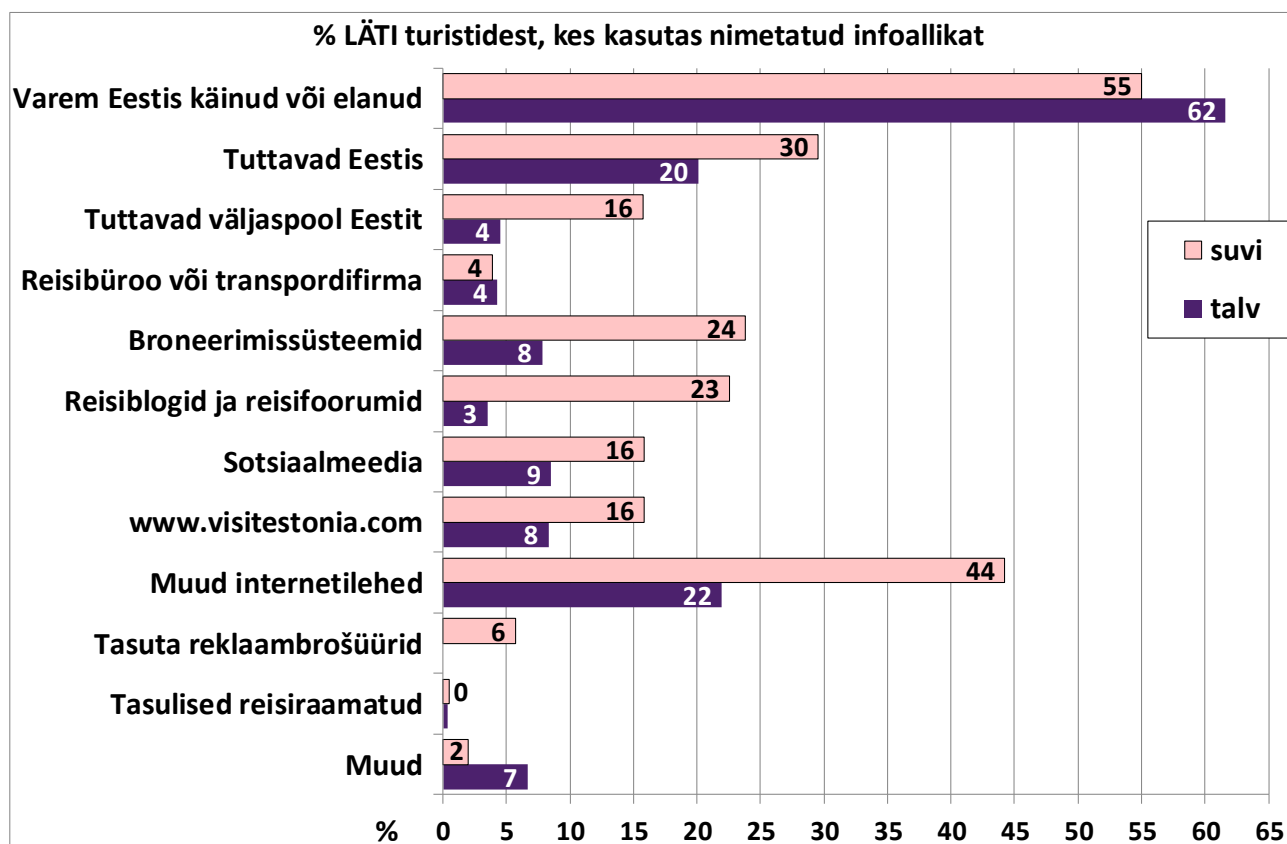

NB! Kuna varem Eestis elanud turistid erinevad infoallikate kasutuse poolest oluliselt muudest välituristidest, siis on Norra ja Suurbritannia joonisel esitatud ainult nende turistide andmed, kes ei ole Eestist pärit (Eesti päritolu inimeste info oli valdavalt pärit nende varasemast Eestis viibimisest, mõningal määral ka Eestis elavatelt tuttavatelt).

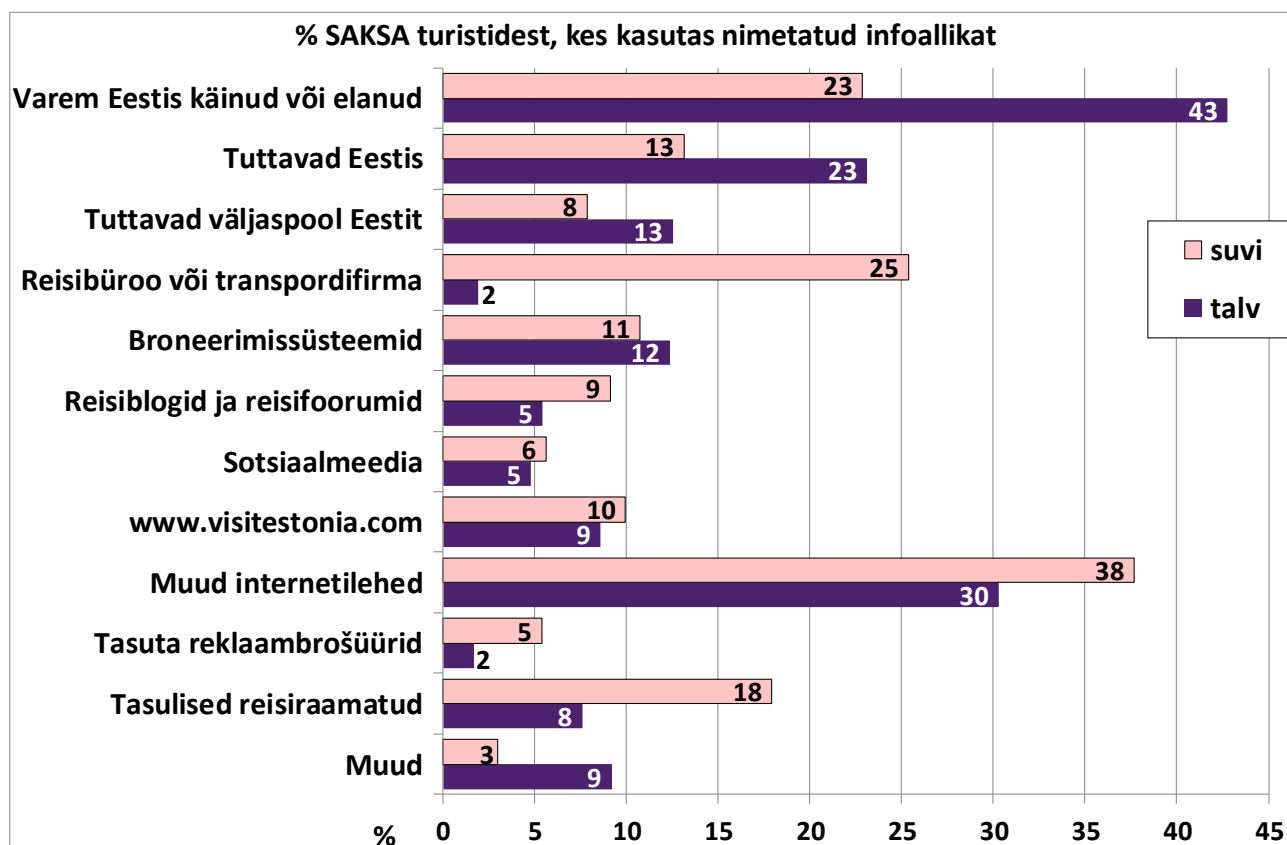
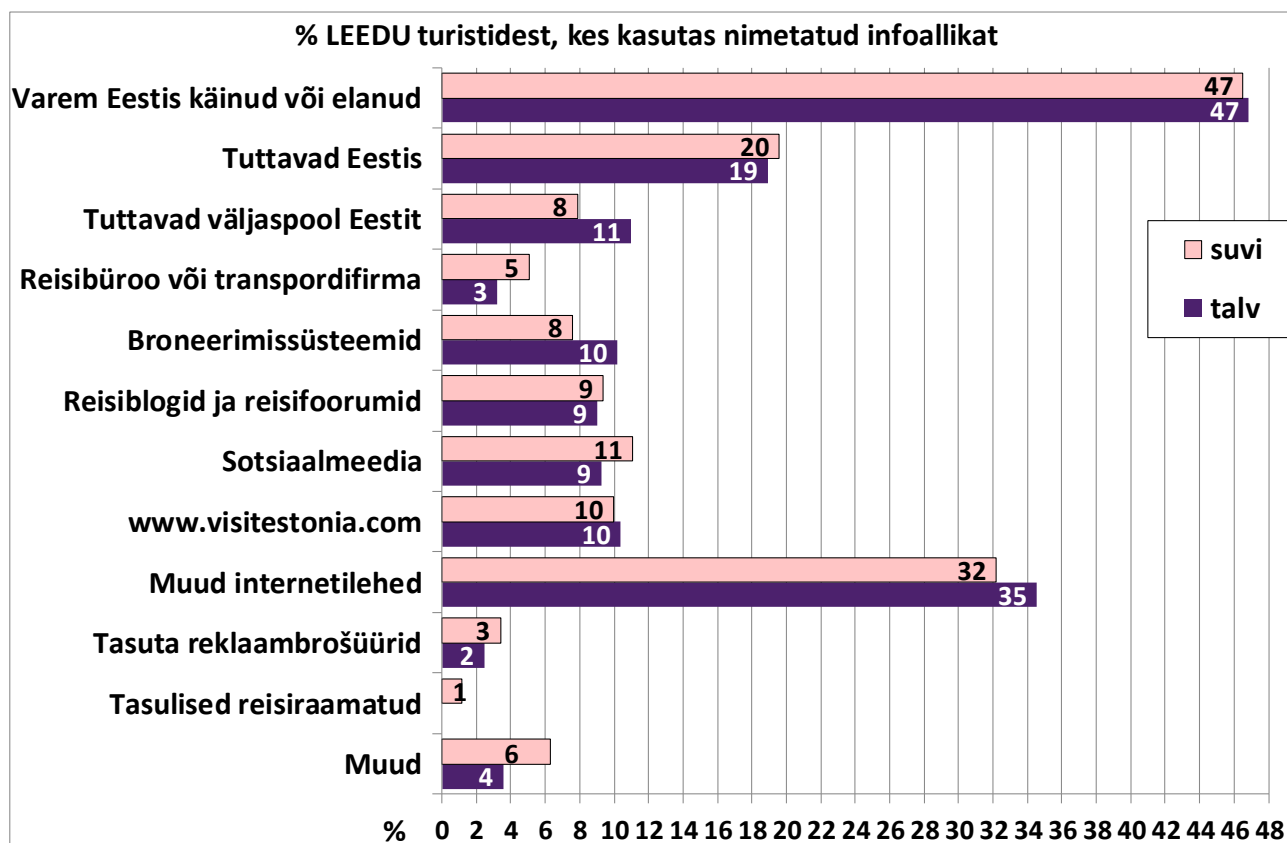

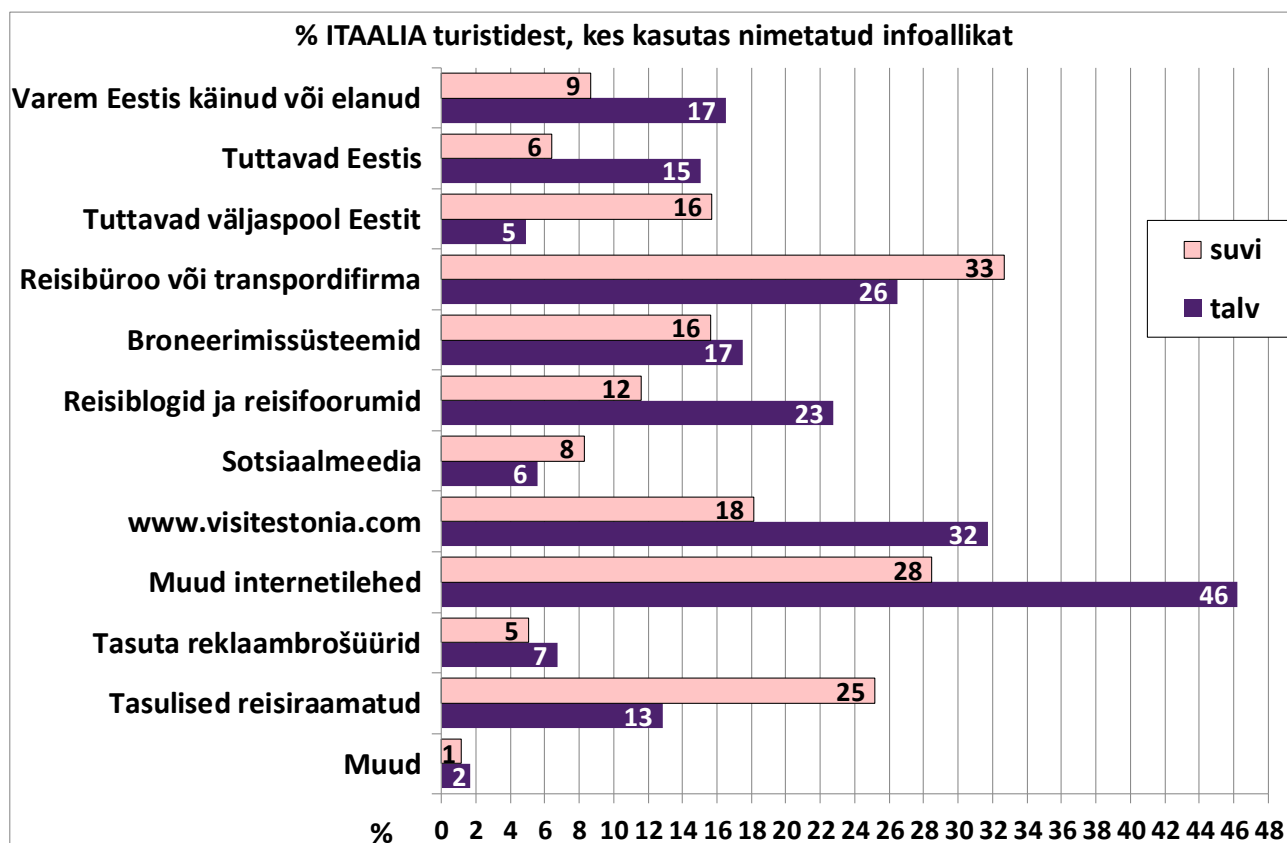
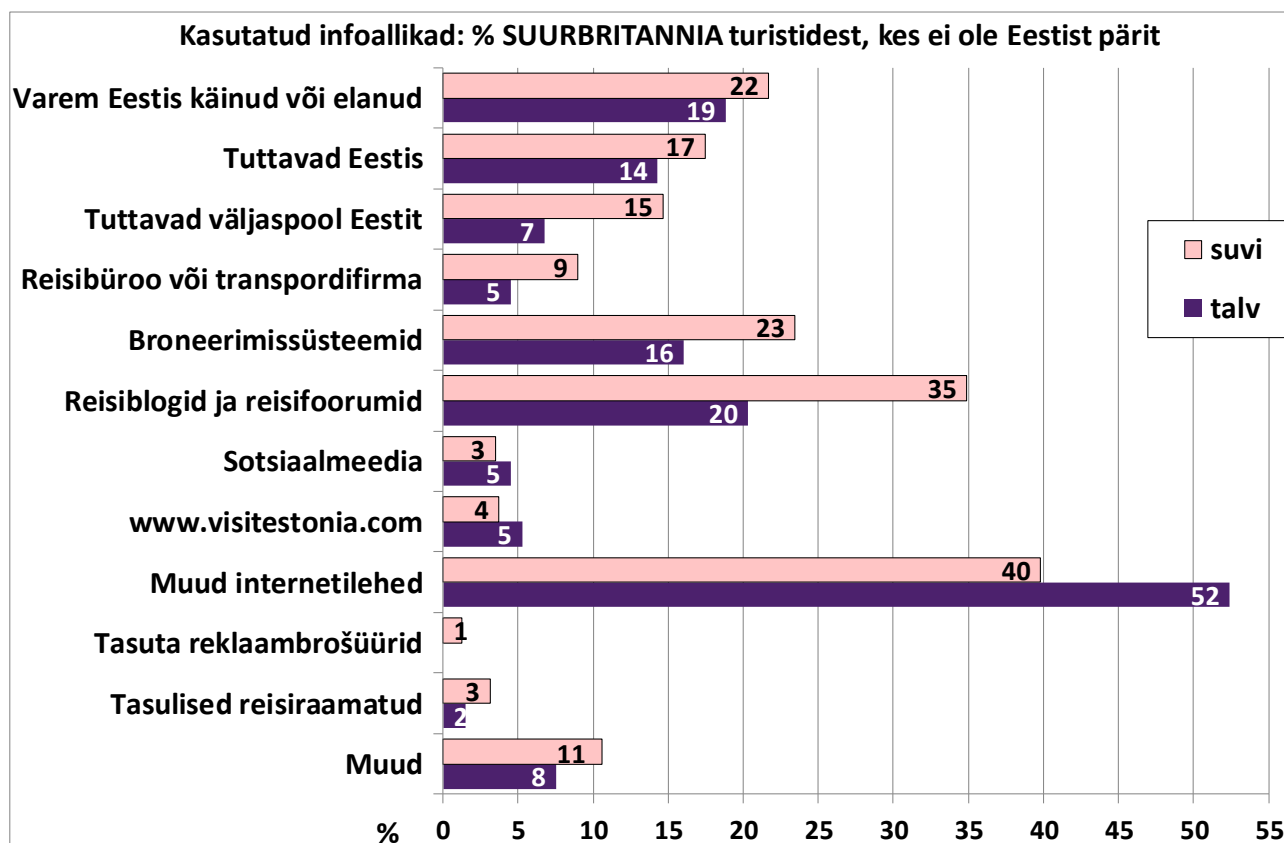

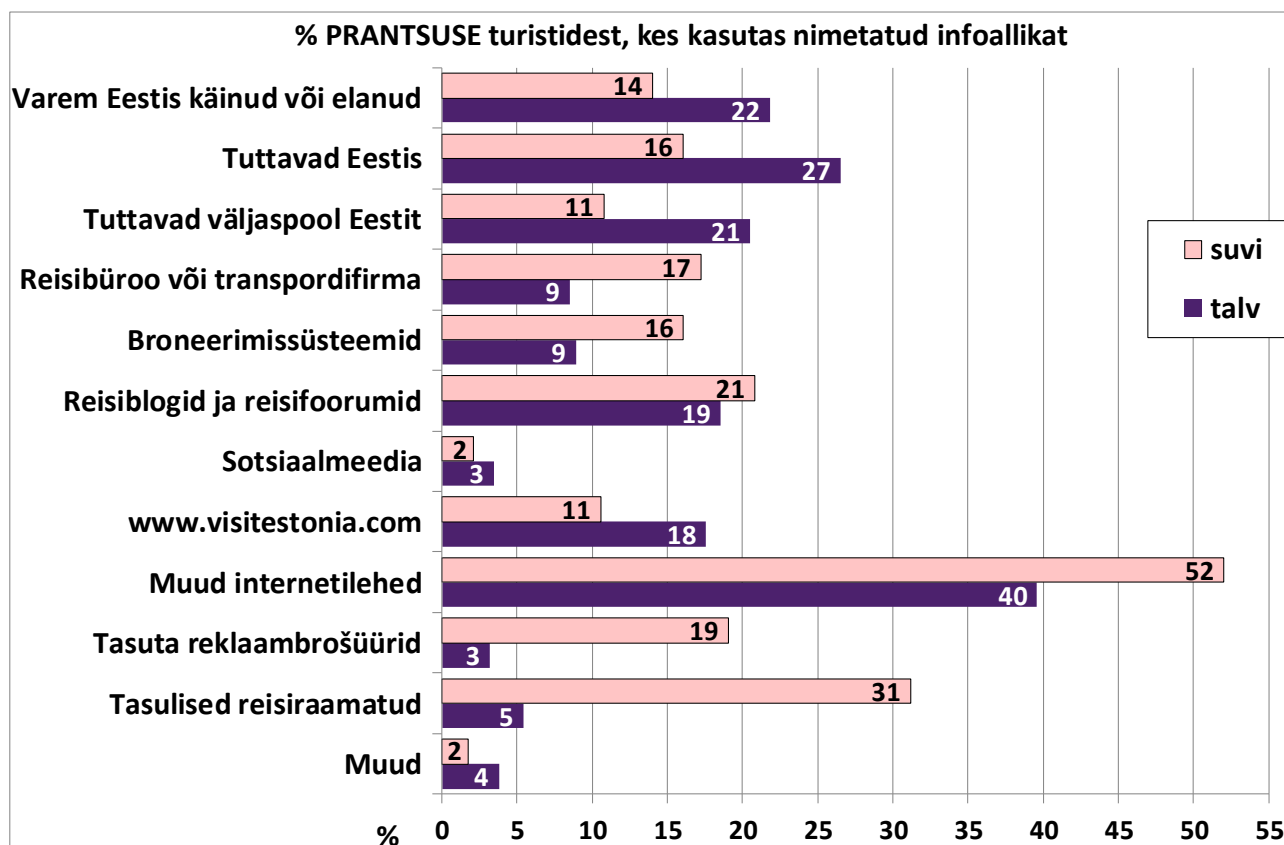
Vene turistide seas on märkimisväärselt rohkem Eestis elavatelt tuttavatelt infot saanud inimesi kui ühegi teise riigi turistide seas. Muude riikidega võrreldes vähem aga on Vene turistide seas reisifirmast infot saanud inimesi.

Suvel reisivad Läti turistid kasutavad tunduvalt rohkem erinevat tüüpi internetikanaleid kui teistest riikidest suvel saabunud turistid. Eelkõige iseloomustab see just koos lastega reisivaid Läti turiste (koos lastega aga reisib suvel koguni 51% Läti turistidest). See on ilmselt seotud sellega, et koos lastega reisivad turistid planeerivad üldiselt oma reisi põhjalikumalt kui ilma lasteta reisivad inimesed.

LÜHIKOKKUVÕTE

EELNEVAD REISID EESTISSE: Tulenevalt lähiriikide (eelkõige Soome ja Venemaa) elanike suurest osakaalust Eestis ööbinud välituristide seas, domineerivad turistide hulgas korduvalt Eestis käinud inimesed. Vaid 1/5 Eestis ööbinud välituristidest oli Eestis esmakordselt, samas kui u. 40% oli Eestis käinud üle 10 korra. SUVEL, kui Eestis käib rohkem kaugematest riikidest pärit turiste, on esmakordseid külastajaid mõnevõrra rohkem (25%) kui TALVEL (17%).

VANUSEGRUPID: Eestis ööbinud välituristide jaotus vanusegrupiti on suhteliselt ühtlane, ükski vanusegrupp teistega võrreldes ei domineeri. 7% TALVEL vastanutest olid 15-24aastased, 39% 25-44aastased, 40% 45-64aastased ja 13% üle 65aastased. SUVEL vastanute seas oli 15-24aastasi samuti 7%; 46% olid 25-44aastased, 37% 45-64aastased ja 9% üle 65aastased.

REISIMINE KOOS LASTEGA: SUVEL reisis 26% ja TALVEL 10% välituristidest koos alla 15a. lastega. Eelkõige tulevad lastega reisijad lähiriikidest. Suvel vastanud Läti turistidest koguni 52% reisis koos lastega (talvel 13%). Soome turistide seas oli suvel koos lastega reisinuid 30%, talvel aga vaid 6%. Lastega reisijaid on tunduvalt rohkem nende vastajate seas, kes on Eestist pärit.

REISI EESMÄRK: Reisi peamise eesmärgina nimetas 72% SUVEL vastanutest puhkusereisi, 16% sugulaste või tuttavate külastust, 4% tööreisi, 2% ostureisi ja 6% muid eesmärke. TALVEL vastanutest nimetas reisi peamise eesmärgina puhkusereisi 51%, sugulaste või tuttavate külastust 20%, tööreisi 16%, ostureisi 6% ja muid eesmärke 6%.

EESTIS VIIBIMISE KESTUS: Suvel vastanutest pooled viibisid Eestis 1-2 ööd, 38% viibis 3-7 ööd ja 13% kauem. Talvel vastanutest 2/3 viibis Eestis 1-2 ööd, 30% viibis 3-7 ööd ja 6% viibis kauem.

REISIPAKETI KASUTAMINE: reisipaketti kasutas TALVEL vastanutest 19% ja SUVEL vastanutest 18%. Reisipaketi kasutajaid on keskmisest rohkem Rootsi ja Soome elanike seas.

KULUTUSED: TALVEL kulutas ööbimisega külastaja Eestis tarbitud kaupade ja teenuste eest reisi jooksul keskmiselt 280 eurot ja ööpäeva jooksul 117 eurot, SUVEL aga reisi kohta 249 eurot ja ööpäeva kohta 89 eurot. Tuleb aga silmas pidada, et siin esitatud kulutused ei sisalda reisipaketti kasutanute puhul reisipaketis sisaldunud teenuste maksumust, kuna pakettis ei saa eristada ainult Eestis tehtud kulutusi (talvel vastanutest

kasutas reisipaketti 19% ja suvel 18%). Talvel vastanud kulutasid suvekülastajatega võrreldes rohkem kaupade ostule, kuna talvel on turistide seas rohkem ostureisijaid (eelkõige Soomest).

TEISTE RIIKIDE KÜLASTAMINE LISAKS EESTILE: SUVEL vastanutest käis lisaks Eestile sama reisi jooksul teistes riikides 39%, TALVEL vastanutest 21%. Soome, Rootsi ja Läti turistidest käis talvel teistes riikides 1/10, suvel 1/5. Vene turistidest käis teistes riikides veidi rohkem: talvel 14%, suvel 27%. Kaugematest riikidest saabunud turistide seas oli muude riikide külastajaid 2-3 korda rohkem kui naaberriikidest saabunute seas.

EESTIS KÜLASTATUD KOHAD: Talvel vastanud turistidest 81% ja suvel 82% käis reisi jooksul Tallinnas. Pärnus käis talvel 7% ja suvel koguni 25%, Tartus talvel 8% ja suvel 14%, Narvas nii talvel kui ka suvel 7%, Saaremaal talvel 2% ja suvel 6%.

PEAMINE SIHTKOHT EESTIS: Tallinna nimetas reisi peamise sihtkohana 71% talvel vastanutest, kuid vaid 58% suvel vastanutest. Pärnut seevastu nimetas reisi peamise sihtkohana 5% talvel vastanutest ja 14% suvel vastanutest. Tartut nimetas peamise sihtkohana enam-vähem ühepalju vastajaid nii suvel kui ka talvel (4,0-4,4%).

MAJUTUSKOHAD: TALVEL vastanutest 70% ööbis reisi jooksul tasulises majutusettevõttes, 2% portaali airbnb.com kaudu üüritud elamispinnal ja 3% muude kanalite kaudu üüritud elamispinnal, 18% tasuta majutuses (nt. tuttavate juures) ning 8% isiklikul või tööandja elamispinnal. SUVEL vastanutest ööbis 68% reisi jooksul tasulises majutusettevõttes, 5% portaali airbnb.com kaudu üüritud elamispinnal ja 4% muude kanalite kaudu üüritud elamispinnal, 20% tasuta majutuses ning 8% isiklikul või tööandja elamispinnal. Kuna tasuta majutuses või oma elamispinnal viibitakse enamasti pikemalt, moodustasid seal veedetud ööd Eestis veedetud öödest märkimisväärse osa.

TASULISE MAJUTUSE BRONEERIMINE: Kõige levinum oli broneerimine majutuspakumiste portaali kaudu (nt booking.com): seda tegi talvel 47% ja suvel 50% küsimusele vastanutest. Teisel kohal oli broneerimine reisifirma kaudu: eraldi teenusena broneeris seda reisifirma kaudu talvel 12% ja suvel 1/10; reisipaketti kuulus majutus talvel 9% ja suvel 17% vastanutest.

TEGEVUSED EESTIS: Nii talvel kui ka suvel tegi veidi üle 80% Eestis ööbivatest välituristidest sisseoste. Suvel vastanutest käis restoranis, pubis või kohvikus 84%, talvel vastanutest 76%. Arhitektuuriga tutvus suvel 64% ja talvel 54%. Parke jm. rohealasad linnades külastas suvel 61%, talvel 31%. Omal käel viibis looduses suvel vastanutest 37% ja talvel vastanutest 14%.

MOTIVATSIOON EESTISSE PUHKUSEREISILE TULEKUKS: TALVEL nimetas 26% peamise põhjusena soovi tutvuda arhitektuuriga, 11% ilu- või raviteenuseid, 7% kultuuri- või spordiüritusi, 3% restorane / kohvikuid ja 2% muuseumi / näitusi. SUVEL nimetas 23% peamise põhjusena arhitektuuri, 8% kultuuri- või spordiüritusi, 6% looduses viibimist, 4% aktiivseid harrastusi, 4% ilu- või raviteenuseid ja 3% tasulisi atraktsioone.

REISIOTSUST MÕJUTANUD TEGURID: Kõigis riikides peale Soome on kõige olulisem mõjutav tegur **soov näha uusi kohti**. Eriti domineeriv on see kaugemate riikide – Saksamaa ja Suurbritannia – puhul (neist nimetas seda mõjutanud tegurina umbes 85%). Ka Lätis on see üsna kõrge: 73% ütles, et see mõjutas neid oluliselt või mõnevõrra. **Huvi Eestis pakutava toidu vastu** nimetasid 38% puhkuseturistidest, keskmisest veidi kõrgem oli see Rootsi turistide seas. Kui keskmiselt mõjutasid **tuttavate soovitus** veidi üle 1/3 puhkuseturistidest, siis Lätis on see märgatavalt kõrgem: 52%.

TEGEVUSTE VASTAVUS OOTUSTELE: Üldiselt oli rahulolu kõigi reisi tegevustega (millest vastajad Eestis osa võtsid) kõrge: vähemalt üle poole vastanutest hindas kõiki tegevusi oodatust paremaks või palju paremaks. **Kõige rohkem oli neid, kes hindasid tegevust oodatust paremaks, linnaekskursioonide, muuseumide, arhitektuuriga tutvumise ning ilu- ja raviteenuste puhul** (neid, kes hindasid tegevust oodatust paremaks, oli 80% ringis). Ülejäänud tegevustega võrreldes mõnevõrra madalam oli rahulolu aktiivsete harrastuste, ööelu ja tasuliste atraktsioonidega.

INFOALLIKAD: Kuna valdav osa välituristidest oli varem Eestis käinud või elanud, oli ka suurem osa vastanutest saanud Eestisse reisimiseks vajalikku infot oma varasematelt reisidelt või eelnevast Eestis viibimisest (talvel 70% ja suvel 57%). Talvel sai internetist infot veidi üle 1/3 välituristidest, Eestis elavatelt tuttavatelt 23%, väljaspool Eestit elavatelt tuttavatelt 10% ning reisifirmalt või transpordifirmalt 9%. Suvel sai internetist infot veidi üle poole välituristidest, Eestis elavatelt tuttavatelt 20%, väljaspool Eestit elavatelt tuttavatelt 8% ning reisifirmalt või transpordifirmalt 12%.